

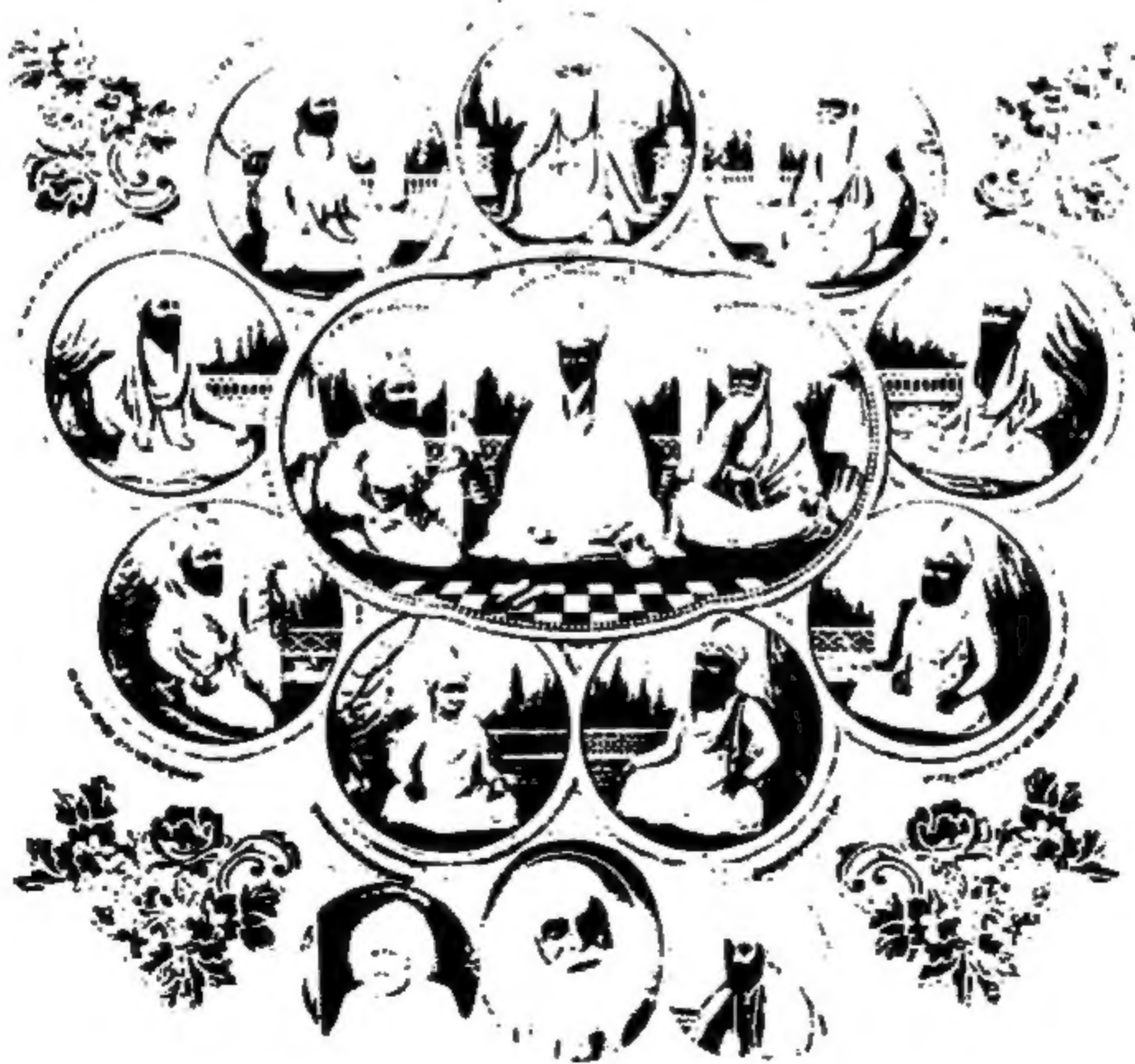
ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰੁ ਰਾਮਸਿੰਘਜੀ ਸਹਾਇ

ਨਾਨਕਿ ਰਾਜੁ ਚਲਾਇਆ

ਸਚੁ ਕੇਟੁ ਸਤਾਲੀ ਨੀਵਦੈ

ਸਾਚਾ ਕਲਿਜੁਗ ਭੋਗਸੀ ਨਾਨਕਧਰਮਵਤਾਰ

Sri Satguru Jagjit Singh Ji E-library

Sri Satguru Jagjit Singh Ji E-library has been created with the approval and personal blessings of Sri Satguru Uday Singh Ji. You can easily access the wealth of teaching, learning and research materials on Sri Satguru Jagjit Singh Ji E-library online, which until now have only been available to a handful of scholars and researchers.

This new Sri Satguru Jagjit Singh Ji E-library allows school children, students, researchers and armchair scholars anywhere in the world at any time to study and learn from the original documents.

As well as opening access to our historical pieces of world heritage, digitisation ensures the long-term protection and conservation of these fragile treasures. This is a significant milestone in the development of the Sri Satguru Jagjit Singh Ji E-Library, but it is just a first step on a long road.

Please join with us in this remarkable transformation of the Library. You can share your books, magazines, pamphlets, photos, music, videos etc. This will ensure they are preserved for generations to come. Each item will be fully acknowledged.

To continue this work, we need your help

Your generous contribution and help will ensure that an ever-growing number of the Library's collections are conserved and digitised, and are made available to students, scholars, and readers the world over. The Sri Satguru Jagjit Singh Ji E-Library collection is growing day by day and some rare and priceless books/magazines/manuscripts and other items have already been digitised.

We would like to thank all the contributors who have kindly provided items from their collections. This is appreciated by us now and many readers in the future.

Contact Details

For further information - please contact

Email: NamdhariElibrary@gmail.com

libral.singh.chen

੧੬

ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰੁ ਰਾਮ ਸਿੰਘ ਜੀ ਸਾਹਿਬ

ਨੁਰਾਨੀ ਜੋਤ

ਸਰੀਰ ਬਦਲਦੀ ਹੈ
ਪਰ ਬੁਝਦੀ ਨਹੀਂ

੧੬

NO. 1
DATE

ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਰਾਮ ਸਿੰਘ ਜੀ ਸਹਾਇ

ਮਾਮ ਪੁਰਨਤ ਸਾਖੀ ਹੈ ਕਿ ਵਜਾਸ ਮੁਨੀ ਦੇ ਪੁਤ੍ਰ ਰਿਖੀ ਸੁਕਦੇਵ ਜੀ ਦਾ ਜਦੋਂ ਅਤੇ ਜਿੱਥੇ ਜਨਮ ਹੋਇਆ ਸੀ, ਉਦੋਂ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਜੀ ਨੇ ਉਸ ਥਾਂ ਤੋਂ ਮਾਇਆ ਸੰਕੋਚ ਨਈਂ ਸੀ। ਸ੍ਰੀ ਸੁਕਦੇਵ ਜੀ ਸਮਝਦੇ ਸਨ ਕਿ ਮੈਂ ਉੱਚੀ ਜਾਤ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਦਾ ਪੁਤ੍ਰ ਹਾਂ ਅਤੇ ਮੈਂ ਜਨਮ ਤੋਂ ਹੀ ਗਿਆਨੀ ਹਾਂ, ਮੈਨੂੰ ਕਿਸੇ ਗੁਰੂ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ।

ਇਕ ਵੇਰ ਆਪ ਜੀ ਜਗਨ ਨਾਥ ਪਰੀ ਗਏ ਸਨ ਅਤੇ ਰੋਜ਼ ਮਹਾਰਾਜ ਜੀ ਦੇ ਕੋਲ ਬੈਠਿਆ ਕਰਦੇ ਸਨ। ਜਦੋਂ ਆਪ ਉਥੋਂ ਉੱਠ ਕੇ ਜਾਂਦੇ ਤਾਂ ਮਹਾਰਾਜ ਜੀ ਦੇ ਸੇਵਕ ਸੁਕਦੇਵ ਜੀ ਦੇ ਬੈਠਣ ਵਾਲੀ ਥਾਂ ਤੋਂ ਸਵਾ ਗਜ਼ ਜ਼ਮੀਨ ਪੱਟਦੇ ਅਤੇ ਫਿਰ ਉੱਥੇ ਨਵੀਂ ਮਿੱਟੀ ਪਾਉਂਦੇ। ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਪਤਾ ਲਗਣ ਤੇ ਇਕ ਦਿਨ ਸੁਕਦੇਵ ਜੀ ਨੇ ਸੇਵਕਾਂ ਕੋਲੋਂ ਪੁੱਛਿਆ ਕਿ ਭਾਈ ਤੁਸੀਂ ਰੋਜ਼ ਮਿੱਟੀ ਪੱਟਦੇ ਹੋ ਅਤੇ ਨਵੀਂ ਮਿੱਟੀ ਪਾਉਂਦੇ ਹੋ ਇਸ ਦਾ ਕਾਰਨ ਕੀ ਹੈ? ਸੇਵਕਾਂ ਨੇ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿ ਇਹ ਹੀ ਸੁਕਦੇਵ ਹੈ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਭਾਈ ਇਕ ਨਿਗੁਰਾ ਸੁਕਦੇਵ ਆਉਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਮਹਾਰਾਜ ਜੀ ਦੇ ਕੋਲ ਹੀ ਬਹਿ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਉਹ ਭਾਵੇਂ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਦਾ ਪੁਤ੍ਰ ਹੈ ਪਰ ਹੈ ਤਾਂ ਨਿਗੁਰਾ, ਨਿਗੁਰਾ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਜਿੱਥੇ ਉਹ ਬੈਠਦਾ ਹੈ ਉੱਥੇ ਦੀ ਸਵਾ ਗਜ਼ ਜ਼ਮੀਨ ਅਪਵਿੱਤਰ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਸਾਨੂੰ ਹਰਦੇਸ਼ ਉਸ ਥਾਂ ਦੀ ਮਿੱਟੀ ਬਦਲਣੀ ਪੈਂਦੀ ਹੈ। ਭਾਈ

ਨਿਗੁਰੇ ਕਰਿ ਗਤਿ ਕਾਈ ਨਾਹੀ ॥

ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਲਿਖਦੇ ਹਨ

(ਪੰਨਾ ੩੬੧)

ਨਾਨਕ ਗੁਰੂ ਨ ਚੇਤਨੀ ਮਨਿ ਆਪਣੈ ਸੁਚੇਤ ।

ਛੁਟੇ ਤਿਲ ਬੂਆੜ ਜਿਉ ਸੁੰਢੇ ਅੰਦਰਿ ਖੇਤ ।

ਖੇਤੈ ਅੰਦਰਿ ਛੁਟਿਆ, ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਸਚਿ ਨਾਹ ।

ਫੁਲੀਅਹਿ ਫੁਲੀਅਹਿ ਬਪੁੜੇ, ਭੀਤਨ ਵਿਚਿ ਸੁਆਹ ।

(ਪੰਨਾ ੪੬੩)

ਮਹਾਰਾਜ ਜੀ ਦੇ ਸੇਵਕਾਂ ਕੋਲੋਂ ਅਪਣੇ ਨਿਗੁਰੇ ਹੋਣ ਬਾਰੇ ਸੁਣਕੇ, ਸੁਕਦੇਵ ਜੀ ਨੇ ਬੜਾ ਦੁੱਖ ਨਹਿਆ, ਅੱਖਾਂ ਖੁਲੀਆਂ ਅਤੇ ਗੁਰੂ ਧਾਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਮਹਿਸੂਸ ਕੀਤੀ ਫਿਰ ਰਾਜੇ ਜਨਕ ਨੂੰ ਗੁਰੂ ਧਾਰਨ ਕੀਤਾ।

ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਰਾਮ ਦਾਸ ਜੀ ਲਿਖਦੇ ਹਨ :-

ਜਾਤ ਨਜਾਤਿ ਦੇਖਿ ਸਤ ਭਰਮਹੁ ਸੁਕ ਜਨਕ ਪਗੀ ਨਗਿਧਿਆਵੈਗੋ
ਜੂਠਨ ਜੂਠਿ ਪਈ ਸਿਰ ਉਪਰਿ ਖਿਨੁ ਮਨੁ ਮਾ ਤਿਨੁ ਡੁਲਾਵੈਗੋ
(ਪੰਨਾ ੧੩੦੯)

ਲਿਖਣ ਦਾ ਭਾਵ ਹੈ ਕਿ ਆਦਮੀ ਭਾਵੇਂ ਕਿੱਡਾ ਵੀ ਸਿਆਣਾ ਹੋਵੇ, ਭਾਵੇਂ ਕਿੱਡਾ ਵੀ ਵੱਡਾ ਹੋਵੇ
ਪਰ ਜਿੰਨਾ ਚਿਰ ਚਿਹ ਕਿਸੇ ਗੁਰੂ ਦੀ ਚਰਨੀ ਨਹੀਂ ਲਗਦਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਚਿਰ ਉਸ ਨੂੰ ਗਿਆਨ ਨਹੀਂ
ਹੋ ਸਕਦਾ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਚਿਖੀ ਸੁਕਦੇਵ ਜੀ ਨੂੰ, ਜਿਤਨਾ ਚਿਰ ਜਨਕ ਜੀ ਨੂੰ ਗੁਰੂ ਧਾਰਨ
ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ, ਗਿਆਨ ਨਹੀਂ ਸੀ ਹੋਇਆ। ਇਸੇ ਲਈ ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਦੇਵ
ਜੀ ਸਾਨੂੰ ਸਿਖਿਆ ਦੇਂਦੇ ਹਨ ਕਿ ਭਾਈ

ਬਿਨੁ ਗੁਰ ਦੀਖਿਆ

ਕੈਸੇ ਗਿਆਨੁ ॥

(ਪੰਨਾ ੧੧੪੦)

ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ

ਭਾਈ ਰੇ ਗੁਰ ਬਿਨੁ ਗਿਆਨੁ ਨ ਹੋਇ ॥

ਬੇਸਕ) ਪੂਛਹੁ ਬ੍ਰਹਮੇ ਨਾਰਦੈ, ਬੇਦ ਬਿਮਾਸੈ ਕੋਇ ॥

ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਅਮਰ ਦਾਸ ਜੀ ਲਿਖਦੇ ਹਨ

ਸਿਮ੍ਰਿਤਿ ਸਾਸਤ ਬੇਦ ਵਖਾਣੈ, ਭਰਮੇ ਭੂਲਾ ਤਤੁ ਨ ਜਾਣੈ ॥

(ਕਿਓਂਜੋ)

ਬਿਨੁ ਸਤਿਗੁਰ ਸੇਵੇ ਸੁਖੁ ਨ ਪਾਏ, ਦੁਖੇ ਦੁਖੁ ਕਮਾਵਲਿਖੈ ॥

ਅਥਵਾ ਸਿਮ੍ਰਿਤਿ ਸਾਸਤ ਪੁੰਨ ਪਾਪ ਬੀਚਾਰਦੇ, ਤਤੈ ਸਾਰ ਨ ਜਾਣੀ ॥

(ਪੰਨਾ ੧੧੪)

ਤਤੈ ਸਾਰ ਨ ਜਾਣੀ ਗੁਰ ਬਾਝਹੁ ਤਤੈ ਸਾਰ ਨ ਜਾਣੀ ॥

ਭਾਈ ਗੁਰਦਾਸ ਜੀ ਲਿਖਦੇ ਹਨ :-

(ਪੰਨਾ ੯੨੦)

ਵੇਦ ਗ੍ਰੰਥ ਗੁਰ ਹੱਟੁ ਹੈ ਜਿਤੁ ਨਗ ਭਵਜਲ ਪਾਰ ਉਤਾਰਾ ॥

ਸਤਿਗੁਰ ਬਾਝੁ ਨ ਬੁਝੀਮੈ ਜਿਚਰ ਪਰੈ ਨ ਗੁਰ ਅਵਤਾਰਾ ॥

ਵੇਦ, ਸਾਸਤ੍ਰ, ਸਿਮਿਤਿ ਆਦਿ ਗ੍ਰੰਥਾਂ ਦੇ ਪੜ੍ਹਨ ਨਾਲ ਪੰਨ

ਪਾਪ ਦੀ ਵੀਚਾਰ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਸਿਖਿਆ ਮਿਲਦੀ ਹੈ ਕਿ ਆਤਮਕ ਗਿਆਨ
(Spiritual Light) ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰ ਬ੍ਰਹਮ ਗਿਆਨੀ ਗੁਰੂ ਕੋਲੋਂ
ਉਪਦੇਸ਼ ਅਥਵਾ ਗੁਰੂ ਮੰਤ੍ਰ ਲੈਣਾ ਜਾਏ ਕਿਉਂ ਜੋ

ਰਾਮ ਰਾਮ ਸਭ ਕੋ ਕਹੈ, ਕਹਿਮੈ ਰਾਮੁ ਨ ਹੋਇ

ਗੁਰ ਪਰਸਾਦੀ ਰਾਮ ਮਨਿ ਵਸੈ ਤਾ ਫਲ ਪਾਵੈ ਕੋਇ

ਇਸ ਦਾ ਅਰਥ ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ ਸਾਹਿਬ ਸਿੰਘ ਜੀ ਇਸਤਰ੍ਹਾਂ ਕਰਦੇ ਹਨ :- (ਪੰਨਾ ੪੬੯)

(ਜੇ) ਹਰੇਕ ਮਨੁੱਖ (ਨਿਰੀ ਜੀਤ ਨਾਲ ਹੀ) ਪਰਮਾਤਮਾ ਦਾ ਨਾਮ
ਆਖਦਾ ਰਹੇ, (ਤਾਂ ਨਿਰੀ ਜੀਤ ਨਾਲ) ਪਰਮਾਤਮਾ ਦਾ ਨਾਮ ਆਖਿਆ
(ਸਫਲਤਾ) ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ। ਜਦੋਂ ਕਿਸੇ ਮਨੁੱਖ ਦੇ ਮਨ ਵਿਚ

"ਗੁਰ ਦੀ ਕਿਰਪਾ ਨਾਲ"

ਪਰਮਾਤਮਾ ਮੈਂ ਵੱਸੇ, ਤਦੋਂ ਉਸਨੂੰ ਉਸ ਸਿਮਰਨ ਦਾ ਫਲ ਮਿਲਦਾ ਹੈ।

ਇਸੇ ਵਾਸਤੇ ਹੀ ਤਾਂ ਸਤਿਗੁਰੂ ਰਾਮ ਦਾਸ ਜੀ ਲਿਖਦੇ ਹਨ :-

ਸਤਿ ਜਾਇ ਮਿਲਹੁ ਸਤਿਗੁਰੂ ਕਉ ਮੇਰੀ ਜਿੰਦੁ ਝੀਏ

ਜੇ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਦ੍ਰਿੜਾਵੈ ਰਾਮ ॥ (ਪੰਨਾ ੫੪੦)

ਸ੍ਰੀ ਜਸਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਜੀ ਲਿਖਦੇ ਹਨ :-

ਸਤਿਗੁਰੂ, ਜੋਤ ਹੈ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਦੀ,

ਜਗਤ ਦੱਸਦਾ ਹੈ,

ਤਾਂ ਹੀ ਭਰਮ ਨੱਸਦਾ ਹੈ

ਮਗਾਂ ਬਣੀ ਕੁਝ ਅਤੇ ਪਾਪ ਦੀ ਧੁੰਧ ਮੋਟਣ ਲਈ,

ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੋਤ ਜਰਚੀ ਹੈ

ਕਿਉਂ ਜੋ ਸਤਿਗੁਰੂ ਮਨੁੱਖ ਨੂੰ ਚਿਕੜ ਵਿਚੋਂ ਕੱਢਦਾ ਹੈ।

ਮਨੁੱਖ ਫੇਰ ਤਿਲਕਦਾ

ਮੁੜ ਉਸੇ ਚਿਕੜ ਵਿਚ ਜਾ ਡਿਗਦਾ ਹੈ

ਤਾਂ ਹੀ ਸਭ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ

ਗੁਰੂ ਲੱਭੋ

ਗੁਰੂ ਬਿਨਾਂ ਰਾਹ ਕੋਈ ਸੁਝਦਾ ਨਈਂ

ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਲਿਖਦੇ ਹਨ

ਬਿਨੁ ਗੁਰ ਤਰਮੈ ਆਵੈ ਜਾਇ ॥

ਬਿਨੁ ਗੁਰ ਘਾਲ ਨ ਪਵਈ ਥਾਇ ॥

ਬਿਨੁ ਗੁਰ ਮਨੁ ਆ ਅਤਿ ਡੋਲਾਇ ॥

ਬਿਨੁ ਗੁਰ ਤਿਪਤਿ ਨਹੀ ਬਿਖ ਥਾਇ ॥ (ਪੰਨਾ ੪੨)

ਲਿਖਣ ਦਾ ਭਾਵ ਹੈ ਕਿ ਗੁਰੂ ਬਿਨੁ ਗਿਆਨ ਨਹੀ ਹੁੰਦਾ

ਗੁਰ ਬਿਨੁ ਗਿਆਨ ਨ ਹੋਵਈ ਨ ਸੁਖ ਵਸੈ ਮਨਿ ਆਇ
ਪਰ ਇਹ ਗਿਆਨ ਰਖਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ (ਪੰਨਾ ੬੧੦)

ਅੰਧੇ ਗੁਰੂ ਤੇ ਤਰਮੁ ਨ ਜਾਈ (ਪੰਨਾ ੨੩੨)

ਕਿਉਂਜੋ

ਗੁਰੂ ਸਦਾਏ ਅਗਿਆਨੀ ਅੰਧਾ

ਤਾਂ ਫਿਰ

ਕਿਸ ਉਹ ਮਾਰਗ ਪਾਏ (ਪੰਨਾ ੪੯੧)

ਇਸ ਲਈ ਸਾਨੂੰ ਪੂਰੇ ਗੁਰੂ ਨੂੰ ਮਿਲਣ ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਅਤੇ ਇਛਿਮਾ ਰਖਣੀ
ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਅੰਧ ਦਾ ਸੁ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਕਿ ਸਾਨੂੰ ਪੂਰਾ ਗੁਰੂ ਮਿਲੇ

ਕਿਉਂਜੋ

ਪੂਰੇ ਗੁਰ ਕੀ ਪੂਰੀ ਦੀਖਿਆ ॥ (ਪੰਨਾ ੨੯੩)

ਜਿਸ ਮਨਿ ਬਸੈ ਤਿਸੁ ਸਾਰੁ ਪਰੀਖਿਆ ॥

ਸੰਤ ਗਿਆਨ ਸਿੰਘ ਜੀ ਲਿਖਦੇ ਹਨ

ਗੁਰ ਮਾਰਗ ਭੁਲੇ ਕੋ ਪਾਵੈ, ਗੁਰ ਮਿਲਿ ਮੈ ਸਾਂਤੀ ਮਨ ਆਵੈ,

ਪੂਰਾ ਗੁਰ ਮਿਲੈ ਦੁਖ ਕਾਟੈ, ਜਸ ਜੰਦਾਰ ਕੇ ਕਰਸ ਫਾਟੈ,

ਗੁਰ ਪਰਮੇਸਰ ਆਨ ਮਿਲਾਵੈ,

ਦਰ ਕਹੇ ਸੇ ਨੇਚਹ ਪਾਵੈ,

ਕਲਿਜੁਗ ਦੇ ਪੂਰੇ ਗੁਰੂ, ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਬਾਰੇ
ਲਿਖਿਆ ਹੈ:-

ਮਾਧਿਨਰਾਇਲੁ ਕਲਾਧਾਰਿ ਜਗ ਮਹਿ ਪਰਵਰਿਸਰਿ ॥

ਭਾਈ ਨੰਦ ਲਾਲ ਜੀ ਲਿਖਦੇ ਹਨ:-

ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਮਾਮਦ ਨਰਾਇਨ ਰੂਪ (ਪੰਨਾ ੧੩੬੫)

ਇਸ ਨਰਾਇਨ ਰੂਪ, ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਬਾਰੇ ਸੋ ਸਾਖੀ ਵਿਚ ਲਿਖਿਆ
ਹੋਇਆ ਹੈ:-

ਸਾਰਾ ਕਲਿਜੁਗ ਭੋਗਸੀ ਨਾਨਕ ਧਰ ਅਵਤਾਰ ॥

ਭਾਵ ਸਾਰੇ ਕਲਿਜੁਗ ਵਿਚ ਪਾਗਿਰਾ, ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਦਾ ਹੈ।

ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਨੇ ਦੇਹਧਾਰੀ ਗੁਰੂ ਦੀ ਹਮੇਸ਼ਾ ਲੋੜ ਨੂੰ ਮੁਖ ਰੱਖਕੇ
ਹਮੇਸ਼ਾ ਕਾਇਮ ਰਹਿਣ ਵਾਲਾ ਰਾਜ "ਨਾਨਕ ਰਾਜ" ਚਲਾਇਆ

ਨਾਨਕਿ ਰਾਜ ਚਲਾਇਆ

(ਪੰਨਾ ੮੬੬)

ਪਰ ਕਿਹੋ ਜਿਹਾ

ਸਚੁ ਕੋਟ ਸਤਾਣੀ ਨੀਵ ਦੈ

ਭਾਵ ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਨੇ ਸੱਚ ਦੀ ਪੱਕੀ ਨੀਂਹ ਰੱਖ ਕੇ ਕਿਲਾ ਉਸਾਰਿਆ
ਅਤੇ ਇਕ ਸੱਚ ਰਾਜ ਅਥਵਾ ਧਰਮ ਦਾ ਰਾਜ ਚਲਾਇਆ। ਉਹ ਚਾਹੁੰਦੇ ਤਾਂ ਉਸੇ
ਸਰੀਰ ਨਾਲ ਹੀ ਸਾਰਾ ਕਲਿਜੁਗ ਭੁਗਤਾ ਦਿੰਦੇ ਪਰ ਮਰਯਾਦਾ ਪਰਸੋਤਮ ਸਤਿਗੁਰੂ
ਜੀ ਦੁਨਿਆਵੀ ਮਰਯਾਦਾ ਨੂੰ ਮੁਖ ਰੱਖਦਿਆਂ ਹੋਇਆਂ ਸਰੀਰ ਬਦਲ ਬਦਲ ਕੇ ਹੀ
ਇਸ ਤਖਤ ਤੇ ਸਭਾਏਮਾਨ ਹੁੰਦੇ ਰਹੇ ਅਥਵਾ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਬਦਲੇ ਹੋਏ
ਸਰੀਰਾਂ ਵਿਚ ਜੋਤਿ ਵੀ ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਵਾਲੀ ਹੈ ਅਤੇ ਜੁਗਤਿ ਮਰਿਆਦਾ
ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਾਲੀ ਹੈ।

ਜੋਤਿ ਓਹ , ਜੁਗਤਿ ਸਾਇ,

ਸਹਿ ਕਾਇਆ ਫੇਰਿ ਪਲਟੀਅੈ ॥ (ਪੰਨਾ ੮੬੬)

ਜਿਸ ਸਰੀਰ ਨੂੰ ਸਤਿਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਨੇ ਇਸ ਸੱਚੇ ਤਖਤ ਤੇ ਬੈਠਾਉਣਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ
ਅਤੇ ਜਿਸ ਸਰੀਰ ਵਿਚ ਅਪਣੀ ਜੋਤਿ ਰਖਣੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਉਸ ਸਰੀਰ ਦੀ
ਪਰਖ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਆਪ ਹੀ ਅਤੇ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਕਰ ਲੈਂਦੇ ਹਨ। ਪਰਖ ਵੇਲੇ ਕਿਸੇ
ਦਾ ਲਿਹਾਜ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ, ਉਥੇ ਨ ਰਿਸਵਤ ਚਲਦੀ ਅਤੇ ਨ ਹੀ ਕੋਈ
ਸਫਾਰਸ਼, ਕਿਸੇ ਰਿਸਤੇਦਾਰੀ ਦੀ ਵੀ ਪਰਵਾਹ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਭਾਵੇਂ
ਜੇਠਾ ਪੁੱਤਰ ਹੋਵੇ ਅਤੇ ਭਾਵੇਂ ਜਵਾਈ ਹੋਵੇ

ਪੁਤ੍ਰੀ ਕਉਨੁ ਨ ਪਾਇਓ ਕਰਿ ਪੀਚਰੁ ਕੰਨੁ ਮੁਰਟੀਅੈ

ਜਦੋਂ ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਆਪਣੇ ਅਗੋਂ ਬਦਲਣ

ਵਾਲੇ ਸਰੀਰ ਨੂੰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਤੇ ਬੈਠਾਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਕਈ ਵੇਰ ਪ੍ਰਗਟ ਰੂਪ ਵਿਚ ਗੁਰ ਗੱਦੀ ਬਖਸ਼ਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਕਈ ਵੇਰ ਗੁਪਤ ਰੂਪ ਵਿਚ ਅਤੇ ਕਈ ਵੇਰ ਸੰਕੇਤੀ ਵੀ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਸਮਝਾ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਹਾਜ਼ਰ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਅਥਵਾ ਹਾਜ਼ਰ ਗੁਰੂ ਦੀ ਅਪਣੀ ਰਜ਼ਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਹਾਜ਼ਰ ਗੁਰੂ ਜੀ ਮੁਨਾਸਬ ਸਮੇਂ ਵਿਚਾਰ ਕੇ ਮੁਨਾਸਬ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਗੁਰਿਆਈ ਬਖਸ਼ਦੇ ਹਨ।

ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਨੇ ਅਗਲਿਤ ਕਰਿਤਕ ਕਰਕੇ ਬਾਦਸ਼ਾਹਾਂ ਰਾਜਿਆਂ ਅਤੇ ਹਾਕਮਾਂ ਨੂੰ ਜਲਮ ਕਰਨ ਤੋਂ ਹਟਾ ਕੇ ਲੋਕ ਸੇਵਾ ਵਲ ਨਾਇਆ। ਹਿੰਦੂਆਂ ਨੂੰ ਸੱਚੇ ਹਿੰਦੂ ਅਤੇ ਮੁਸਲਮਾਨਾਂ ਨੂੰ ਸੱਚੇ ਮੁਸਲਮਾਨ ਬਣਨ ਦੀ ਸਿਖਿਆ ਦਿੱਤੀ। ਵੱਡੇ ਵੱਡੇ ਪੰਡਿਤਾਂ, ਪਾਧਿਆਂ, ਪੀਰਾਂ ਅਤੇ ਫਕੀਰਾਂ ਨੂੰ ਪਾਖੰਡ, ਭਰਮਾਂ ਅਤੇ ਵਹਿਮਾਂ ਦੇ ਤਿਆਗਣ ਦਾ ਉਪਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ। ਬਿੰਧੀਆਂ ਸਿੰਧੀਆਂ ਦੇ ਮਾਲਕ ਜੋਗੀਆਂ ਅਤੇ ਸਿੰਧਾਂ ਦਾ ਮਾਨ ਤੋੜ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ "ਗਿਧਿ ਸਿਧਿ ਅਵਰ ਸਾਦ" ਦੱਸ ਕੇ ਮਾਨ ਮਾਇਆ ਦੇ ਤਿਆਗਣ ਦਾ ਉਪਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ। ਕਾਜ਼ੀਆਂ, ਮੁਲਾਂ ਅਤੇ ਪੀਰਾਂ ਨੂੰ ਜਿਹੜੇ ਜੰਤੂ ਮੰਤ੍ਰਾਂ ਅਤੇ ਤਵੀਰਾਂ ਰਾਹੀਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਗੁਮਰਾਹ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ, ਸਿੱਧੇ ਰਾਹ ਪਾਇਆ। ਔਰਤਾਂ ਦੀ ਨਿੰਦਿਆ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਜੋਗੀਆਂ ਨੂੰ

ਸੋ ਕਿਉ ਮੰਦਾ ਆਖੀਐ ਜਿਤ ਜੰਮਹਿ ਰਾਜਾਨ ।

ਦੱਸ ਕੇ ਆਖਿਆ ਕਿ ਸਮਾਜ ਵਿਚ ਔਰਤ ਦੀ ਲੋੜ ਵੀ ਉੱਨੀ ਹੀ ਹੈ ਜਿੰਨੀ ਕਿ ਮਰਦ ਦੀ। ਆਪ ਜੀ ਨੇ ਕਿਸੇ ਧਰਮ ਦੀ ਨਿੰਦਿਆ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ। ਆਪ ਜੀ ਦਾ ਸਿਧਾਂਤ ਹੈ ਕਿ ਇਨਸਾਨ ਸਭ ਇਕੋ ਜਹੇ ਹਨ, ਜਿਹੜਾ ਸੁਭ ਕਰਦਾ ਹੈ ਉਹ ਵਡਾ ਹੈ ਨਹੀਂ ਤਾਂ

ਸੁਭ ਅਮਲਾਂ ਧਾਤੋਂ ਦੇਵੇਂ ਰੇਈ ।

ਆਪ ਜੀ ਦਾ ਸਾਂਝਾ ਉਪਦੇਸ਼ ਇਹ ਹੈ

ਗੁਰ ਕੀ ਮਤਿ ਤੂੰ ਲੇਹਿ ਇਮਾਨੇ ॥

ਤਗਤਿ ਬਿਨ ਬਹੁ ਰੂਥੇ ਸਿਮਾਨੇ ॥

ਮੁਨਾਸਬ ਸਮੇਂ ਵਿਚਾਰ ਕੇ, ਇਕਦਿਨ ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਭਰੇ ਦੀਵਾਨ ਵਿਚ, ਆਪਣੇ ਸਿੰਘਾਸਨ ਤੋਂ ਉੱਠ ਕੇ ਇਕ ਪਾਸੇ ਹੋ ਗਏ ਅਤੇ ਹੁਕਮ ਕਰਕੇ ਭਾਈ ਨਹਿਲ ਜੀ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਸਿੰਘਾਸਨ ਤੇ ਬਿਠਾ ਦਿੱਤਾ, ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਦੇ ਹੁਕਮ ਅਨੁਸਾਰ ਭਾਈ ਬਢੇ ਜੀ ਨੇ ਭਾਈ ਨਹਿਲ ਜੀ ਨੂੰ

ਗੁਰਿਆਈ ਦਾ ਟਿੱਕਾ ਨਾ ਦਿੱਤਾ । ਫਿਰ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ
ਜੀ ਨੇ ਇਕ ਥਾਨ ਵਿਚ ਪੰਜ ਪੈਸੇ ਅਤੇ ਇਕ ਨਚੇਲ ਰਖ ਕੇ ਭਾਈ ਲਹਿਣਾ ਜੀ
ਜੀ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾ ਆਪ ਮਥਾ ਟੇਕਿਆ ਅਤੇ ਫਿਰ ਸਾਰੀ ਸੰਗਤ ਨੂੰ ਮਥਾ ਟੇਕਣ
ਦਾ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ । ਗਿਆਨੀ ਗਿਆਨ ਸਿੰਘ ਜੀ ਲਿਖਦੇ ਹਨ :-

ਤਾਓ ਕਸੌਟੀ ਲਾਇ ਪਰਖ ਕੰਦਨ ਜਬ ਲੀਓ ।
ਲਾਇਕ ਮਥਾ ਬਿਧਿ ਪੇਖ ਤਬੋ ਗੁਰੁ ਤਾਪਦ ਦੀਓ ।

ਲਾਇ ਅੰਗਸੇ ਅੰਗ ਨਾਮ ਤਬ ਅੰਗਦ ਰਖਯੋ
ਜਯੋ ਪਾਰਸ ਛਹਿ ਲੋਹ ਕਨਕ ਹੁਇ, ਤਯੋ ਇਹੁ ਨਖਿਓ

ਗਾਦੀ ਪਰ ਬੈਠਾਇ ਸ੍ਰੀ ਅੰਗਦ ਕੇ ਤਾਂਦੀ ।
ਪੈਸੇ ਪਾਂਚ ਨਲੇਰ ਅਗਰ ਧਰ ਮਾਥਾ ਝੁਕਾਈ ।

ਕਰ ਪ੍ਰਕਰਮਾਂ ਤੀਨ ਤਿਲਕ ਦੇ ਗੁਰੁ ਤਾ ਕੇਰਾ
ਕਰਯੋ ਆਪ ਸਮੁ ਦੀਪ ਦੀਪ ਸੇ ਜੈਸ ਰਿਜੇਰਾ

ਸ੍ਰੀ ਆਦਿ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਵਿਚ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਲਿਖਿਆ ਹੈ :-

ਨਹ ਲੇ ਧਰਿ ਓਨੁ ਛਤ੍ਰ ਸਿਰਿ, ਅਸਮਾਨਿ ਕਿਮਾਤੁ ਛਿਕਿਤਿਨੁ ।
ਜੋਤਿ ਸਮਾਣੀ ਜੋਤਿ ਮਾਂਹਿ, ਆਪ ਆਪੈ ਸੇਤੀ ਸਿਕਿਤਿਨੁ ।

ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਨੇ ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰ ਅੰਗਦ ਦੇਵ ਜੀ
ਨੂੰ ਗੁਰ ਗੱਦੀ ਬਖਸ਼ ਕੇ ਬਚਨ ਕੀਤਾ :-

ਪੁਰਖਾ ! ਤੁਝ ਮੰਨੇਗਾ ਮੈਂ ਸੁਝੇ ਮੰਨੇਗਾ -- ਤੂੰ ਮੈਂ, ਮੈਂ ਤੂੰ

ਤੁਮ ਹਮ ਕਰਿ ਭਿੰਨ ਜਾਨੇਗਾ ਮੈਂ ਗੁਰ ਤੇ ਬਿਛਰਿਆ ਰਹੇਗਾ
ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਦੇ ਉਚਾਰੇ ਹੋਏ ਇਨ੍ਹਾਂ ਬਚਨਾਂ ਤੋਂ ਸਾਫ਼ ਪਤਾ ਲਗਦਾ
ਹੈ ਕਿ ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਅਤੇ ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰ ਅੰਗਦ ਦੇਵ ਜੀ

“ ਏਕ ਜੋਤਿ ਦੁਇ ਮੂਰਤੀ ” ਸਠ

ਸ੍ਰੀ ਜਸਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਜੀ ਲਿਖਦੇ ਹਨ :- ਇਹ ਅਮਰ ਜੋਤ ਹੈ

ਸਦਾ ਚਲਦੀ ਹੈ, ਨਾਨਕ ਤੋਂ ਅੰਗਦ ਵਾਂਗ

ਜੋਤ ਬਦਲਦੀ ਹੈ, ਜੋਤ ਬਦਲਦੀ ਨਹੀਂ।

ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਹ ਜੋਤਿ ਸਰੀਰ ਬਦਲ ਬਦਲ ਕੇ ਅਠਵੀਂ ਪਾਤਿਸਾਹੀ, ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰ
ਹਰਿ ਕਿਸ਼ਨ ਜੀ ਵਿਚ ਸਮਾ ਗਈ, ਪ੍ਰੋ: ਕਿਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਕਮੇਲ ਜੀ ਲਿਖਦੇ ਹਨ :-

ਨਾਨਕ, ਅੰਗਦ, ਅਮਰਦਾਸ, ਰਾਮਦਾਸ, ਅਰਜਨ ਹੋਇ ਮਇਓ
ਹਰ ਗੋਬਿੰਦ ਹਰਿ ਰਾਇ ਹੈ ਹਰਿ ਕਿਸ਼ਨ ਵਿਚ ਜੋਤ ਜਗਾਇਓ।

ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰ ਹਰਿ ਕਿਸ਼ਨ ਜੀ ਨੂੰ ਭਾਵੇਂ ਬਾਣ ਗੁਰੂ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਜੋਤਿ
ਵੀ ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਵਾਲੀ ਸੀ ਅਤੇ ਜਗਤਿ ਮਰਯਾਦਾ ਵੀ ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰ
ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਵਾਲੀ ਸੀ। ਛਤ੍ਰੁਭੀ ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਭੁਲਦਾ ਸੀ। ਇਹੀ ਕਾਰਨ ਸੀ
ਕਿ ਆਪ ਜੀ ਨ ਤਾਂ ਬਾਬਾ ਧੀਰਮਲ ਕੋਲੋਂ ਭਰਦੇ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਬਾਬਾ ਰਾਮ ਰਾਇ ਜੀ
ਕੋਲੋਂ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਬਾਦਸ਼ਾਹ ਔਰੰਗਜ਼ੇਬ ਕੋਲੋਂ। ਔਰੰਗਜ਼ੇਬ ਨੇ ਬੜਾ ਜਤਨ ਕੀਤਾ ਸੀ
ਕਿ ਸਤਿਗੁਰ ਜੀ ਦੇ ਦਰਸਨ ਹੋ ਜਾਣ, ਪਰ ਸਤਿਗੁਰ ਜੀ ਨੇ ਅਪਣੇ ਪੁਲ ਅਨੁਸਾਰ
ਉਸ ਨੂੰ ਦਰਸਨ ਨਹੀਂ ਸਨ ਦਿੱਤੇ। ਸਰੀਰ ਤਿਆਗਾਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਆਪ ਜੀ ਨੇ
ਇਕ ਅਨੋਖੇ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰ ਤੇਗ ਬਹਾਦਰ ਜੀ ਨੂੰ ਗੁਰਿਆਈ ਬਖਸ਼ੀ
ਸੀ। ਆਪ ਜੀ ਨੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰ ਤੇਗ ਬਹਾਦਰ ਜੀ ਦਾ ਨਾਮ ਨਹੀਂ ਸੀ ਦੱਸਿਆ, ਆਪ ਜੀ
ਨੇ ਖਿਰਫ਼ ਇੰਨਾ ਹੀ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ

ਬਾਬਾ ਬਸੇ ਜਿ ਗੁਰਮ ਬਕਾਲੇ,
ਬਨ ਗੁਰ, ਸੰਗਤ ਸਕਲ ਸਮਾਲੇ।

ਆਪਣੇ ਉਤ੍ਰਾਧਿਕਾਰੀ ਦਾ ਨਾਮ ਨ ਦੱਸਣ ਦਾ ਅਸਲੀ ਕਾਰਨ

ਤਾਂ ਸਵਿਗਰੁ ਜੀ ਆਪ ਹੀ ਜਾਣਦੇ ਹੋਣਗੇ ਪਰਖਿਆਲ ਹੈ ਕਿ ਸਤਿਗੁਰ ਜੀ ਨੇ ਮੋਹਿਆ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਜਿਸ ਸਰੀਰ ਵਿਚ ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਵਾਲੀ ਜੋਤਿ ਸਮਾਏਗੀ ਉਹ ਆਪੇ ਹੀ ਕਿਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪਰਗਟ ਹੋ ਜਾਏਗਾ ।

(ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰੁ ਤੇਗ ਬਹਾਦਰ ਜੀ ਦੀ ਸਾਖੀ)

ਜਿਸ ਵਕਤ ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰੁ ਹਰਿ ਕਿਸਨ ਜੀ ਨੇ "ਬਾਬਾ ਬਸਹਿ ਜਿ ਗਾਮ ਬਕਾਲੇ" ਵਾਲੇ ਸਬਦ ਉਚਾਰੇ ਸਨ, ਉਸੇ ਵਕਤ ਤਤਕਾਲ ਹੀ ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰੁ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਵਾਲੀ ਜੋਤਿ ਬਕਾਲੇ ਨਗਰ ਵਿਚ ਸਮਾਧੀ ਟਿਸਕਿਤ ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰੁ ਤੇਗ ਬਹਾਦਰ ਜੀ ਵਿਚ ਪ੍ਰਵੇਸ਼ ਕਰ ਗਈ ਸੀ । ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰੁ ਤੇਗ ਬਹਾਦਰ ਜੀ ਹਾਲਾਂ ਗੁਪਤ ਬੈਠੇ ਹੀ ਜਗਤ ਤਮਾਸਾ ਵੇਖ ਰਹੇ ਸਨ । ਸਤਿਗੁਰੁ ਜੀ ਦੇ ਪਗਟ ਰੂਪ ਵਿਚ ਦਰਸਨ ਨ ਦੇਣ ਕਰਕੇ ਗੁਰੂ ਵੰਸੀਆਂ ਵਿਚੋਂ ੨੨ ਸਰੀਰਾਂ ਨੇ ਆਪੇ ਆਪਣੀਆਂ ਮੰਜੀਆਂ ਡਰ ਲਈਆਂ ਭਾਵ ਆਪੁ ਹੀ ਗੁਰੂ ਬਣ ਬੈਠੇ । ਸੰਗਤ ਨੇ ਆਪੇ ਆਪਣੇ ਵਲ ਨਿਮਾਉਣ ਲਈ ਅਥਵਾ ਆਪਣਾ ਆਪਣਾ ਪਰਚਾਰ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ ਇਨ੍ਹਾਂ ਆਪੁ ਬਣੇ ਗੁਰੂਆਂ ਨੇ ਆਪੇ ਆਪਣੇ ਮਸੰਦ ਵੀ ਰੱਖ ਲੈ ਸਨ । ਇਹ ਮਸੰਦ ਇਕ ਕਿਸਮ ਦੇ ਦਲਾਲ (Agents) ਸਨ ਇਨ੍ਹਾਂ ਬਨਾਵਟੀ ਗੁਰੂਆਂ ਬਾਰੇ ਗਿਆਨੀ ਗਿਆਨ ਸਿੰਘ ਜੀ ਲਿਖਦੇ ਹਨ :—

ਇਕ ਤੇ ਇਕ ਅਧਕ ਦੇ ਬਾਢੀ, ਖਾਤਰ ਕਰਨ ਮਸੰਦ ਨ ਗਾਢੀ,

ਹਿਰਸੀ ਲੋਰੀ ਕਪਟੀ ਦੰਬੀ, ਗੁਰ ਬਣਨ ਹਿਤ ਚੀਤ ਬਿਡੰਬੀ,

ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰੁ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਦੇ ਤਖਤ ਦੇ ਅਸਲੀ "ਜਾਨਸੀਨ ਦਾ ਪਤਾ ਨ ਲਗਣ ਕਰਕੇ ਸੰਗਤ ਭੰਬਲ ਭੁਮੇ ਵਿਚ ਪਈ ਹੋਈ ਸੀ । ਸੰਗਤ ਇਨ੍ਹਾਂ ਬਨਾਵਟੀ ਗੁਰੂਆਂ ਕੋਲ ਜਾਂਦੀ ਤਾਂ ਸੀ, ਪਰ

ਅੰਧੇ ਗੁਰ ਤੇ ਭਰਮੁ ਨ ਜਾਈ

ਅਨੁਸਾਰ

ਗੁਰੁ ਭਾਵਨ ਕਿਸੇ ਤੇ ਵੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਬਝਦੀ ।

ਅੰਤ

ਕੜ ਨਿਖਟੇ ਨਾਨਕ ਉੜਕਿ ਸਚਿ ਸਹੀ

ਅਨੁਸਾਰ ਕੜ ਦਾ ਪਾਜ ਉਘੜਨ ਲਈ ਅਤੇ ਸਚਾਈ ਪਰਗਟ ਕਰਨ ਲਈ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਜੀ ਵਲੋਂ ਮਖਣ ਸਾਹ ਲਭਾਏ, ਦੋ ਸਮੇਂ ਦੀ ਜਹਾਜ਼ ਦਾ ਸਮੰਦ ਵਿਚ ਅਟਕ ਜਾਣ ਵਾਲਾ ਕੋਤਕ ਹੋਇਆ । ਮਖਣ ਸਾਹ ਦੀ ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰੁ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਦੇ ਤਖਤ ਦੇ ਹਾਜਰ ਗੁਰੂ ਜੀ ਦੀ ੫੦੦ ਮੁਹਰਾਂ ਸੁਖਣ ਸੁਖਕੇ ਅਰਦਾਸ ਕਰਨ ਤੇ ਜਦੋਂ ਜਹਾਜ਼ ਚਲ ਪਿਆ ਅਤੇ ਸਹੀ ਸਲਾਮਤ ਕਿਨਾਰੇ ਲਗ ਗਿਆ ਤਾਂ ਅਪਣੀ ਸੁਖਣ ਉਤਾਰਨ ਵਾਸਤੇ ਮਖਣ ਸਾਹ ਪਛੜਾ ਪਛੜਾ ਬਕਾਲੇ ਪਹੁੰਚ ਗਿਆ । ਉਥੇ ਬਕਾਲੇ ਵਿਚ ਉਸਨੇ ੨੨ ਮੰਜੀਆਂ ਦਾ ਜਲ ਵਿਛਿੜਿਆ ਹੋਇਆ ਵੇਖਿਆ । ਬੜਾ ਹੋਰਨ ਹੋਇਆ । ਬੜਾ ਚਿਰ ਮੋਚਦਾ ਰਿਹਾ, ਅਖੀਰ ਮਜਬੂਰ ਹੋ ਕੇ ਉਸਨੇ ਸਾਰਿਆਂ ਬਨਾਵਟੀ ਗੁਰੂਆਂ ਅਗੇ ਦੋ ਦੋ ਜਾਂ ਪੰਜ ਪੰਜ ਮੁਹਰਾਂ ਰਖਕੇ ਗੁਪਤ ਹੀਤੀ ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ

ਦੀ ਪਰੀਖਿਆ ਕੀਤੀ ਪਰ ਕਿਸੇ ਬੰਨਾਵਟੀ ਗੁਰੂ ਨੇ ਉਸ ਦੀ
ਭਾਵਨਾ ਪੂਰੀ ਨ ਕੀਤੀ । ਬੜਾ ਉਦਾਸ ਹੋਇਆ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਗੁਰਦੇਸੀ ਦੀ
ਭਾਲ ਕਰਨ ਲਗਾ । ਅਖੀਰ ਕਿਸੇ ਨਗਰ ਨਿਵਾਸੀ ਦੇ ਦੱਸਣ ਤੇ ਜਦੋਂ ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰੂ
ਤੇਗ ਬਹਾਦਰ ਜੀ ਦੇ ਦਰਸਨ ਕੀਤੇ ਤਾਂ ਜਿੱਥੇ

ਛਾਤੀ ਸੀਤਲ ਮਨ ਸੁਖੀ

ਹੋਏ ਉਥੇ ਉਸ ਦੀ ਗੁਪਤ ਭਾਵਨਾ ਵੀ ਪਰੀਖਾਈ ਭਾਵ ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ
ਆਪੇ ਹੀ ਅਪਣੀ ਅਮਾਨਤ (ਸੁਖਣ) ਮੰਗਦਿਆ ਕਹਿਿਆ :-

ਗੁਰਪੁਰ ਕੀ ਜੋ ਮਰੈ ਉਪਾਇਨ, ਸੇ ਦੀ ਜਹਿ ਨਹਿ ਰਾਖੁ ਮਇਨ

ਸਾਗਰ ਸਮੇਂ ਜਹਾਜ਼ ਲੰਗਾਵਨਿ, ਤੀਜੇ ਕੀ ਨਸ਼ਕਤ ਪੁਕਾਰਨ
ਮੁਖ ਤੇ ਬੋਲਿਆ ਸਤਿਗੁਰ ਨਾਵਾ, (ਸੂਰਜ ਪ੍ਰਕਾਸ਼)

ਦੇਖ ਮਿੱਖਾ ਮੇਰਾ ਮੋਢਾ ਬਾਵਾ,

ਪੱਕਾ ਦੇ ਕੇ ਤੇਰਾ ਜਹਾਜ਼ ਚਲਾਇਆ ।

ਪੰਜ ਮੁਹਰਾਂ ਗੁਣ ਤੂੰ ਲੈ ਕੇ ਮਾਇਆ ।

ਇਹ ਸੁਣਦਿਆਂ ਸਾਰ

ਮੁੱਖਣ ਸਾਹ ਨੇ ਇਨ ਵਿਚ ਨਿਸਚਾ ਕਰ ਲਿਆ ਕਿ ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਵਾਲੀ
ਜੋਤਿ ਤਾਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਸਮਾਈ ਹੋਈ ਹੈ । ਇਹ ਹੀ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਹਨ
ਇਹ ਹੀ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਤੇਗ ਬਹਾਦਰ ਜੀ ਹਨ

ਫਿਰ ਕੀ ਸੀ ?

ਕਪੜਾ ਫੜ ਕੇ, ਕੋਠੇ ਉੱਤੇ ਚੜ੍ਹ ਕੇ, ਪੱਛੂ ਫੇਰ ਕੇ ਦੁਹਾਈ ਦਿੱਤੀ

(ਭੁਲੀਏ ਸੰਗਤੇ ਗੁਰੂ ਨਾਧੋਰੇ)

ਇਥੇ ਤਾਂ ਕਿਸੇ ਸੰਕੇ ਦੀ ਗੁਜਾਇਸ਼ ਹੀ ਨਹੀਂ ਕਿ ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ
ਜੀ ਅਤੇ ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਤੇਗ ਬਹਾਦਰ ਜੀ ਵਿਚ ਇਕੋ ਜੋਤਿ ਸੀ

ਇਤਿਹਾਸ ਵਿਚ ਲਿਖਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ ਕਿ ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਨਾਨਕ

ਦੇਵ ਜੀ ਨੇ ਅਜਿਤੇ ਰੰਧਾਵੇ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ

ਯਾਰਵਾਂ ਗੁਪਤ ਵਰਤੋਗਾ

ਅਤੇ ਗੁਰਿੰਤ ਨਾਮੇ ਵਿਚ ਵੀ ਲਿਖਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ ਕਿ

ਗੁਪਤ ਗਿਆਰਵਾਂ ਖੇਲਸੀ ਕੋਟਿਕ ਪਾਵੈ ਪਾਰ

ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਅਤੇ ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੀ ਭਵਿਸ਼ ਬਾਣੀ ਅਨੁਸਾਰ ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਦੇ ਤਖ਼ਤ ਦੇ ਗਿਆਰਵੇਂ ਜਾਨਸੀਨ ਨੇ ਗੁਪਤ ਹੀ ਰਹਿਣਾ ਸੀ। ਗਿਆਰਵੇਂ ਜਾਮੇ ਦੇ ਗੁਪਤ ਰਹਿਣ ਵਾਸਤੇ ਇਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸੀ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਗੁਰ ਗੱਦੀ ਵੀ ਗੁਪਤ ਮਿਲਦੀ ਅਤੇ ਗੁਰਗੱਦੀ ਗੁਪਤ ਤਾਂ ਹੀ ਮਿਲ ਸਕਦੀ ਸੀ ਜੇ ਗੁਰਗੱਦੀ ਦੇਣ ਵਾਲਾ ਆਪ ਵੀ ਗੁਪਤ ਵਿਚ ਰਿਹਾ ਹੋਵੇ। ਸੋ ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਲਿਖਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੀ ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੇ ਆਪ ਗੁਪਤ ਰਹਿ ਕੇ, ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਬਾਨਕ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੇ ਗੁਪਤ ਰਹਿਣ ਵਾਸਤੇ, ਗੁਪਤ ਥਾਂ ਤੇ ਜਾ ਕੇ, ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਬਾਨਕ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੂੰ ਗੁਪਤ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਗੁਰ ਗੱਦੀ ਬਖਸ਼ੀ ਸੀ।

ਭਵਿਸ਼ ਬਾਣੀ ਅਨੁਸਾਰ, ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਬਾਨਕ ਸਿੰਘ ਬਹੁਤ ਗੁਪਤ ਹੀ ਰਹੇ ਸਨ ਪਰ ਗੁਪਤ ਰਹਿਣ ਦਾ ਭਾਵ ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿ ਉਹ ਗੁਰੂ ਨਹੀਂ ਹੋਏ

ਗੋਟਿ ਰਾਖੀ ਘਟ ਦੀਧ ਜਿਨ ਨਿਜ ਮਜਮਤ

ਭਾਵ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਕ ਜਗਦਾ ਦੀਵਾ ਕਿਸੇ ਘੜੇ ਵਿਚ ਰੱਖਿਆ ਜਾਣੇ

ਉਹ ਦੂਰੋਂ ਵਿਖਾਈ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦਾ ਪਰ ਜਦੋਂ ਘੜੇ ਦੇ ਨੇੜੇ ਹੋ ਕੇ ਵੇਖੀਏ ਤਾਂ ਇਸ ਪੈਂਦਾ ਹੈ ਭਾਵ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਤੇ ਕਿਰਪਾ ਹੋਈ, ਭਾਈ ਬੈਂਕ ਜੀ ਅਤੇ ਮਾਈ ਸੱਯਦਾਣੀ ਵਰਗਿਆਂ ਨੇ ਸੰਗਤ ਦੇ ਭਲੇ ਲਈ ਦੁਹਾਈ ਦਿੱਤੀ। ਮਾਈ ਸੱਯਦਾਣੀ ਦੀ ਦੁਹਾਈ ਕੁਝ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸੀ

ਵੇ ਲੋਕੋ, ਮੈਂ ਦਰਗਾਹ ਵਿਚੋਂ ਸੁਣ ਕੇ ਆਈ

ਹਾਂ ਕਿ ਗੁਰੂ ਬਾਨਕ ਸਿੰਘ ਜੀ ਮੈਸ ਸਮੇਂ ਦੇ ਪੂਰਨ ਗੁਰਗੁਨ

ਪੀਰਾਂ ਸਿਰ ਪੀਰ ਹਨ। ਗੁਰਿਆਈ ਦਾ ਤਿਲਕ ਤਾਂ ਇਨ੍ਹਾਂ

ਨੂੰ ਦਰਗਾਹੋਂ ਹੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਇਆ ਹੈ।

ਪਰਮਿੰਧ ਇਤਿਹਾਸਕਾਰ ਗਿਆਨੀ ਗਿਆਨ ਸਿੰਘ ਜੀ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਲਿਖਦੇ ਹਨ

ਨਾਮ ਸਿੰਘ ਬਾਨਕ, ਪੈ ਪਾਲਕ ਪੈਰੀ ਥਰੋਂ ਕੇ

ਮੰਥਰੋਂ ਕੇ ਮਾਲਕ, ਮਡੰਥਰੋਂ ਕੇ ਤਜਾਗੀ ਹੈ

ਤਾਲਕਰਖੈਹੈ ਏਕ ਬਾਲਕ ਸੈਸਾਲਕ ਸੇ,
ਗਾਲਕ ਬਿਕਾਰਨ ਕੇ ਗਾਲਕ ਵਿਚਾਰੀਹੈ

ਭਾਵ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਸਤਿਗੁਰ ਬਾਲਕ ਸਿੰਘ ਜੀ ਖੁਦ ਪੈਰੀਬਰ ਦੇ ਪਾਲਕ ਅਤੇ ਖੰਡਾਂ ਬ੍ਰਹਮੰਡਾਂ ਦੇ ਮਾਲਕ ਸਨ (ਹਨ)

ਬਾਬਾ ਬੈਕ ਜੀ, ਹਜ਼ਰੋ ਤੋਂ ਬੇੜੀ ਦੂਰ ਇਕਥਿਡ ਮਲਾਹ ਦੇ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਸਨ ਪਹਿਲਾਂ ਤਾਂ

ਜਬ ਨਉ ਨਹੀ ਤਾਗ ਲਿਲਾਰ ਉਦੈ

ਤਬ ਨਉ ਭਮਤੇ ਫਿਰਤੇ ਬਹ ਧਾਯਉ

ਵਾਲੇ ਹੀ ਸਨ ਪਰ ਜਦੋਂ ਭਾਗ ਜਾਗੇ ਤਾਂ ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰ ਬਾਲਕ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੇ ਜੰਮ ਸੁਣ ਕੇ ਹਜ਼ਰੋ ਆ ਕੇ ਸਤਿਗੁਰ ਜੀ ਕੋਲੋਂ ਨਾਮ ਦੀ ਦਾਤ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ

ਮਨਹਿ ਪ੍ਰਗਾਸੁ ਭਇਉ ਭ੍ਰਮ ਨਾਮਿਉ ਮੰਤ੍ਰ ਦੀਉ ਗੁਰਕਾਨ

ਅਨੁਸਾਰ ਭਜਨ ਨੈਦਿਅਾਂ ਸਾਰ ਮਸਤਾਨੇ ਹੋ ਗਏ ਅਤੇ ਮਸਤੀ ਵਿਚ ਲਥਾ-ਲਥ ਲਥਾ-ਲਥ ਦਾ ਬੋਲਾ ਕਰਨ ਲਗ ਪਏ। ਨਾਮ ਦਾ ਰੰਗ ਅੰਸਾ ਚੜਿਆ ਕਿ ਆਪ ਜੀ, ਮਸਤੀ ਦੀ ਹਾਲਤ ਵਿਚ ਕਈ ਵੇਰ ਤਿੰਨ ਆਸਣ ਵਿਛਾਂ ਕੇ ਕਿਹਾ ਕਰਦੇ ਸਨ

ਆਉ ਬਾਬਾ ਬਾਲਕ ਸਿੰਘ ਜੀ ਬੈਠੇ ।

ਆਉ ਬਾਬਾ ਰਾਮ ਸਿੰਘ ਜੀ ਬੈਠੇ ।

ਆਉ ਬਾਬਾ ਬੁਧ ਸਿੰਘ ਜੀ ਬੈਠੇ ।

ਸਾਧਾਰਨ ਬੁਧੀ ਵਾਲੇ ਪੁਰਖ ਤਾਂ ਬਾਬਾ ਜੀ ਦੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਬਚਨਾਂ ਨੂੰ ਤੰਗ ਦੇ ਤੰਗ ਹੀ ਸਮਝਦੇ ਸਨ ਪਰ ਅਸਲ ਵਿਚ ਬਾਬਾ ਜੀ, ਸਤਿਗੁਰ ਬਾਲਕ ਸਿੰਘ ਜੀ, ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪਿਛੇ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਦੂਰਾਂ ਗੁਰੂਆਂ, ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰ ਰਾਮ ਸਿੰਘ ਜੀ ਅਤੇ ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰ ਹਰੀ ਸਿੰਘ ਜੀ (ਭਾਈ ਬੁਧ ਸਿੰਘ ਜੀ) ਦੀ ਪੇਸ਼ਨਗੋਈ ਕਰਦੇ ਸਨ ਜੋ ਕੁਝ ਸਮਾ ਪਾ ਕੇ ਬਿਲਕੁਲ ਠੀਕ ਹੀ ਹੋਈ।

ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਨੇ ਭਾਈ ਅਜਿੱਤੇ ਰੰਧਾਵੇ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਬਾਰੂਵੇ ਜਾਮੇ
ਅਥਵਾ ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਰਾਮ ਸਿੰਘ ਜੀ ਬਾਰੇ ਕਹਿਆ ਸੀ ਕਿ

ਨਿਰਲੰਭ ਅਲੰਭ ਬਿਬਰਜਤ ਸੁਨੀ ਕਾ ਅਸਵਾਰ

ਜੈ ਜੈ ਕਾਰ ਸਦਾ ਜਗ ਜਾਪੈ ਚੜ੍ਹ ਬੋਹਿਥ ਉਤਰੈ ਪਾਰ

ਭਾਵ ਬਾਰੂਵੇ ਜਾਮਾ ਸਭ ਤੇ ਨਿਮਾਰ ਹੋਵੇਗਾ, ਉਹ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਜਲਾਏਗਾ ਨਹੀਂ
ਨਿਰਲੇਪ ਹੀ ਰਹੇਗਾ ਅਤੇ ਸੁਨੀ ਸਬਦ ਉਚੇਰੇਗਾ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਾਰੇ ਸੰਸਾਰ ਵਿਚ
ਜੈ ਜੈ ਕਾਰ ਹੋਵੇਗੀ, ਜੋ ਵੀ ਸਿੱਖ ਤੁੱਟ ਭੱਟ ਹੋਵੇਗਾ, ਬੋਹਿਥ ਤੇ ਚੜ੍ਹਕੇ ਪਾਰ ਉਤਰ
ਜਾਏਗਾ। ਬਾਰੂਵੇ ਗੁਰੂ ਦਾ ਜੋ ਦਰਸ਼ਨ ਕਰੇਗਾ, ਨਿਰਾਲ ਹੋ ਜਾਏਗਾ

ਦੁਆਵਾਸ

ਸਕਤਿ

ਪੁਰਖ

ਅਨੰਤੀ

ਹੈ

ਆਇ

ਆਇ ਸੇ

ਹੈ

ਸਭਹਨ

ਆਇ ਇਹੈ

ਕੇ

ਨਹੀਂ

ਮਿਰਮੋਰ

ਮੌਰ

ਜਾਹੀ ਕੁਲ ਤੇ ਪ੍ਰਗਟ ਹੋਇ ਤਾਂਹੀ ਕੁਲ ਕੇ ਨਾਮ

ਮਿ ਨਾਮਾਨਸ ਜਾਮਿਤ ਕੇ ਮੇਰੀ ਨੈ ਪਰਨਾਮ

ਮੈਂ ਪੈ ਗਰ ਦਸਮ ਦਸਮ ਹੈ ਜੇ ਕਹਯੋ ਤਾਂਹ

ਮੇਰੇ ਮਵਤਾਰ-ਮੰਸ ਰਾਮ ਸਿੰਘ ਹਵੈ ਭਰੇ ।

ਜਦੋਂ ਦਸਮ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਜੀ ਆਪ ਇਹ ਕਹਿ ਚਕੇ ਹਨ ਕਿ ਸਤਿਗੁਰ ਰਾਮ ਸਿੰਘ ਜੀ
ਮੇਰਾ ਹੀ ਮਵਤਾਰ ਹੋਣਗੇ ਤਾਂ ਫਿਰ ਇਸ ਵਿਚ ਸ਼ਕ ਹੀ ਨਹੀਂ ਰਹਿ ਜਾਂਦਾ
ਕਿ ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰ ਰਾਮ ਸਿੰਘ ਜੀ ਵਿਚ ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਵਾਲੀ ਹੀ ਜੋਤਿ ਹੈ
(ਇਕ ਸਾਖੀ)

ਜਦੋਂ ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰ ਰਾਮ ਸਿੰਘ ਜੀ ਪਰਚਾਰ ਦੇ ਰੇ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੇ ਤਾਂ

ਫੈਲਾਏ ਜਸ ਭਾਗੀ ਸਿੱਖ ਥੀਏ ਤਾਂਹਿ ਕੇਸ਼ਧਾਰੀ

ਸਿੰਘ ਪੰਥ ਬਿਰਧਾਇਓ, ਨਾਮ ਰਸ ਪਾਗਿਓ ।

ਫੀਮ ਭੰਗ ਪੋਸਤ ਸੁਰਾਬ ਮਾਸ, ਚੋਰੀ ਜਾਰੀ

ਠੰਗੀ ਤਜਿ ਥੀਏ ਸੰਤ ਸਤਿਜੁਗ ਮਾਗਿਓ ।

ਅਥਵਾ

ਰਾਮ ਸਿੰਘ ਜਾਇਜਿਤ ਸਿੱਖ ਹੈ ਜਜ਼ਾਰੇ ਤਿਤ

ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰ ਰਾਮ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੇ ਦਰਸਨ ਮੈਂਸੇ ਰਮਤਕਾਰੀ ਹਨ

“ਕਿ ਜਿਹੜਾ ਵੀ ਆਪ ਜੀ ਦਰਸਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਆਪ ਜੀ ਦਾ ਉਪਦੇਸ਼
ਸੁਣਦਾ ਹੈ, ਉਹ ਹੀ ਸਿੱਖ ਸੱਜਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ । ਕਦੀ ਕਦੀ ਕੋਈ ਅਜਮਾਇਸ਼
ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਵੀ ਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ । ਜਦੋਂ ਉਹ ਆਪਣੀ ਅਜਮਾਇਸ਼ ਪੂਰੀ
ਹੁੰਦੀ ਵੇਖਦਾ ਤਾਂ ਸਿੱਖ ਸੱਜਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ”

ਸਤਿਗੁਰ ਜੀ ਕਿਸੇ ਬੰਧਨ ਦੇ ਬੰਝੇ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੇ । ਇਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ

ਰਜ਼ਾ ਹੈ ਕਿ ਭਾਵੇਂ ਘਰ ਬੈਠਿਆਂ ਹੀ ਕਿਰਪਾ ਕਰ ਦੇਣ ਭਾਵੇਂ ਅਠਾਹਠ (੮੮)

ਤੀਰਥਾਂ ਤੇ ਟਿਸ਼ਨਾਨ ਕਰਨ ਤੇ ਵੀ ਕਿਰਪਾ ਨ ਕਰਨ

ਦਾਤੀ ਸਾਹਿਬ ਸੰਦੀਆ ਕਿਆ ਚਲੈ ਤਿਸੁ ਨਾਲਿ ।

ਇਕ ਜਾਗੀਦੇ ਨ ਨਹੀਂ ਇਕਨ ਸਤਿਮਾਦੇਇਓ ਨਾਲਿ,

ਇਕ ਰਾਤ ਨੂੰ ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰ ਰਾਮ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੇ ਬਾਬੇ ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘ ਜੀ
ਫਿਲੇ ਕੇ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਸਪਲੇ ਵਿਚ ਦਰਸਨ ਦੇ ਕੇ ਭਜਨ ਦੀ ਦਾਤ ਬਖਸ਼ੀ ਸੀ ।
ਇਸ ਤੋਂ ਕੁਝ ਚਿਰ ਪਿਛੋਂ ਦੋਰਾ ਕਰਦਿਆਂ ਕਰਦਿਆਂ ਜਦੋਂ ਸਤਿਗੁਰ ਜੀ ਨੇ ਕਿਲ੍ਹੇ

ਸਿੰਘ ਜਰਨ ਪਾਏ ਤਾਂ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਦਾ ਜੱਸ ਸੁਣਕੇ

ਬਾਬਾ ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘ ਜੀ ਵੀ ਦਰਸਨ ਕਰਨ ਵਾਸਤੇ ਆਏ । ਹੋਰ ਬੜੀ ਸੰਗਤ
ਦਰਸਨ ਕਰਨ ਵਾਸਤੇ ਆਈ ਹੋਈ ਸੀ । ਇੱਥੇ ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਟਿਕ ਚੁਥਾਰੇ ਵਿਚ
ਸੁਭਾਇਮਾਨ ਸਨ । ਸਿੱਖ ਵਾਰੀ ਵਾਰੀ ਦਰਸਨ ਕਰਨ ਵਾਸਤੇ ਚੁਥਾਰੇ ਤੇ ਜਾਂਦੇ ਅਤੇ
ਦਰਸਨ ਕਰਕੇ ਥੱਲੇ ਉਤਰ ਆਉਂਦੇ । ਬਾਬੇ ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘ ਜੀ ਘਰੋਂ ਤਾਂ ਦਰਸਨ
ਕਰਨ ਵਾਸਤੇ ਆਏ । ਸਨ ਪਰ ਹੁਣ ਇਲ ਵਿਚ ਟਿਕ ਧਾਰਨ ਧਾਰੀ ਕਿ ਜੇ
ਇਹ ਸੱਚੇ ਗੁਰੂ ਹਨ ਤਾਂ ਮੈਨੂੰ ਆਪ ਮੇਰਾ ਨਾਮ ਲੈ ਕੇ ਬੁਲਾਉਣਗੇ । ਸਾਰੀ ਸੰਗਤ
ਦਰਸਨ ਕਰਨ ਚੁਥਾਰੇ ਜਾਂਦੀ ਸੀ ਪਰ ਬਾਬਾ ਜੀ ਥੱਲੇ ਹੀ ਬੈਠੇ ਰਹੇ । ਪਤਾ ਨਹੀਂ
ਕਿ ਕੀ ਗਿਣਤੀਆਂ ਗਿਣਦੇ ਸਨ ਕਿ ਇਕ ਉੱਚੀ ਆਵਾਜ਼ ਨੇ ਬਾਬਾ ਜੀ ਨੂੰ
ਚਕੰਨਿਆ ਕਰਦਿੱਤਾ । ਇਹ ਆਵਾਜ਼ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਦੇ ਚੋਬਦਾਰ ਦੀ ਸੀ ।
ਚੋਬਦਾਰ, ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਦੇ ਹੁਕਮ ਅਨੁਸਾਰ ਹੋਕਾ ਦੇ ਰਿਹਾ ਸੀ ਕਿ
ਫਿਲੌਕਿਆਂ ਦਾ ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘ ਕਿਹੜਾ ਹੈ ? ਬਾਬਾ ਜੀ ਇਹ ਆਵਾਜ਼ ਸੁਣਕੇ
ਬੜੇ ਖੁਸ਼ ਹੋਏ ਅਤੇ ਕਿਹਾ ਜੀ ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘ ਮੈਂ ਹਾਂ । ਚੋਬਦਾਰ ਨੇ ਕਿਹਾ
" ਭਾਈ, ਤੇਰੇ ਵਡੇ ਭਾਗ ਹਨ, ਤੈਨੂੰ ਸੱਚੇ ਪਾਤਿਸਾਹ ਜੀ ਨੇ ਯਾਦ ਕੀਤਾ ਹੈ ।"
ਆਵਾਜ਼ ਸੁਣਦਿਆਂ ਸਾਰ ਬਾਬਾ ਜੀ ਬੜੇ ਖੁਸ਼ ਹੋਏ ਅਤੇ ਚੁਥਾਰੇ ਚੜ੍ਹ ਕੇ
ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਨੂੰ ਨਮਸਕਾਰ ਕੀਤੀ ।

ਤੁਸੀਂ ਆਪ ਹੀ ਵੀਚਾਰ ਲਓ ਕਿ ਬਾਬਾ ਜੀ ਉਸ ਵਕਤ ਕਿੰਨੇ
ਕੁ ਖੁਸ਼ ਹੋਏ ਹੋਣਗੇ । ਆਪ ਜੀ ਦੀ ਸ਼ਰਧਾ ਬਹੁਤ ਵਧ ਗਈ ਅਤੇ ਪੱਕੇ
ਨਾਮਧਾਰੀ ਬਣ ਗਏ । ਸੇਠ ਪਿਆਰਾ ਸਿੰਘ ਜੀ, ਸੇਠ ਸਮਸੇਰ ਸਿੰਘ ਜੀ, ਸੇਠ
ਬਚਿਤ੍ਰ ਸਿੰਘ ਜੀ ਸਾਰੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਬਾਬਾ ਜੀ ਦੇ ਪਰਵਾਰ ਵਿਚੋਂ ਹਨ ।

ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਰਾਮ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੀਆਂ ਅਨੇਕ ਹੀ ਸਾਖੀਆਂ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ
ਵਿਚੋਂ ਸਤਿਗੁਰੂ ਰਾਮ ਸਿੰਘ ਜੀ ਬਾਰੇ ਪੂਰੇ ਗੁਰੂ ਹੋਣ ਦੀਆਂ ਬੁਲਕਾਂ ਪੈਂਦੀਆਂ ਹਨ ।
ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਦਾ ਜੱਸ ਤਾਂ ਮਿਸਰੀ ਦਾ ਪਹਾੜ ਹੈ ਟਿਕ ਕੀੜੀ ਭਾਵੇਂ ਸਾਰੀ ਉਮਰ
ਉਸ ਪਹਾੜ ਵਿਚੋਂ ਖਾਂਦੀ ਤਾਂ ਉਹ ਕਿੰਨੀ ਕੁ ਮਿਸਰੀ ਖਾ ਲੈਂਦੀ ?

ਗੁਰੂ ਕੇ ਜਸ ਹੈ ਸੈਲ ਨਿਬਾਤੇ

ਮੈਂ ਚੀਟੀ ਕਿਆ ਚਕ ਹੋਂ ਤਾਂ ਤੇ

ਫਿਰ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਾਸਤੇ ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਸਿਰਮੌਰ ਲਿਖ ਗਏ ਹਨ
ਉਹ ਨਿਸਚੇ ਹੀ ਸਿਰਮੌਰ ਹਨ ।

ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਰਾਮ ਸਿੰਘ ਜੀ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਜਾਲ ਸਮੇਂ ਆਪਣੇ ਛੋਟੇ ਭਾਈ ਬਾਬਾ ਬੱਧਸਿੰਘ
(ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਹਰੀ ਸਿੰਘ ਜੀ) ਨੂੰ ਸੰਗਤ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਕਰਨ ਦਾ ਹੁਕਮ ਦੇ ਚੁੱਕੇ ਹਨ
ਸਾਰ ਸੰਮਾਨ ਰੱਖੇ ਸਭ ਸੰਗਤ । ਇਤ ਦਰ ਦੀ ਹੋਵੇ ਲਖ । ਸਿਰ

ਪਿਛੇ ਲਿਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਬਾਬਾ ਬੈਂਕ ਜੀ ਜਿਥੇ

ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰ ਬਾਨਕ ਸਿੰਘ ਜੀ ਅਤੇ ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰ ਰਾਮ ਸਿੰਘ ਜੀ ਵਾਸਤੇ
ਆਸਣ ਵਿਛਾਉਂਦੇ ਸਨ ਉਥੇ ਨਾਲ ਹੀ ਤੀਸਰਾ ਆਸਣ ਬਾਬਾ ਬੁਧ ਸਿੰਘ ਜੀ
ਵਾਸਤੇ ਵਿਛਾਉਂਦੇ ਸਨ । ਉਦੋਂ ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰ ਹਰੀ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦਾ ਨਾਮ ਬਾਬਾ ਬੁਧ
ਸਿੰਘ ਜੀ ਹੀ ਸੀ ।

ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਵੀ ਲਿਖ ਗਏ ਸਨ

ਦੋਨੋ ਰਣੀਆ ਏਕ ਸਰਪ ਕਰ ਭਾਸੇ ॥

ਇਸ ਤੁਕ ਨੂੰ ਪਤੱਖ ਕਰਨ ਵਾਸਤੇ ਹੀ ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰ ਰਾਮ ਸਿੰਘ ਜੀ ਹਰਦਵਾਰ ਵਿਚ
ਇਕ ਬੜੀ ਵੱਡੀ ਗੋਲੀ ਨੂੰ ਅੱਗ ਨਾ ਚੁਣ ਵਾਲਾ ਕੋਤਕ ਕੀਤਾ ਸੀ ।

ਅੱਗ ਨਗੀ ਹੋਈ ਗੋਲੀ ਨੂੰ ਗੰਗਾ ਵਿਚ ਸੁੱਟਣ ਵਾਸਤੇ ਇਕ ਬੰਨੇ ਤੋਂ ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰ
ਰਾਮ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੇ ਆਪ ਚੁੱਕਿਆ ਅਤੇ ਦਸਰੇ ਬੰਨੇ ਤੋਂ ਸਾਰੀ ਸੰਗਤ ਨੂੰ ਚੁੱਕਣ
ਦਾ ਹੁਕਮ ਕੀਤਾ । ਸਾਰੀ ਸੰਗਤ ਨੇ ਬੜਾ ਜੋਰ ਨਾਇਆ ਪਰ ਗੋਲੀ ਨੂੰ ਚੁੱਕੀ ਗਈ
ਫਿਰ ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰ ਜੀ ਨੇ ਸਾਰੀ ਸੰਗਤ ਨੂੰ ਹਟਾ ਦਿੱਤਾ ਅਪਣੇ ਛੋਟੇ ਵੀਰ ਭਾਈ ਬੁਧ
ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੂੰ ਇਹ ਕਹਿ ਕੇ ਕਿ

ਆ ਭਾਈ ਇਹ ਤੇਰਾ ਮੇਰਾ ਹੀ ਕੰਮ ਹੈ

ਗੋਲੀ ਨੂੰ ਦੋਜੇ ਬੰਨੇ ਚੁੱਕਣ ਦਾ ਹੁਕਮ ਕੀਤਾ । ਜਦੋਂ ਭਾਈ ਬੁਧ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੇ
ਗੋਲੀ ਨੂੰ ਹੱਥ ਨਾਇਆ ਤਾਂ ਗੋਲੀ ਬੁਟ ਚੁੱਕੀ ਗਈ । ਦੁਹਾਂ ਭਰਾਵਾਂ ਨੇ ਗੋਲੀ
ਚੁੱਕ ਕੇ ਗੰਗਾ ਵਿਚ ਸੁੱਟ ਦਿੱਤੀ । ਇਹ ਦ੍ਰਿਸ਼ ਵੇਖ ਕੇ ਸਾਰੀ ਸੰਗਤ ਧੰਨ ਧੰਨ ਕਹਿਣ
ਲਗ ਪਈ

ਹੋਇ ਹੋਰਾਨੁ ਕਰੇਨਿ ਜੁਹਾਰੀ

ਕਿਉ ਜੋ

ਜਾਹਰ ਕਲਾ ਨ ਛਪੈ ਛਪਾਈ

ਇਹ ਕੋਤਕ ਸਤਿਗੁਰ ਜੀ ਨੇ ਭਵਿੱਸ ਸਮੇਂ ਲਈ ਗੁਰ ਗੱਦੀ ਬਾਰੇ ਸੁਚਨ ਦੇਣ ਲਈ ਕੀਤਾ
ਸੀ । ਇਸ ਦਾ ਭਾਵ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰ ਰਾਮ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੇ ਪ੍ਰਦੇਸ ਸਮੇਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਕਾਰ
ਨੂੰ ਭਾਈ ਬੁਧ ਸਿੰਘ ਜੀ (ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰ ਹਰੀ ਸਿੰਘ ਜੀ) ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਹੋਰ ਕੋਈ ਨਹੀਂ
ਚਲਾ ਸਕੇਗਾ ।

ਪ੍ਰਦੇਸ ਜਾਣ ਸਮੇਂ ਵੀ ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰ ਰਾਮ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੇ, ਸ੍ਰੀ ਭੈਣੀ ਸਾਹਿਬ ਤੋਂ
ਤੁਹਨ ਲਗਿਆ ਭਾਈ ਬੁਧ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੂੰ ਕਹਿਆ ਸੀ

ਸਾਰ ਸੰਮਾਨ ਰਖੋ ਸਰ ਸੰਗਤ

ਇਤ ਦਰਦੀ ਹੋਵੇ ਨਖ ਪੰਗਤ

ਭਾਵੇਂ ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਰਾਮਸਿੰਘ ਜੀ ਨੇ ਸ੍ਰੀ ਭੈਣੀ ਮਾਹਿਬ ਤੋਂ ਜਾਣ

ਲਗਿਆਂ ਹੀ ਪੰਥ ਦੀ ਜਿਮੇਵਾਰੀ ਭਾਈ ਬੁਧ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੂੰ ਸੌਂਪ ਦਿੱਤੀ ਸੀ ਫਿਰ ਵੀ
ਇਕ ਵਾਰ ਹੋਰ ਜੰਗਨ ਤੋਂ ਸਤ ਤੋਂ ਪਹਿਲੇ, ਸੰਤ ਦਰਬਾਰ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੀ ਰਾਹੀਂ
ਭੇਜੇ ਹੋਏ ਹੁਕਮਨਾਮੇ ਵਿਚ ਲਿਖ ਭੇਜਿਆ ਸੀ, ਕਿ

ਅਜ ਤੋਂ ਭਾਈ ਬੁਧ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦਾ ਨਾਉਂ ਹਰੀ ਸਿੰਘ ਹੋਇਆ:

ਇਹ ਸਿਖੀ ਨੂੰ ਹਰੀ ਰਖਣਗੇ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਿਰ ਕਰਤਾ ਮੰਨਣ,

ਮੇਰੇ ਧੱਕੇ ਨੂੰ ਇਹ ਬਖਸ਼ ਸਕਦੇ ਹਨ ਪਰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਧੱਕੇ

ਨੂੰ ਮੈਂ ਨਹੀਂ ਬਖਸ਼ਾਂਗਾ

ਭਾਵੇਂ ਇਹ ਹੁਕਮ ਸੰਗਤ ਵਿਚ ਉੱਚ ਚੁਕਿਆ ਸੀ ਪਰ ਫਿਰ ਵੀ ਕਈਆਂ ਦੇ ਮਨ
ਅਜੇ ਵੀ ਨਹੀਂ ਸਨ ਪਤੀਜੇ ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਰਾਮਸਿੰਘ ਜੀ ਨੇ ਕਈਆਂ ਨੂੰ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਾਂਤ ਵਿਚ
ਦਰਸਨ ਦੇ ਕੇ ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਹਰੀ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੀ ਚਰਨੀਂ ਲਗਾਣ ਵਾਸਤੇ ਹੁਕਮ ਕੀਤਾ।
ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚੋਂ ਇਕ ਸਨ ਮਹਾਂ ਪੁਰਖ ਬਾਬਾ ਨਾਨਕ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨਤਾਨੀਏ। ਉਹ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਾਂਤ
ਕੁਝ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਰਾਮਸਿੰਘ ਜੀ ਨੇ ਬਾਬਾ ਨਾਨਕ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੂੰ
ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਾਂਤ ਵਿਚ ਦਰਸਨ ਦਿੱਤੇ, ਬਾਬਾ ਜੀ ਨੇ ਦੋ ਰੁਪਏ ਮੱਥਾ ਟੇਕੇ, ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਪਿਛੇ
ਹਟ ਗਏ। ਕਾਰਣ ਪੁਛਣ ਤੇ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਹੁਕਮ ਕੀਤਾ ਕਿ ਜੇ ਰੁਪਏ ਮੱਥਾ
ਟੇਕਣੇ ਹਨ ਤਾਂ ਰਾਮ ਦਾਸ ਪੁਰ (ਸ੍ਰੀ ਭੈਣੀ ਮਾਹਿਬ) ਜਾ ਕੇ ਭਾਈ ਬੁਧ ਸਿੰਘ
ਜੀ ਨੂੰ ਟੇਕੋ।

ਮਨ ਵਿਚ ਭਾਵੇਂ ਕੁਝ ਸੀ ਪਰ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਦਾ ਹੁਕਮ ਮੰਨ ਕੇ ਜਦੋਂ
ਬਾਬਾ ਨਾਨਕ ਸਿੰਘ ਜੀ ਸ੍ਰੀ ਭੈਣੀ ਮਾਹਿਬ ਗਏ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰੂ
ਹਰੀ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੀ ਦੇਹ ਵਿਚੋਂ ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਰਾਮਸਿੰਘ ਜੀ ਦਾ ਦਰਸਨ ਹੋਇਆ।
ਮਨ ਦੇ ਸਾਰੇ ਸੰਕੇ ਦੂਰ ਹੋ ਗਏ, ਹਿਰਦਾ ਖਿੜ ਗਿਆ ਅਤੇ ਮੂਹੇ ਆਪ
ਮੁਹਾਰੇ ਇਹ ਸ਼ਬਦ ਨਿਕਲ ਗਏ

ਦੇਨੋ ਭਈਆ ਏਕ ਸਰੂਪ ਕਰ ਭਾਸੇ

ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਜੀ, ਤੁਸੀਂ ਆਪ ਹੀ ਸੋਚੋ ਕਿ ਇਕੋ ਸਮੇਂ ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਰਾਮਸਿੰਘ ਜੀ ਦਾ
ਜੰਗਨ ਵਿਚ ਸੰਤ ਦਰਬਾਰ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੂੰ ਨੰਗਰ ਵਿਚ ਮੋਟੇ ਪਰਸਾਦੇ ਅਤੇ ਕਰੜੇ ਦਾਣੇ
ਦਾ ਹੁਕਮ ਕਰਨ ਅਤੇ ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਸ੍ਰੀ ਭੈਣੀ ਮਾਹਿਬ ਵਿਚ ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਹਰੀ ਸਿੰਘ ਜੀ
ਦਾ ਲਾਂਗਰੀਆਂ ਨੂੰ ਮੋਟੇ ਪਰਸਾਦੇ ਅਤੇ ਕਰੜੇ ਦਾਣੇ ਦੇ ਹੁਕਮ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਹ ਸਾਫ਼
ਜਾਹਰ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਹਰੀ ਸਿੰਘ ਜੀ ਵਿਚ ਵੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ
ਵਾਲੀ ਹੀ ਜੋਤਿ ਸੀ।

ਪਰਤਾਪਸਿੰਘ ਵਡੇ ਪਰਤਾਪ ਵਾਲਾ ਹੋਵੇਗਾ

ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰ ਰਾਮਸਿੰਘ ਜੀ ਦੇ ਪ੍ਰਦੇਸ ਜਾਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦੀ ਗਲ ਹੈ ਕਿ ਇਕ ਦਿਨ ਗਤੀ ਵਾਲੇ ਕਾਨਸਿੰਘ ਜੀ ਨੇ ਦੋਵੇਂ ਹੱਥ ਜੋੜਕੇ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਕਿ, "ਸੱਚੇ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਜੀ, ਤੁਸੀਂ ਆਖਦੇ ਹੋ ਕਿ ਅਸਾਂ ਪ੍ਰਦੇਸ ਜਾਣ ਹੈ, ਜੇ ਆਪ ਜੀ ਸੱਚ ਮੁੱਚ ਹੀ ਪ੍ਰਦੇਸ ਚਲੇ ਗਏ ਤਾਂ ਬਾਬਾ ਜੱਸਾ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੀ ਪੋਤੀਆਂ ਵਾਲੀ ਮੰਗ ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੂਰੀ ਹੋਵੇਗੀ? ਹੇ ਸੱਚੇ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਜੀ **ਪਤੀ ਗੰਢ ਪਵੈ ਸੰਸਾਰ** ਅਨੁਸਾਰ ਜਿੱਥੇ ਪਤ ਦੀ ਬਹੁਤ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਉੱਥੇ ਪੋਤ੍ਰ ਵੇਖਣ ਦੀ ਗੀਤ ਘਟ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ। ਬਾਬਾ ਜੀ ਪੋਤ੍ਰ ਵੇਖਣ ਦੇ ਬਹੁਤ ਚਾਹਵਾਨ ਹਨ, ਆਪ ਜੀ ਦਾ ਬਚਨ ਵੀ ਹੋਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਪੋਤ੍ਰ ਤਾਂ ਹੋਵੇਗਾ ਪਰ ਬਾਬਾ ਜੀ ਨੂੰ ਵੇਖਣ ਨਸੀਬ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਸੱਚੇ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਜੀ ਆਪ ਜੀ ਦੇ ਬਚਨ ਅਨੁਸਾਰ ਜੇ ਬਾਬਾ ਜੀ ਆਪ ਨੂੰ ਵੇਖ ਸਕਣਗੇ ਤਾਂ ਦੁਨੀਆਂ ਤੇ ਵੇਖ ਸਕੇਗੀ, ਬਾਬਾ ਜੀ ਦਾ ਨਾਮ ਤਾਂ ਅਮਰ ਰਹੇਗਾ, ਪਰ ਹੁਣ ਤਾਂ ਗਲ ਹੀ ਹੋਰ ਜਾਪਦੀ ਹੈ, ਇਕ ਪਾਸੇ ਆਪ ਜੀ ਤਾਂ ਪ੍ਰਦੇਸ ਜਾਣ ਦੀ ਇੱਛਾ ਰਖਦੇ ਹੋ ਅਤੇ ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਭਾਈ ਬਧ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੇ ਮਹਿਲ ਮਾਤਾ ਸਾਹਿਬ ਰਾਜੀ ਅਕਸਰ ਬੀਮਾਰ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ, ਬੱਚਾ ਹੋਣ ਦੀ ਕੋਈ ਆਸ਼ਾ ਨਹੀਂ ਹੁਣ ਆਪ ਜੀ ਹੀ ਦੱਸੋ ਕਿ ਬਾਬਾ ਜੀ ਦੀ ਪੋਤ੍ਰੇ ਵਾਲੀ ਮੰਗ ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੂਰੀ ਹੋਵੇਗੀ?"

ਇਹ ਸੁਣਕੇ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਬਚਨ ਕੀਤਾ, "ਨ ਭਾਈ ਸੋਚਣ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ,

ਪਰਤਾਪਸਿੰਘ ਵਡੇ ਪਰਤਾਪ ਵਾਲਾ ਹੋਵੇਗਾ

ਸ੍ਰੀ ਆਦਿ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਵਿਚ ਲਿਖਿਆ ਹੈ

ਰਾਜ ਬਿਨਾਸੀ ਤਾਮ ਬਿਨਾਸੀ ਸਾਤੁ ਕੁ ਭੀ ਬੇਨਾਧਾ
ਦ੍ਰਿਸਟ ਮਾਨ ਹੈ ਸਗਲ ਬਿਨਾਸੀ ਇਕ ਸਾਧ ਬਚਨ ਆਗਾਧਾ

ਇੱਥੇ ਤਾਂ ਇੱਕ ਸਾਧ ਦੇ ਬਚਨ ਬਾਰੇ ਲਿਖਿਆ ਹੈ ਕਿ ਦੁਨੀਆਂ ਭਾਵੇਂ ਤਬਾਹ ਹੋ ਜਾਵੇ ਪਰ ਇਹ ਕਦੇ ਹੋ ਨਹੀਂ ਸਕਦਾ ਕਿ ਸਾਧ ਦਾ ਬਚਨ ਪੁਰਾ ਨ ਹੋਵੇ। ਜਦੋਂ ਇਕ ਸਾਧ ਦਾ ਬਚਨ ਅਵੱਸ਼ ਹੀ ਪੁਰਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਸਾਧਾਂ ਦੇ ਬਣਾ ਉਣ ਵਾਲੇ ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਰਾਮ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦਾ ਇਹ ਬਚਨ ਪੁਰ ਕਿਉਂ ਨ ਹੁੰਦਾ?

ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰ ਰਾਮਸਿੰਘ ਜੀ ਦੇ ਪ੍ਰਦੇਸ ਚਲੇ ਜਾਣ ਪਿਛੋਂ ਮਾਤਾ ਸਾਹਿਬ ਕੌਰ ਜੀ ਚੜ੍ਹਾਈ ਕਰ ਗਏ ਸਨ ਅਤੇ ਕੁਝ ਚਿਰ ਪਿਛੋਂ ਬਾਬਾ ਖੁਸ਼ਹਾਲ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੀਆਂ ਦੋ ਸਪੁੱਤ੍ਰੀਆਂ ਜੀਵਨ ਕੌਰ ਅਤੇ ਫਤਹ ਕੌਰ (ਮਾਤਾ ਜੀਵਨ ਕੌਰ ਜੀ ਅਤੇ ਮਾਤਾ ਫਤਹ ਕੌਰ ਜੀ) ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰ ਹਰੀ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੇ ਮਹਿਲ ਬਣਨ ਦਾ ਮਾਨ ਪਾਪਤ ਹੋਇਆ।

ਸੰਮਤਬਿਕਰਮੀ ੧੯੪੬ (ਸੰਨ 1890) ਚੇਤਵਦੀ ਤੀਜ ਮੰਤਵਾਰ

ਦਾ ਉਹ ਸਭਾਗਾ ਦਿਹਾੜਾ ਆਇਆ ਜਦੋਂ ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰੁ ਹਰੀਸਿੰਘ ਅਤੇ ਸ੍ਰੀ ਮਾਤਾ ਜੀਵਨ ਕੌਰ ਜੀ ਦੇ ਗਹਿ ਵਿਖੇ ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰੁ ਪਰਤਾਪਸਿੰਘ ਜੀ ਦਾ ਪਾਦੁਰਭਾਵ ਹੋਇਆ। ਸਾਹਿਬਜ਼ਾਦੇ ਦੇ ਪ੍ਰਗਟ ਹੋਣ ਦੀ ਖਬਰ ਸੁਣਕੇ ਸਤਿਗੁਰੁ ਹਰੀਸਿੰਘ ਜੀ ਬਹੁਤ ਖੁਸ਼ ਹੋਏ ਅਤੇ ਖੁਸ਼ੀ ਵਿਚ ਹੀ ਬਚਨ ਕੀਤਾ:

ਪਰਤਾਪਸਿੰਘ ਬੜੇ ਪ੍ਰਤਾਪ ਵਾਲਾ ਆਇਆ ਏ, ਘਰ ਦਾ ਮਾਲਕ ਆਇਆ ਏ, ਸਾਥੋਂ ਵਡਾ ਬਣੀ ਆਇਆ ਹੈ, ਬੜੇ ਪ੍ਰਤਾਪ ਵਾਲਾ ਹੋਵੇਗਾ ਇਸ ਦੀ ਛਤਰ ਛਾਇਆ ਸੰਗਤ ਨੂੰ ਬੜੇ ਸੁਖ ਹੋਣਗੇ।

ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਜੀ ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰੁ ਹਰੀਸਿੰਘ ਜੀ ਦੇ ਉਪਰਲੇ ਬਚਨ ਨੂੰ ਜੇ ਵੀਚਾਰੀਏ ਤਾਂ ਪਤਾ ਲਗ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਸਬਦ ਸਿੱਖੇ ਸਾਹਿਬਜ਼ਾਦੇ ਦੇ ਆਗਮਨ ਦੀ ਖੁਸ਼ੀ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰਦੇ ਹਨ ਉਥੇ ਨਾਲ ਹੀ ਇਹ ਸੰਕੇਤ ਵੀ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰੁ ਹਰੀਸਿੰਘ ਜੀ ਦੇ ਪਿਛੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਗੱਦੀ ਦੇ ਮਾਲਕ ਇਹ ਸਾਹਿਬਜ਼ਾਦਾ ਜੀ (ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰੁ ਪਰਤਾਪਸਿੰਘ ਜੀ) ਹੋਣਗੇ।

ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰੁ ਪਰਤਾਪਸਿੰਘ ਜੀ ਦੇ ਪ੍ਰਗਟ ਹੋਣ ਬਾਰੇ ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰੁ ਗੋਬਿੰਦਸਿੰਘ ਜੀ ਨੇ ਚਮਕੌਰ ਸਾਹਿਬ ਇਕ ਨਿਹੰਗਸਿੰਘ ਕਲਿਆਣ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੂੰ ਸੁਪਨੇ ਵਿਚ ਦਰਸ਼ਨ ਦੇ ਕੇ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ, "ਹੁਣ ਮੈਂ ਭੈਣੀ ਸਾਹਿਬ ਗੁਰੂ ਘਰਾਣੇ ਵਿਚ, ਗੁਆਚ ਪਤਾਪ, ਫੇਰ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰਨ ਲਈ ਪ੍ਰਗਟਿਆ ਹਾਂ।"। ਇਹ ਨਿਹੰਗਸਿੰਘ ਜੀ ਜਦੋਂ ਸਾਹਿਬਜ਼ਾਦੇ ਜੀ ਦੇ ਦਰਸ਼ਨ ਕਰਨ ਵਾਸਤੇ ਟੁਰਨ ਲਗੇ ਤਾਂ ਇਕ ਹੋਰ ਨਿਹੰਗਸਿੰਘ ਕਿਰਪਾਨ ਸਿੰਘ ਵੀ ਅਜਮਾਇਸ਼ ਕਰਨ ਵਾਸਤੇ ਟੁਰ ਪਿਆ। ਦੋਹਾਂ ਸਿੰਘਾਂ ਨੇ ਸ੍ਰੀ ਭੈਣੀ ਸਾਹਿਬ ਪਹੁੰਚਕੇ ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰੁ ਹਰੀਸਿੰਘ ਜੀ ਅਗੇ ਸਾਹਿਬਜ਼ਾਦੇ ਦੇ ਦਰਸ਼ਨ ਕਰਵਾਉਣ ਵਾਸਤੇ ਬੈਠਤੀ ਕੀਤੀ। ਜਦੋਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਾਹਿਬਜ਼ਾਦੇ ਜੀ ਦੇ ਦਰਸ਼ਨ ਕਰਵਾਏ ਗਏ ਤਾਂ ਸਾਹਿਬਜ਼ਾਦੇ ਜੀ ਨੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰੁ ਗੋਬਿੰਦਸਿੰਘ ਜੀ ਦੇ ਸਰੂਪ ਵਿਚ ਦਰਸ਼ਨ ਦਿੱਤੇ। ਆਪਣੀ ਮਨੋਕਾਮਨਾ ਪੂਰੀ ਹੋਣੀ ਵੇਖਕੇ ਨਿਹੰਗਸਿੰਘ ਬੜੇ ਖੁਸ਼ ਹੋਏ ਅਤੇ ਕਹਿਣ ਲਗੇ:

ਸਫਲ ਸਫਲ ਭਈ ਸਫਲ ਜਾਤ੍ਰਾ

ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰ ਪਰਤਾਪ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੇ ਪਰਗਟ ਹੋਣ ਪਿਛੋਂ

ਇਕ ਦਿਨ ਸੰਤ ਚਿਤਮ ਸਿੰਘ ਜੀ ਰਾਏ ਸਰ ਵਾਨਿਆਂ ਨੂੰ ਸਮਾਧੀ ਲਗੀ ਸਮੇਂ
ਆਵਾਜ਼ ਹੋਇਆ ਕਿ "ਜਿਸਨਾਮਧਾਰੀ ਪੰਥ ਦੀ ਨੀਂਹ ਮੈਂ ਪਤਾ ਲੈ ਰਖੀ ਸੀ,
ਹੁਣ ਜਮੀਨੋਂ ਬਾਹਰ ਆਈ ਹੈ, ਉਸਦਾ ਪ੍ਰਤਾਪ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰਨ ਵਾਲਾ
ਭੈਲੀ ਸਾਹਿਬ ਪ੍ਰਗਟ ਹੋਇਆ ਹੈ।" ਆਵਾਜ਼ ਹੋਣ ਪਿਛੋਂ ਇਹ ਸੰਤ ਜੀ
ਭੇਟਾ ਵਜੋਂ ਘਰ ਦੇ ਜੁੜਿਆ ਹੋਇਆ ਪੰਜ ਸੇਰ ਘਿਉ ਲੈ ਕੇ ਸ੍ਰੀ ਭੈਲੀ ਸਾਹਿਬ
ਗਏ। ਉਥੇ ਮਾਤਾ ਜੀ ਦੀ ਤੋਲੀ ਵਿਚ ਬਾਲ ਰਖੀ ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰ ਪਰਤਾਪ ਸਿੰਘ
ਜੀ ਦੇ ਦਰਸਨ ਕੀਤੇ, ਬੜੇ ਮਹਲੇ ਦਰਸਨ ਹੋਏ। ਦਰਸਨ ਕਰਕੇ ਨਿਹਾਲ ਹੋਏ
ਅਤੇ ਆਵਾਜ਼ ਹੋਣ ਦੀ ਸਾਰੀ ਵਾਰਤਾ ਸੁਣਾਈ।

ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰ ਰਾਮ ਸਿੰਘ ਜੀ ਤਾਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਕਹਿ ਗਏ ਸਨ ਕਿ ਪਰਤਾਪ
ਸਿੰਘ ਵਡੇ ਪ੍ਰਤਾਪ ਵਾਲਾ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਸਾਹਿਬਜ਼ਾਦੇ ਦੇ ਪ੍ਰਗਟ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਦਿਨ
ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰ ਹਰੀ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੇ ਵੀ ਕਹਿਆ ਸੀ ਕਿ ਪਰਤਾਪ ਸਿੰਘ ਵਡੇ ਪ੍ਰਤਾਪ
ਵਾਲਾ ਆਇਆ ਏ ਘਰ ਦਾ ਮਾਲਕ ਆਇਆ ਏ ... ਇਸ ਦੀ ਛਤਰ
ਛਾਇਆ ਸੰਗਤ ਨੇ ਬੜੇ ਸੁਖ ਹੋਣਗੇ।

ਇਸ ਦੇ ਪਿਛੋਂ ਵੀ ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰ ਹਰੀ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੇ ਕਈ ਵੇਰ ਅੰਸੇ
ਬਚਨ ਕੀਤੇ ਸਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਇਹ ਸਪਸ਼ਟ ਪਤਾ ਲਗਦਾ ਸੀ ਕਿ ਸਤਿਗੁਰ ਹਰੀ
ਜੀ ਦੇ ਪਿਛੋਂ ਸਾਹਿਬਜ਼ਾਦੇ ਪਰਤਾਪ ਸਿੰਘ ਜੀ ਹੀ ਗੁਰੂ ਹੋਣਗੇ।

(ਇਕ ਸਾਖੀ)

ਇਕ ਵੇਰ ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰ ਹਰੀ ਸਿੰਘ ਜੀ ਅੰਬਾਲੇ ਜ਼ਿਲੇ ਦਾ ਦੌਰਾ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ।
ਆਪ ਜੀ ਦੇ ਨਾਲ ਜਾਂ ਰਹੀ ਮੰਗਤ ਵਿਚ ਆਪ ਜੀ ਦੇ ਸਾਹਿਬਜ਼ਾਦੇ ਸਤਿਗੁਰ
ਪਰਤਾਪ ਸਿੰਘ ਜੀ ਅਤੇ ਮਹਾਰਾਜ ਨਿਹਾਲ ਸਿੰਘ ਜੀ ਵੀ ਸਨ। ਜਦੋਂ ਇਕ
ਸਿੱਖ ਦੇ ਘਰ ਜਾ ਕੇ ਡੇਰਾ ਕੀਤਾ ਤਾਂ ਸਤਿਗੁਰ ਹਰੀ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੇ ਮਹਾਰਾਜ
ਨਿਹਾਲ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਕਿ ਤੂੰ ਪਰਤਾਪ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਘੁਟ। ਮਹਾਰਾਜ ਜੀ ਨੇ
ਨਾ ਤਾਂ ਘੁਟਿਆ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਸਤਿਗੁਰ ਜੀ ਵਲ ਵੇਖਿਆ, ਚੁੱਪ ਕਰ, ਨੀਵੀਂ
ਪਾਈ ਬੈਠੇ ਰਹੇ। ਫਿਰ ਸਤਿਗੁਰ ਜੀ ਨੇ ਸਾਹਿਬਜ਼ਾਦੇ ਪਰਤਾਪ ਸਿੰਘ ਜੀ
ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਕਿ ਤੂੰ ਨਿਹਾਲ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਘੁਟ। ਹੁਕਮ ਮਿਲਾਇਆ ਸਾਰ ਹੀ
ਸਤਿਗੁਰ ਪਰਤਾਪ ਸਿੰਘ ਜੀ

ਸਾ ਸੇਵਾ ਕੀਤੀ ਸਫਲ ਹੈ ਜਿਤੁ ਸਤਿਗੁਰ ਕਾ ਮਨ ਮੰਨੇ।

ਮੁਖ ਰਖਾਇਆ, ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਚਿੰਤਰ ਤੋਂ ਆਪਣੇ ਛੋਟੇ ਵੀਰ ਮਹਾਰਾਜ ਨਿਹਾਲ ਸਿੰਘ ਜੀ
ਨੂੰ ਘੁਟਣ ਲਗ ਪਏ ਅਤੇ ਕਿੰਨਾ ਹੀ ਚਿਰ ਘੁਟਦੇ ਰਹੇ, ਇਹ ਵੇਖਕੇ ਸਤਿਗੁਰ ਹਰੀ
ਸਿੰਘ ਜੀ ਬੜੇ ਪ੍ਰਸੰਨ ਹੋਏ ਅਤੇ ਬਚਨ ਕੀਤਾ -- ਵੇਖੋ ਭਾਈ

ਪਰਤਾਪ ਸਿੰਘ ਬਾਜ਼ੀ ਨੌਰਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਨਿਹਾਲ ਸਿੰਘ ਚਰਿਆ ਹੈ

ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰ ਹਰੀ ਸਿੰਘ ਜੀ ਕਈ ਵੇਰ ਸਿੱਖਾਂ
 ਆਖਿਆ ਕਰਦੇ ਸਨ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਸਭ ਪਰਤਾਪ ਸਿੰਘ ਦੇ ਕਹੇ ਤੇ ਚਲਿਆ ਕਰੋ
 ਅਤੇ ਸਾਹਿਬਜ਼ਾਦੇ ਪਰਤਾਪ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੂੰ ਵੀਕਿਰਾ ਕਰਦੇ ਸਨ ਕਿ ਤੂੰ ਸਭ ਨੂੰ
 ਕੰਮ ਦੱਸਿਆ ਕਰ ਅਤੇ ਕਰਵਾਇਆ ਕਰ, ਸਤਿਗੁਰ ਹਰੀ ਸਿੰਘ ਜੀ
 ਨੇ ਸਤਿਗੁਰ ਪਰਤਾਪ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੂੰ ਇਥੋਂ ਤਕ ਕਹਿ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਕਿ ਹੁਣ ਤੂੰ ਮੇਰੀ
 ਵਾਲੀ ਘੋੜੀ ਤੇ ਚੜਿਆ ਕਰ, ਇਸ ਘੋੜੀ ਦਾ ਨਾਮ ਕੁਲੀ ਸੀ।

ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰ ਹਰੀ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੇ ਆਪਣੇ ਸਰੀਰ ਦਾ ਚਿਲਾ ਜੇਠ ਵਧੀ ਦਸਵੀਂ
 ਬਿਕਰਮੀ ਸੰਮਤ ੧੮੬੩ ਨੂੰ ਕੀਤਾ। ਸਮਕਾਲ ਤੋਂ ਅਗਲੇ ਹੀ ਦਿਨ, ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰ ਹਰੀ
 ਸਿੰਘ ਜੀ ਹੋਕਮ ਅਨੁਸਾਰ, ਆਸਟ ਵਿਛਾ ਕੇ ਅਤੇ ਅਰਜ਼ ਕਰਕੇ ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰ
 ਪਰਤਾਪ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੂੰ ਗੁਰ ਗੱਦੀ ਤੇ ਬੈਠਾਇਆ ਗਿਆ।

ਤਖਤਿ ਬਹੈ ਤਖਤੈ ਕੀ ਨਾਇਕ ॥

ਇਸ ਤੋਂ ਅਗਲੇ ਹੀ ਦਿਨ ਬਿੱਲੀਵਾਲ ਦਾ ਫਕੀਰ, ਸਫੀ ਮੁਹੰਮਦ, ਸ੍ਰੀ ਭੈਣੀ ਸਾਹਿਬ
 ਆਇਆ। ਜਦੋਂ ਉਸਨੇ ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰ ਪਰਤਾਪ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੇ ਦਰਸਨ ਕੀਤੇ ਤਾਂ ਉਸ
 ਨੂੰ ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰ ਪਰਤਾਪ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੇ ਸਰੀਰ ਵਿਚੋਂ ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰ ਰਾਮ ਸਿੰਘ ਜੀ
 ਦੇ ਦਰਸਨ ਹੋਏ। ਦਰਸਨ ਕਰਦਿਆਂ ਸਾਰ ਮਨ ਸਾਂਤ ਹੋ ਗਿਆ, ਦਿਲ ਦੇ ਸਾਰੇ
 ਸੰਕੇ ਦਰ ਹੋ ਗਏ ਅਤੇ ਮਨ ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਪੂਰੀ ਹੁੰਦੀ ਜਾਣਕੇ, ਪਲ ਫੇਰਕੇ, ਉੱਚੀ
 ਆਵਾਜ਼ ਹੋਕਾ ਦਿੱਤਾ, "ਗੁਰੂ ਕੀਏ ਸੰਗਤੇ"

ਸਮੇਂ ਦਾ ਮਾਲਕ ਵਡੇ ਪ੍ਰਤਾਪ ਵਾਲਾ ਸਤਿਗੁਰੂ

ਇਹੋ ਜੇ ਸਭ ਇਸਨੂੰ ਮੰਨੇ

ਇਹ ਹੋਕਾ ਦੇ ਕੇ ਉਸਨੇ ਅਪਣੀ ਸਾਖੀ ਸੁਣਾਈ

(ਸਾਖੀ)

ਮੈਂ ਜਿਲੇ ਲਾਧਿਆਲੇ ਦੇ ਪਿੰਡ ਬਿੱਲੀਵਾਲ ਦਾ ਰਹਿਣ ਵਾਲਾ ਹਾਂ। ਨੌਕਰ ਮੈਨੂੰ
 ਫਕੀਰ ਸਫੀ ਮੁਹੰਮਦ ਕਰ ਕੇ ਬੁਲਾਏ ਹਨ। ਮੈਨੂੰ ਸਤਿਗੁਰ ਰਾਮ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੇ
 ਸੁਪਨੇ ਵਿਚ ਦਰਸਨ ਦੇ ਕੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਆਵਾਜ਼ਾਂ ਭੀ ਹੋਇਆ ਹੈ :-

ਇਹੋ ਸਰੂਪ ਤੈਨੂੰ ਭੈਣੀ ਸਾਹਿਬ ਦਿੱਸੇਗਾ, ਤੂੰ ਜਾ ਕੇ ਦਰਸਨ

ਕਰ ਅਤੇ ਹੋਕਾ ਦੇਹ ਕਿ ਸਮੇਂ ਦਾ ਮਾਲਕ ਵਡੇ ਪ੍ਰਤਾਪ ਵਾਲਾ

ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੇ ਸਭ ਇਸਨੂੰ ਮੰਨੇ, ਸੰਗਤ ਬਿਉਂ ਸੋਚਾਂ ਵਿਚ ਪਈ ਹੈ :

ਤੂੰ ਜਾਹ ਤੇ ਹੋਸਲਾ ਚੀ

ਉਸ ਫਕੀਰ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮੈਂ ਤਾਂ ਸਤਿਗੁਰੂ ਰਾਮ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦਾ
 ਹੁਕਮ ਮੰਨ ਕੇ ਹੀ ਇੱਥੇ ਆਇਆ ਹਾਂ। ਇਥੇ ਪੁੱਜ ਕੇ ਜਦੋਂ ਮੈਂ ਸਤਿਗੁਰੂ
 ਪਰਤਾਪ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦਰਸਨ ਕੀਤੇ ਤਾਂ ਸੱਚ ਮੁੱਚ ਮੈਨੂੰ ਸਪੱਸ਼ਟ ਵਿਚ
 ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਰਾਮ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦਰਸਨ ਵਾਂਗ ਹੀ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਦਰਸਨ ਹੋਏ ਸਨ।
 ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਰਾਮ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੇ ਹੁਕਮ ਅਨੁਸਾਰ ਹੀ ਮੈਂ ਕਹਿ ਰਿਹਾ ਹਾਂ
 ਕਿ ਏਸ ਸਮੇਂ ਦੇ ਗੁਰੂ, ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਪਰਤਾਪ ਸਿੰਘ ਜੀ ਹੀ ਹਨ, ਸਾਨੂੰ ਸਾਰਿਆਂ
 ਨੂੰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਗੁਰੂ ਮੰਨਣਾ ਹਾਜ਼ੀਰ ਹੈ। ਮੈਂ ਤਾਂ ਹੁਕਮ ਅਨੁਸਾਰ ਹੋਕੇ ਦੇ
 ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਆਪਣਾ ਫਰਜ਼ ਪੂਰਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।

ਸੰਗਤ ਭਾਵੇਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਪਰਤਾਪ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੂੰ ਗੁਰੂ ਮੰਨਦੀ
 ਸੀ ਅਤੇ ਹੁਣ ਫਕੀਰ ਦਾ ਹੋਕਾ ਸੁਣ ਕੇ ਸੰਗਤ ਦੀ ਸ਼ਰਧਾ ਹੋਰ ਵੀ
 ਵਧ ਗਈ।

ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਪਰਤਾਪ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦਾ ਜੱਸ ਤਾਂ ਮਿਸਰੀ ਦਾ ਪਹਾੜ ਹੈ

ਗੁਰੂ ਕੇ ਜਸ ਹੈ ਸੈਲ ਨਿਬਾਤੇ

ਮੈਂ ਚੀਟੀ ਕਿਸਮਾ ਚਕ ਹੋਂ ਤਾਂ ਤੇ

ਮਛੀ ਵਿਚਰੀ ਨੂੰ ਕੀ ਪਤਾ ਹੈ ਕਿ ਸਮੁੰਦਰ ਕਿਡਾ ਕੂ ਵੱਡਾ ਹੈ।

ਤੂੰ ਦਰੀਆਉਂ ਦਾਨਾ ਬੀਨ
 ਮੈਂ ਮਛੁਲੀ ਕੈਸੇ ਅੰਤੁ ਨਹਾ

ਸਹਿਨ ਸਾਹ ਸਤਿਗੁਰੂ ਪਰਤਾਪ ਸਿੰਘ ਜੀ, ਜੱਸ ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਰਾਂ ਬਿਆਨ ਤੇਰਾ।
 ਜਾਨਣ ਹਰ ਤੂੰ ਘਟ ਘਟ ਦੀ ਜਾਣਦਾ ਸੂੰ ਹੋਇਆ ਸਚ ਹੈ ਰਬੀ ਫਰਮਾਨ ਤੇਰਾ।
 ਅਮਨ ਟੇਕਤਾ ਨਈਂ ਭਾਰਤ ਵਰਸਾ ਸਾਹ, ਭੁਲ ਸਕਦਾ ਨਹੀਂ ਅਹਿਸਾਨ ਤੇਰਾ।
 ਬੂਹਾ ਰਹਿਮਤਾਂ ਦੇ ਸਦਾ ਰਹੈ ਖੁਲਾ ਪੂਨੇਂ ਤੈਕ ਰਹੈ ਤੁਲਦਾ ਨਿਸ਼ਾਨ ਤੇਰਾ।

ਤੇਰੇ ਚਰਨਾਂ ਦੀ ਧੂੜ ਨੂੰ ਤਰਸਦੇ ਨੇ, ਕੀਤਾ ਟਿਕ ਵਾਰ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀਦਾਰ ਤੇਰਾ।
 ਨਖੀ ਜਾਣੇ ਨ ਮਹਿਮਾ ਅਲਖ ਤੇਰੀ, ਨ ਕੋਈ ਪਾ ਸਕਿਆ ਪਾਗ ਵਾਰ ਤੇਰਾ।
 ਐਸੇ ਪੰਥ ਅਨੋਖੇ ਦਾ ਤੂੰ ਪਾਂਧੀ ਮਾਰਗ ਸੱਚ ਦਾ ਉਚ ਕਿਰਦਾਰ ਤੇਰਾ।
 ਨਿਰਧਨ ਅੱਜ ਮਾਨਕ ਮੁਹੱਬਤਾਂ ਦੇ ਪਰਵਦਗਾਰ ਅਪਾਰ ਉਪਕਾਰ ਤੇਰਾ।

(ਸੰਤ ਜੁਗੀਤ ਸਿੰਘ ਜੀ
 ਮੁਕਤ)

(ਸਾਖੀ)

(ਜੱਸ ਜੀਵਨ ਗੰਥ ਵਿਚੋਂ)

ਇਕ ਸਮੇਂ ਭੰਗਵੀ ਨਗਰ ਦੀ ਸੰਗਤ ਨੇ ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰ ਪਰਤਾਪ ਸਿੰਘ ਜੀ ਤੋਂ
ਮੇਠੇ ਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਲਈ। ਮੇਠੇ ਵਾਸਤੇ 'ਉਗਰਾਹੀ' ਦੀ ਸੇਵਾ ੫-੬ ਸਰੀਰ
ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਰੀਰਾਂ ਵਿਚ ਇਕ ਸਰੀਰ ਨੱਥਾ ਸਿੰਘ ਪਹਿਲਵਾਨ ਵੀ ਸੀ।
ਜਦੋਂ ਇਹ ਸਰੀਰ ਉਗਰਾਹੀ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ, ਇਕ ਚੰਗੇ ਚਾਤੁਰ ਜੱਸ, ਸ੍ਰੀ ਸਚੇਤ ਸਿੰਘ ਜੀ
ਨੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪੁੱਛਿਆ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਕਿਹੜੇ ਗੁਰੂ ਨੂੰ ਸੱਦ ਕੇ ਮੇਠਾ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹੋ?
ਮੈਂਵੇਂ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਭੇਖੀ ਗੁਰੂ ਪਿੱਛੇ ਲਗੇ ਫਿਰੋ। ਅਸਲ ਵਿਚ ਤਾਂ ਦੇਹਧਾਰੀ ਗੁਰੂ
ਹੁਣ ਹੋ ਨਹੀਂ। ਦਸਮ ਪਾਤਸ਼ਾਹ, ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੇ ਤਾਂ
ਦੇਹਧਾਰੀ ਗੁਰੂ ਪਰੰਪਰਾ ਹਮੇਸ਼ਾ ਲਈ ਖਤਮ ਕਰਕੇ, ਜੁਗੋ ਜੁਗ ਅਟੱਲ
ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਨੂੰ ਗੱਦੀ ਬਖਸ਼ ਦਿੱਤੀ ਸੀ।

ਇਹ ਸੁਣਕੇ ਪਹਿਲਵਾਨ ਨੱਥਾ ਸਿੰਘ ਨੇ ਕਿਹਾ, "ਜਦੋਂ ਸਤਿਗੁਰੂ
ਜੀ ਇੱਥੇ ਆਉਣਗੇ, ਤੁਸਾਂ ਆਪੇ ਹੀ ਪਰਖ ਕਰ ਲੈਣੀ। ਵਾਧੂ ਗਲਾਂ ਕਰਨ
ਦਾ ਕੋਈ ਫਾਇਦਾ ਨਹੀਂ।"

ਫਿਰ ਸਚੇਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਕਿਹਾ, "ਮੈਂ ਤਾਂ ਪਰਖ ਕਰਕੇ ਮੰਨਾਂਗਾ, ਮੈਂ ਭੇਡ ਚਾਲ ਕਿਸੇ
ਨੂੰ ਗੁਰੂ ਮੰਨਣ ਨੂੰ ਤਿਆਰ ਨਹੀਂ।"

ਮਿਥੀ ਹੋਈ ਤਾਰੀਖ ਤੇ ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰ ਪਰਤਾਪ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੇ ਅਪਣੇ ਸੇਵਕਾਂ ਸਮੇਤ
ਭੰਗਵੀ ਦਰਸਨ ਦਿੱਤੇ। ਬੜੀ ਸੰਗਤ ਦਰਸਨ ਕਰਨ ਵਾਸਤੇ ਆਈ ਸੀ।
ਦੀਵਾਨ ਦੇ ਸਮੇਂ ਸ੍ਰੀ ਸਚੇਤ ਸਿੰਘ ਵੀ ਆਇਆ ਸੀ, ਉਹ ਅੰਦਰ ਨ ਗਿਆ
ਬਾਹਰੋਂ ਕਿਤੇ ਖਲੋਤਾ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਪਹਿਲਵਾਨ ਨੱਥਾ ਸਿੰਘ ਨੇ ਉਹਦੇ ਕੋਲ ਜਾਕੇ
ਹੌਲੀ ਜਹੀ ਕਿਹਾ, "ਸਰਦਾਰ ਜੀ, ਤੁਸੀਂ ਵੀ ਅੰਦਰ ਜਾ ਕੇ ਦਰਸਨ ਕਰੋ, ਨਾਲੇ
ਅਪਣੇ ਮਨ ਦੀ ਵੀ ਗਲ ਕਰ ਲੈਣੀ।"

ਸ੍ਰੀ ਸਚੇਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਕਿਹਾ, "ਮੈਂ ਦੀਵਾਨ ਵਿਚ ਤਾਂ ਜਾਂਦਾ ਹਾਂ ਪਰ ਤੁਹਾਡੇ ਵਾਧੂ
ਮੈਂ ਮੱਥਾ ਨਹੀਂ ਟੇਕਣਾ, ਮੈਂਵੇਂ ਸਰਸਰੀ ਸਤਿ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਬੁਨਾਵਾਂਗਾ,
ਅਤੇ ਐਸੇ ਸਮੇਂ ਮੈਂ ਕੋਈ ਗੱਲ ਵੀ ਨਹੀਂ ਕਰਨੀ।"

ਸਚੇਤ ਸਿੰਘ ਜਦੋਂ ਦਰਸਨ ਕਰਨ ਵਾਸਤੇ ਅੰਦਰ ਗਿਆ ਤਾਂ ਅਪਣੀ
ਸਾਰੀ ਸੁਰ ਹੀ ਭੂਲ ਗਿਆ। ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਐਸੀ ਮੋਹਰ ਭਰੀ ਤਕਨੀ ਨਾਲ
ਤੱਕਿਆ ਕਿ ਸਚੇਤ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਯਾਦ ਹੀ ਨ ਰਿਹਾ ਕਿ ਮੈਂ ਮੱਥਾ ਨਹੀਂ ਟੇਕਣਾ

ਦਰਸਨ ਦੇਖਤ ਹੀ, ਸੁਧ ਕੀ ਨ ਸੁਧ ਰਹੀ,

ਬੁਧ ਕੀ ਬੁਧ ਰਹੀ ਮਤਿ ਮੈਂ ਨ ਮਤਿ ਹੈ।

ਉਸਨੇ ਬੜੇ ਅਦਬ ਨਾਲ ਦੋਵੇਂ ਗੋਡੇ ਮੁਧੇ ਮਾਰ ਕੇ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਨੂੰ
ਮੱਥਾ ਟੇਕਿਆ। ਮੱਥਾ ਟੇਕ ਕੇ ਜਦੋਂ ਪਿੱਛੇ ਮੁੜਨ ਲਗਾ ਤਾਂ

ਮਿਠ ਬੋਲਤੇ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਕਿਹਾ, "ਸਰਦਾਰ ਜੀ,

ਕੋਈ ਗੱਲ ਤਾਂ ਨਹੀਂ ਕਰਨੀ।" ਇਹ ਸੁਣਦਿਆਂ ਸਾਰ ਹੀ ਸਾਰੇ ਸੰਕੇ ਦੂਰ
ਹੋ ਗਏ ਅਤੇ ਸ੍ਰ: ਸੁਚੇਤਸਿੰਘ ਨੇ ਭਰੇ ਦੀਵਾਨ ਵਿਚ ਦੋਵੇਂ ਹੱਥ ਜੋੜ ਕੇ
ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਕੇ ਹੋ ਗੁੰਘਣਿਵਾਜ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਜਿੱਥੇ ਅਗੇ ਟੇਨੀ ਕਿਰਪਾ
ਕੀਤੀ ਜੇ, ਹੁਣ ਭਜਨ ਦੀ ਦਾਤਿ ਵੀ ਬਖਸ਼ੋ ਅਤੇ ਅਪਣਾ ਸਿੱਖ ਬਣਾ ਲਓ।
ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਮਾਸ ਸੁਰਾਬ ਛੁਡਾ ਕੇ ਅਪਣੇ ਕੋਲ ਬੈਠੇ ਸੰਤ ਬਹਾਦਰ
ਸਿੰਘ ਜੀ ਕੋਲੋਂ ਭਜਨਦਿਵਾਇਆ। ਭਜਨ ਪੁੱਛਣ ਤੋਂ ਪਿਛੋਂ ਸ੍ਰ: ਸੁਚੇਤਸਿੰਘ
ਜੀ ਨੇ ਮਹਿਸੂਸ ਕੀਤਾ: "ਮੈਂ ਹੋ ਗਈ ਹੋਰ ਦੀ ਹੋਰ"

ਭਜਨ ਪੁੱਛ ਕੇ ਜਦੋਂ ਬਾਹਰ ਆਏ ਤਾਂ ਪਹਿਲਵਾਨ ਨੱਥਾ ਸਿੰਘ ਨੇ ਪੁੱਛਿਆ,
"ਸੁਣਾਓ ਸਰਦਾਰ ਜੀ, ਪੁਰ ਪੁਰ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਨਹੀਂ?"

ਸੁਚੇਤਸਿੰਘ ਨੇ ਕਿਹਾ, "ਪਹਿਲਵਾਨ, ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਪਰਤਾਪਸਿੰਘ ਜੀ
ਤਾਂ ਸੱਚੇ ਅਤੇ ਪੂਰੇ ਗੁਰੂ ਹਨ।"

ਜੈਸਾ ਸਤਿਗੁਰੂ ਸੁਣੀਦਾ

ਤੈਸੇ ਹੀ ਮੈਂ ਡੀਠ।

ਪਹਿਲਵਾਨ, ਮੈਂ ਤਾਂ ਐਵੇਂ ਹੀ ਇਨ੍ਹਾਂ ਚਿਰ ਭੁਲਿਆ ਬਿਹਾ ਹਾਂ।

ਨਾਲੇ ਮੈਨੂੰ ਖਿਆ ਕਰੀ ਜਿਹੜੇ ਮੈਂ ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਦੀ ਸ਼ਾਨ
ਵਿਚ ਅਯੋਗ ਸਬਦ ਵਰਤੇ ਸਨ।

(ਸਾਖੀ)

(ਸੰਤ ਜਗਜੀਤਸਿੰਘ ਜੀ ਅਯਾਦ)

ਇਕ ਸਮੇਂ ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਪਰਤਾਪਸਿੰਘ ਜੀ ਕਲਿਜਗੀ ਜੀਵਾਂ ਦਾ ਚਿੰਤਾਰ
ਕਰਨ ਵਾਸਤੇ ਲਾਹੌਰ ਤੋਂ ਸਰਗੋਧੇ ਵਲ ਜਾ ਰਹੇ ਸਨ। ਦਰਯਾ ਰਾਵੀ ਦਾ ਪੁਲ
ਪਾਰ ਕਰਕੇ ਸਾਹਦਰੇ ਤੋਂ ਅਜੇ ਬੋੜੀ ਹੀ ਦੂਰ ਅਗੇ ਗਏ ਸਨ ਕਿ ਕਚਿਤਕੀ
ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਡਰਾਈਵਰ ਨੂੰ ਕਾਰ ਰੋਕਣ ਦਾ ਹੁਕਮ ਕੀਤਾ। ਡਰਾਈਵਰ ਨੇ
ਸਤ੍ਰਕ ਦੇ ਇਕ ਪਾਸੇ ਕਾਰ ਖਿਲਾਰ ਦਿੱਤੀ। ਸੱਚੇ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਜੀ ਨੇ ਕਾਰ ਤੋਂ ਬਾਹਰ
ਨਿਕਲ ਕੇ, ਅਪਣੇ ਨਾਲ ਜਾ ਰਹੇ ਸੇਵਕਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਕਾਰ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਨਿਕਲ ਆਉਣ
ਦਾ ਹੁਕਮ ਕੀਤਾ। ਫਿਰ ਇਕ ਸੇਵਕ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਹੁਲੇ ਹੀ ਬੋੜੀ ਦੇਰ ਤਕ
ਇਕ ਮੋਟਰ ਕਾਰ ਐਸ ਰੰਗ ਦੀ ਅਤੇ ਐਸ ਨੰਬਰ ਦੀ (ਰੰਗ ਅਤੇ ਨੰਬਰ,
ਲਾਹੌਰ (LAHORE) ਵਲੋਂ ਆ ਰਹੀ ਹੋਵੇਗੀ। ਤੂੰ ਹੱਥ ਦਾ ਇਸ਼ਾਰਾ ^{ਸਾਦ ਨਹੀਂ}
ਕਰ ਕੇ ਖੜ੍ਹਾ ਕਰਾਈ। ਉਸ ਕਾਰ ਵਿਚ ਸ੍ਰ: ਸੰਦਰਸਿੰਘ ਜੀ ਮਜੀਠੀਆ ਹੋਣਗੇ।
ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮੇਰਾ ਪਤਾ ਦੇਣਾ ਅਤੇ ਨਾਲ ਲੈ ਕੇ ਮੇਰੇ ਕੋਲ ਆ ਜਾਣਾ। ਅਸੀਂ
ਉਸ (ਹੱਥ ਨਾਲ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕਰ ਕੇ) ਸੰਘਣੀ ਛਾਂ ਵਾਲੇ ਚੁੱਖ ਥੱਲੇ ਜਾ ਕੇ ਬਹਿੰਦੇ ਹਾਂ।
ਉਸ ਸੇਵਕ ਨੂੰ ਰੰਗੀ ਤਰਾ ਸਮਝਾ ਕੇ, ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ, ਬਾਕੀ ਦੇ ਸੇਵਕਾਂ ਸਮੇਤ
ਦੱਸੇ ਹੋਏ ਚੁੱਖ ਦੀ ਛਾਵੇਂ, ਸਾਦਾ ਜਿਹਾ ਕਪੜਾ ਵਿਛਾ ਕੇ ਜਾ ਬੈਠੇ।

ਬੋੜੀ ਦੇਰ ਪਿਛੇ ਜਦੋਂ ਦੱਸੀ ਹੋਈ ਕਾਰ ਉਥੋਂ ਲੰਘਣ

ਲੱਗੀ ਤਾਂ ਸੇਵਕ ਨੇ ਹੱਥ ਦੇਣਿਸਾਰੇ ਨਾਲ ਉਹ ਕਾਰ ਰੋਕ ਲਈ। ਕਾਰ ਵਿਚ ਬੈਠੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਸਵਾਰੀਆਂ ਕਾਰ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਕਰਕੇ ਬੜੀਆਂ ਹੈਰਾਨ ਹੋਈਆਂ ਅਤੇ ਕਾਰ ਰੋਕਣ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਕਾਰਨ ਪੁੱਛਿਆ। ਕਾਰ ਰੋਕਣ ਵਾਲੇ ਸੇਵਕ ਨੇ ਕਾਰ ਵਿਚ ਬੈਠੇ ਹੋਏ ਆਦਮੀਆਂ ਵਿਚੋਂ ਸ: ਸੰਦਰਸਿੰਘ ਨੂੰ ਪਛਾਣ ਲਿਆ ਅਤੇ ਦੋਵੇਂ ਹੱਥ ਜੋੜ ਕੇ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਕਿ ਸਰਦਾਰ ਜੀ, ਤੁਹਾਨੂੰ ਉਹ ਦਰਖਤ ਦੀ ਛਾਵੇਂ ਬੈਠੇ ਹੋਏ ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰ ਪੁਰਤਾਪ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੇ ਯਾਦ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਸਤਿਗੁਰ ਜੀ ਦਾ ਨਾਉਂ ਮੁਣ ਕੇ, ਸ: ਸੰਦਰਸਿੰਘ ਜਿੱਥੇ ਬੜਾ ਖੁਸ਼ ਹੋਇਆ ਉਥੇ ਹੈਰਾਨ ਵੀ ਬੜਾ ਹੋਇਆ। ਖੁਸ਼ ਤਾਂ ਇਸ ਲਈ ਹੋਇਆ ਸੀ ਕਿ ਸਤਿਗੁਰ ਜੀ ਨੇ ਯਾਦ ਕੀਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਹੈਰਾਨ ਇਸ ਵਾਸਤੇ ਸੀ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪਤਾ ਸੀ ਕਿ ਅੱਸ ਵੇਲੇ ਅੱਸ ਥਾਂ ਤੇ ਲੰਘ ਰਹੇ ਹੋਵਾਂਗੇ। ਫਿਰ ਯਾਦ ਆਇਆ ਕਿ ਮੈਂ ਵੇ ਤੇ ਨਹੀਂ ਲਖਾ ਆਦਮੀ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪੂਜਾ ਕਰਦੇ ਇਹ

ਪਟ ਪਟ ਕੇ ਅੰਤਰ ਕੀ ਜਾਨਤ ਵਲੇ ਹਨ।

ਖੈਰ, ਅਪਣੇ ਸਾਥੀਆਂ ਨੂੰ ਕਾਰ ਵਿਚ ਬੈਠਿਆਂ ਛੱਡ ਕੇ, ਸਰਦਾਰ ਜੀ ਉਸ ਸੇਵਕ ਨਾਲ ਟੁਰ ਪਏ ਅਤੇ ਦਰਖਤ ਦੀ ਛਾਵੇਂ ਬੈਠੇ ਹੋਏ ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰ ਜੀ ਨੂੰ ਬੜੇ ਸਤਿਕਾਰ ਨਾਲ ਜਾ ਨਮਸਕਾਰ ਕੀਤੀ। ਜੰਗਲ ਵਿਚ ਮੰਗਲ ਬਾਣਿਆ ਅਨੁਭਵ ਕਰਕੇ ਬੜੇ ਖੁਸ਼ ਹੋਏ। ਆਪਣੀ ਜੇਬ ਵਿਚੋਂ ਕੋਰਾ ਕਾਗਜ਼ ਕੱਢ ਕੇ ਅਪਣੇ ਪੈਨ (pen) ਨਾਲ ਉਰਦੂ (Urdu) ਵਿਚ ਲਿਖਿਆ (بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ - اے اللّٰہ! تیرے نام پر میں کرتا ہوں یہ عمل)۔
 ਹمارੇ ਪੀਰ ਜੀ ਬੈਠੇ ਹੈ, ਅਗਰ ਦੀਦਾਰ ਕਰਨ ਚਾਹੇ ਤੇ ਜਲਦੀ ਆਓ, ਇੰਨਾ ਲਿਖ ਕੇ, ਇਹ ਚੁੱਕ ਉਸੇ ਸੇਵਕ ਦੇ ਹੱਥ ਕਾਰ ਵਿਚ ਬੈਠੇ ਹੋਏ ਸਰ ਖਿਜਰ ਹਜ਼ਾਤ ਖਾਂ ਟਿਵਾਨ ਨੂੰ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ। ਟਿਵਾਨ ਜੀ ਨੇ ਚੁੱਕਾ ਪੜ੍ਹਿਆ, ਪੜ੍ਹ ਕੇ ਬਹੁਤ ਖੁਸ਼ ਹੋਏ। ਚੁੱਕੇ ਨੂੰ ਅਦਬ ਵਜੋਂ ਅਪਣੇ ਮੱਥੇ ਨੂੰ ਛੁਹਾਇਆ। ਉਸੇ ਵਕਤ ਅਪਣੀ ਪਗ ਚਿਤਾਰ ਕੇ ਸੀਟ ਤੇ ਰਖ ਦਿੱਤੀ, ਬੁਟ ਅਤੇ ਜਰਾਬਾਂ ਲਾਹ ਕੇ ਨੰਗੇ ਪੈਰੀਂ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਵਲ ਟੁਰ ਪਏ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਦੇ ਸਾਮ੍ਹਣੇ ਜਾ ਕੇ ਬੜੇ ਅਦਬ ਨਾਲ ਸਿਰ ਨਿਵਾ ਕੇ ਸਿਜਦਾ ਕੀਤਾ। ਅਗੋਂ

ਗੁਬੰਦ ਰਾਉ ਭਗਤਿ ਦਾ ਰੁਖਾ

ਅਨੁਸਾਰ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਬੜੇ ਖੁਸ਼ ਹੋਏ ਅਤੇ ਟਿਵਾਨਾ ਜੀ ਦੀ ਦਿਲੀ ਖਾਹਸ਼ ਜਾਣ ਕੇ ਉਸਨੂੰ ਅਪਣੇ ਕਰ ਕੰਵਲ ਨਾਲ ਥਾਪੀ ਦਿੱਤੀ ਅਤੇ ਫਿਰ ਉਹੀ ਕਰ ਕੰਵਲ ਟਿਵਾਨਾ ਜੀ ਦੇ ਸਿਰ ਤੇ ਰਖ ਕੇ ਅਸੀਰਵਾਦ ਦਿੱਤੀ। ਜਿਹੜੀ ਖੁਸ਼ੀ ਉਸ ਸਮੇਂ ਟਿਵਾਨਾ ਜੀ ਨੂੰ ਹੋਈ, ਉਹ ਇਹ ਕਲਮ ਲਿਖ ਨਹੀਂ ਸਕਦੀ।

ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰ ਜੀ ਨੂੰ ਅੰਤਰਜਾਮੀ ਸਮਝਕੇ ਟਿਵਾਨ

ਜੀ ਦ ਮੰਨ ਖਸੀ ਨਾਲ ਪਛਾਤ ਹੋ ਗਿਆ ਅਤੇ ਨੇਤਰਾਂ ਵਿਚੋਂ
ਜਲ ਦੇ ਕਤਰੇ ਵੀ ਡਿਗ ਪਏ। ਸਾਰ ਵਾਤਾਵਰਨ ਹੀ ਰਸਭਿੰਨ
ਹੋ ਗਿਆ।

ਇਹ ਸਭ ਕੁਝ ਵੇਖਕੇ ਸ੍ਰ: ਸੁੰਦਰਸਿੰਘ ਜੀ ਕੋਲੋਂ ਰਿਹਾ ਨ
ਗਿਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇਵੇਂਹੱਥ ਜੋੜਕੇ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ, "ਹੇ ਗੀਬ ਨਿਵਾਜ਼ ਜੀ,
ਤੁਹਾਡੀਆਂ ਕੁਦਰਤ ਨਿਆਰੀਆਂ ਹਨ, ਮੈਂ ਤਾਂ ਆਪ ਜੀ ਦਾ
ਬਹੁਤ ਪੁਰਾਣਾ ਮਿਲਣ ਵਾਲਾ ਹਾਂ, ਮੇਰੇ ਤੇ ਅਜਤਕ ਅਸੀਂ ਕਿਰਪਾ
ਨਹੀਂ ਹੋਈ ਜਿਹੜੀ ਕਿ ਟਿਵਾਨ ਸਾਹਿਬ ਤੇ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਹੀ ਦਰਸਨ
ਕਰਨ ਤੇ ਹੋ ਗਈ ਹੈ, ਕਿਰਪਾ ਕਰੋ ਦਾਸ ਤੇ ਵੀ ਬਖਸ਼ਿਸ਼ ਕਰੋ।

ਇੰਨੀ ਅਰਜ਼ ਕਰਕੇ ਸਰਦਾਰ ਜੀ ਨੇ ਥਾਪੀ ਲੈਣ ਦੀ ਖਾਹਿਸ਼ ਨਾਲ
ਅਪਣੀ ਕੰਡ ਝੁਕਾਈ। ਕਿਰਪਾ ਨਿਧਾਨ ਸਤਿਗੁਰ ਜੀ ਹੱਥ ਪਾਏ
ਅਤੇ ਹੱਥਿਆਂ ਹੱਥਿਆਂ ਹੀ ਅਪਣੀ ਗਲਵਕੜੀ ਵਿਚ ਲੈ ਲਿਆ
ਅਤੇ ਬੜੇ ਪ੍ਰੇਮ ਨਾਲ ਥਾਪੀ ਦੇਂਦਿਆਂ ਦੇਂਦਿਆਂ ਸੜਕ ਵਲ ਨੂੰ
ਤੁਰ ਪਏ। ਜਦੋਂ ਕਾਗ਼ ਕੋਲ ਪਹੁੰਚੇ ਤਾਂ ਸਰਬਖਿਜਰ ਹਜ਼ਾਤਖਾਂ ਜੀ ਨੇ
ਸ੍ਰ: ਸੁੰਦਰਸਿੰਘ ਜੀ ਨੂੰ ਇਕ ਅਨੋਖੇ ਅੰਦਾਜ਼ ਵਿਚ ਕਿਹਾ, "ਸਰਦਾਰ ਜੀ

ਜਿਹ (ਇਹ) ਸਿਰਫ ਤੁਮਾਰੇ ਹੀ ਗੁਰੂ ਨਹੀਂ ਹੈ (ਹਨ)

ਯਹ (ਇਹ) ਤੇ ਹਮਾਰੇ ਭੀ (ਵੀ) ਪੀਰ ਜੀ ਹੈ (ਹਨ)

ਸਜਣ ਮੈਡਾ ਚਾਈਆ ਹਭ ਕਹੀ ਦਾ ਮਿਤੁ

ਹਭੇ ਜਾਣ ਨਿਆਪਣਾ ਕਹੀ ਨਠਹੇ ਚਿਤੁ

(ਸਾਖੀ)

ਪੰਡਿਤ ਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਜੀ ਗੁਰੂ ਸਰ ਵਲਿਅ ਇਕ ਠੇਖ ਵਿਚ ਲਿਖਿਆ ਸੀ
 ਕਿ ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰ ਪਰਤਾਪ ਸਿੰਘ ਜੀ ਇਕ ਗੁਰਿ ਦੇ ਹੋ ਵੇਲੇ ਦਾ ਅਠਾਰਾਂ ਸੇਰ
 ਦੁੱਧ ਵੇਖਕੇ ਬਹੁਤ ਪ੍ਰਭਾਵ ਹੋਏ ਅਤੇ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਪੰਡਿਤ ਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਜੀ
 ਨੂੰ ਦਸਿਆ ਸੀ :- ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਮੈਂਗਾਂ ਨੂੰ ਮੱਝ ਬਕਰੀ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ
 ਦੁੱਧ ਦੇਣ ਵਾਲਾ ਸਾਧਾਰਨ ਪਸ਼ੂ ਹੀ ਸਮਝਦਾ ਸਾਂ । ਜਦੋਂ ਮੈਂ ਨਜ਼ਦੀਕੀ ਕੇ
 ਗਾਂ ਦੀ ਇਹ ਕਰਾਮਾਤ ਵੇਖੀ, ਮੇਰਾ ਸੀਸ ਸਰਧਾ ਨਾਲ ਝੁਕ ਗਿਆ ਅਤੇ ਉਸ
 ਦਿਨ ਤੋਂ ਮੈਂ ਰਿਸੀਆਂ ਮੁਨੀਆਂ ਦੇ ਇਸ ਵਾਕ ਨੂੰ ਸਹੀ ਰੂਪ ਵਿਚ ਪ੍ਰਤੱਖ ਅਜ਼ਮਾ
 ਲਿਆ ਕਿ ਗੁਰਿ ਇਕ ਦੁੱਧ ਦੇਣ ਵਾਲਾ ਪਸ਼ੂ ਹੀ ਨਹੀਂ, ਸਗੋਂ ਇਨਸਾਨੀਤ ਦੀ
 ਪਤੀਪਾਲਕ ਵੀ ਹੈ ਅਤੇ ਮੈਂ ਇਸ ਗੁਰੂ ਮਾਤਾ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰ
 ਲਿਆ ।

ਗੁਰਿ ਦੇ ਗਲਾਂ ਕਰਕੇ ਹੀ ਸਾਡੇ ਧਾਰਮਕ ਗ੍ਰੰਥਾਂ ਵਿਚ ਇਸ ਨੂੰ
 ਗੁਰਿ ਮਾਤਾ ਕਰਕੇ ਲਿਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਦੀ 'ਸੇਵਾ ਅਤੇ ਰੱਖਿਆ
 ਕਰਨ ਵਾਸਤੇ ਸਿੱਖਿਆ ਦਿੱਤੀ ਹੈ

ਗੁਰਿ ਚੌਦਵਾਂ ਚਤੁਰਨ ਹੈ ਕਾਮਧੇਨ ਤਿਹ ਨਾਮ ।
 ਪੂਜਨ ਸਭ ਅਵਤਾਰ ਤਿਹ ਕਰਕੇ ਸਾਤ ਸਮਾਨ ।

ਦੁਆਪਰ ਜਗ ਦੇ ਅਵਤਾਰ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਚੰਦਰ ਜੀ ਮਹਾਰਾਜ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ
 ਸਿੱਖਿਆ ਦੇਣ ਵਾਸਤੇ ਆਪਗੁਰੂਆਂ ਚਾਰਦੇ ਰਹੇ । ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਲਿਖਿਆ ਹੈ

ਬੰਦਰ ਬਨ ਮਨ ਹਰਨ ਮਨੋਹਰ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਚਰ ਵਤ ਗਾਉਰੇ
 ਬੇਨ ਬਜਾਵੈ ਗੋਧਨ ਚਰੇ ਨਾਮੇ ਕਾ ਸਮਾਮੀ ਮਾਨਦ ਕਰੇ
 ਗੁਰਿਆਂ ਚਾਰਨ ਕਰਕੇ ਹੀ ਆਪ ਜੀ ਨੂੰ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਗੋਪਾਲ ਦੇ ਨਾਮ ਨਾਲ ਵੀ
 ਸਾਂਦ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ

ਕਲਿਜਗ ਵਿਚ ਜਦੋਂ ਤੁਰਕ ਗੁਰਿਆਂ ਨੂੰ ਬੇਦਰੋਗੀ ਨਾਲ ਕਤਲ ਕਰਨ
 ਤਰ੍ਹਾਂ ਪਏ ਤਾਂ ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਦੇ ਦਸਵੇਂ ਸਰੂਪ ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰੂ
 ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੇ ਇਕ ਪਾਸੇ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਅਗੇ ਇਹ ਅਰਦਾਸ ਕੀਤੀ

ਜਹੀ ਬੇਨਤੀ ਥਾਸ ਹਮਰੀ ਸੁਣੀਜੈ

ਅਸਰ ਮਾਰ ਕਰ ਚੱਛ ਗੁਰਿ ਮਨ ਕਰੀਜੈ

ਅਤੇ ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਤੁਰਕਾਂ ਨੂੰ ਸੋਧਣ ਲਈ ਅਤੇ ਤੁਰਕ

ਰਾਜ ਖਤਮ ਕਰਨ ਲਈ ਤੁਰਕ ਨਾਲ ਲੜਾਈਆਂ ਵੀ ਲੜੀਆਂ ।

ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਪਰਤਾਪ ਸਿੰਘ ਜੀ ਵੀ ਗੁਰਿਆਂ ਨੂੰ ਪਿਆਰ ਕਰਿਆ ਕਰਦੇ ਸਨ । ਆਪ ਜੀ ਦੀ ਸਿੱਖਿਆ ਹੈ ਕਿ ਪਸ਼ੁਆਂ ਨੂੰ ਮਾਰਨ ਬਾਰੇ ਨ ਸੋਚੋ, ਮਾਰਨ ਦਾ ਕੰਮ ਤਾਂ ਪਕਿਰਤੀ ਆਪੇ ਹੀ ਕਰਦੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਸਗੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਜ਼ਿੰਦਾ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਉੱਨਤੀ ਬਾਰੇ ਸੋਚੋ ।

ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਦੀ ਅਪਣੀ ਪਸ਼ੁਸ਼ਾਨਾ ਵਿਚ ਤਾਂ ਗੁਰੇ ਸੇਵਾ ਅਤੇ ਗੁਰੇ ਨਸਲ ਸਧਾਰ ਦਾ ਕੰਮ ਹੁੰਦਾ ਹੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਪਰ ਦੁਸ਼ਮਣਾਂ ਨੂੰ ਸਿੱਖਿਆ ਦੇਣ ਵਾਸਤੇ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਦੁਜੀਆਂ ਸਰਕਾਰੀ ਅਤੇ ਗੈਰ ਸਰਕਾਰੀ ਗੁਰੇ ਸ਼ਾਨਾਵਾਂ ਵਿਚ ਵੀ ਜਾਇਆ ਕਰਦੇ ਸਨ ।

ਇਕ ਵਾਰ ਆਪ ਜੀ ਅਪਣੇ ਸੇਵਕਾਂ ਸਮੇਤ ਦਿਲੀ ਵਿਚ ਪਸ਼ਾ ਫੇਰੀ ਫਾਰਮ ਗੁਰਿਆਂ ਦਾ ਦੇਖਣ ਗਏ । ਉੱਥੇ ਜਾ ਕੇ ਉਧਮ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਭੇਜ ਕੇ ਡਾਕਟਰ ਨੂੰ ਬੁਲਵਾਇਆ । ਡਾਕਟਰ ਹੈ ਤਾਂ ਸਿਖ ਜਵਾਨ ਮੰਡ ਸੀ ਪਰ ਉਸਦੇ ਗਹਿਣੇ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਤਰੀਕਾ ਕੁਝ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਹੀ ਜਾਪਦਾ ਸੀ । ਉਸਨੇ ਆਪਣੇ ਮੱਥਾ ਟੇਕਣ ਤੇ ਕਿਤੇ ਰਿਹਾ, ਸਤਿ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਵੀ ਨ ਬੁਲਾਈ । ਆਪਣੀ ਆਦਤ ਮੁਤਾਬਕ ਉਸਨੇ ਇਕ ਹੱਥ ਤਾਂ ਪਤਲਨ ਦੀ ਜੇਬ ਵਿਚ ਹੀ ਰੱਖਿਆ ਅਤੇ ਇਕ ਹੱਥ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਦੇ ਹੱਥ ਨਾਲ ਮਿਲਾਇਆ । ਕੋਲ ਖਲੋਤੇ ਸਿੱਖ ਦੁਖੀ ਤਾਂ ਹੋਏ ਪਰ ਭਾਈ ਵਜ਼ੀਰ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੇ ਇਸ਼ਾਰੇ ਨੇ ਸਭਨੂੰ ਸਾਂਤ ਹੀ ਰੱਖਿਆ ।

ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਡਾਕਟਰ ਦੇ ਨਾਲ ਗੁਰਿਆਂ, ਬੈਠਾਂ ਅਤੇ ਵੱਡਿਆਂ ਦੇ ਸਾਰੇ ਕਮਰੇ ਵੇਖੇ ਅਤੇ ਫਿਰ ਸਦੇ ਆਪ ਜੀ, ਵੱਡਿਆਂ ਦੀ ਇਕ ਖਾਸ ਵਲਗਣ ਵੱਲ ਚਿਤਰਨ ਲੱਗੇ ਤਾਂ ਡਾਕਟਰ ਨੇ ਕਿਹਾ, " ਆਪ ਇਧਰ ਨ ਜਾਓ, ਇਹ ਸਾਰੇ ਹੀ ਵਹਿੜੇ ਮਾਰਨ ਵਾਲੇ ਹਨ, ਅਸਾਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵਖਰਿਆਂ ਹੀ ਰੱਖਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ । "

ਨਿਡਰ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਕਿਹਾ, " ਆਸ ਹੈ ਕਿ ਮੈਨੂੰ ਨਹੀਂ ਮਾਰਨਗੇ । " ਇੰਨਾ ਬਚਨ ਕਰਦਿਆਂ ਹੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵੱਡਿਆਂ ਕੋਲ ਚਲੇ ਗਏ ਪਰ ਨਹੀਂ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਕੀ ਕਿਰਪਾ ਕੀਤੀ ਕਿ ਉਹ ਸਾਰੇ ਹੀ ਵੱਡੇ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਦਾ ਪਿਆਰ ਲੈਣ ਲਈ ਕਹਲੇ ਪੈ ਗਏ, ਕੋਈ ਵੱਡਾ ਹੱਥ ਚੁੱਟੇ, ਕੋਈ ਪੈਰ ਚੁੱਟੇ, ਕੋਈ ਨੇੜੇ ਹੋ ਕੇ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਤੋਂ ਪਿਠ ਅਤੇ ਮੱਥੇ ਤੇ ਪਿਆਰ ਲੈਣ ਲੱਗ ਪਿਆ ।

ਇਹ ਵੇਖਕੇ ਡਾਕਟਰ ਅਤੇ ਗੁਰੂਸ਼ਾਨੇ ਦੇ ਦਸਰੇ ਕਰਮਚਾਰੀ ਬੜੇ ਹੈਰਾਨ ਹੋਏ ਅਤੇ ਕਹਿਣ ਲੱਗੇ ਕਿ ਅੱਗੇ ਅੱਜ ਤਕ ਅਸਾਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵੱਡਿਆਂ ਦੀ ਪ੍ਰੇਮ ਭਾਵਨਾ ਅੰਸੀ ਕਦੇ ਵੀ ਨਹੀਂ ਵੇਖੀ । ਸਾਰਿਆਂ ਨੇ ਸਤਿਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਮੱਥਾ ਟੇਕਿਆ ਅਤੇ ਕਹਿਣ ਲੱਗੇ ਕਿ ਸਾਡੇ ਧੰਨ ਭਾਗ, ਸਾਨੂੰ ਅੱਜ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਭਗਵਾਨ ਜੀ ਦੇ ਦਰਸ਼ਨ ਹੋ ਗਏ ਹਨ ।

(ਨਵੀਂ ਸਾਖੀ)

ਖਾਨਾਂ ਦਾ ਪੀਰ

(ਮਾਸਟਰ ਨਿਹਾਲ ਸਿੰਘ ਜੀ)

ਇਕ ਸਮੇਂ ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰ ਪਰਤਾਪ ਸਿੰਘ ਜੀ ਸਰਹੰਦੀ

ਸਥੇ ਦਾ ਦੌਰ ਕਰਦੇ ਕਰਦੇ ਡੇਹਰਾ ਗਾਜੀ ਖਾਂ ਤੋਂ ਵੀ ਅੱਗੇ ਚਲੇ ਗਏ ਸਨ।

ਅਚਨਚੇਤ ਰਾਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਜੀ (ਡਰਾਈਕਰ) ਨੂੰ ਰੁਕ ਜਾਣ ਦਾ ਇਸਾਰਾ ਹੋਇਆ, ਗੱਡੀ ਰੁਕ ਗਈ। ਗੁਰੀਬ ਨਿਵਾਜ਼ ਜੀ ਮੁਸਕੂਰਦੇ ਹੋਏ ਗੱਡੀ ਤੋਂ ਆਹਰ ਚਰਨ ਰੱਖੇ।

ਸਾਹਮਣੇ ਇਕ ਦੇਵ ਕੰਦ, ਸਫੈਦ ਹੀਸ, ਨਥਾਂ ਕਤਰੀਆ, ਮੋਟੇ ਨੇਤਰ, ਸਿਰ ਤੇ ਕੀਮਤੀ ਦੁਸ਼ਾਨਾ ਬੰਨੀ ਖੜ ਤੱਕਿਆ। ਮੋਟਰ ਨੂੰ ਰੁਕਦਿਆਂ ਵੇਖ ਉਸ ਦੇ ਪੈਰ ਵੀ ਅੱਗੇ ਵਧਣੇ

ਰੁਕ ਗਏ। ਜਦ ਸਾਹਮਣੇ ਸੁੰਦਰ ਸੁਭੇਨ, ਹਸੀ ਹਸੀ ਕਰਦਾ ਸੁੰਦਰ ਚਿਹਰਾ, ਅਰਸੀ ਰੰਗ ਵਿਚ ਗੜ੍ਹਦੇ ਨੇਤਰਾਂ ਦੇ ਵੀਦਾਰੇ ਹੋਏ ਤਾਂ ਖਾਂ ਦੀ ਸੁਰਤ ਇਕ ਦਮ ਫਰਸ਼ਾ ਤੇ

ਉੱਠ ਅਰਸਾ ਤੇ ਚਲੀ ਗਈ। ਇਹ ਭੁਲ ਹੀ ਗਿਆ ਮੈਂ ਕੀ ਹਾਂ? ਕਿੱਥੇ ਹਾਂ? ਕਿਸ ਕੰਮ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹਾਂ? ਸਭ ਵਿੱਸਰ ਗਿਆ। ਪੇਸ਼ ਕਰੇ ਦਿਲ ਨੇ ਚਿਛਾਲ ਖਾਧਾ, ਨੈਲ

ਛਲਕ ਪਏ, ਨੀਰ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਂ ਨਵੀਆਂ ਨਿਆਈਂ ਵਹਿ ਤੁਰੀਆਂ।

ਚਰਨਾਂ ਤੇ ਢਹਿ ਪਿਆ। ਹੁਣ ਚਿਨਾਏ ਕੌਣ? ਸੁਰਤ ਮੰਜਲੇ ਮੰਜਲੀ ਚੌਦਾਂ ਤਬਕਾਂ ਤੋਂ ਉੱਪਰ ਚਲੀ ਗਈ। ਖਾਨ ਸਾਹਿਬ ਤਾਂ ਚਰਨਾਂ ਤੇ ਪਏ ਹੋਏ ਸਨ, ਮਗਰ

ਖਾਨ ਸਾਹਿਬ ਨੂੰ ਹਰਕਤ ਦੇਣ ਵਾਲਾ ਵਿਹਲਾ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਖਾਨ ਆਟੇ ਦੇ

ਸੁਆਗਾਤ ਵਿਚ ਗੁਆਚ ਗਿਆ। ਆਲਾ ਦੁਆਲਾ ਟਿਕੱਠ ਹੋ ਗਿਆ।

ਪਠਾਣਾਂ ਦਾ ਅਤੇ ਪਠਾਣੀਆਂ ਦਾ ਤੁਰਮਟ ਪੈ ਗਿਆ। ਸਭ ਸੋਚ ਰਹੇ ਸਨ।

ਇਹ ਕੌਣ ਹਨ? ਕਿੱਥੇ ਆਏ ਹਨ? ਸਾਡੇ ਸਰਦਾਰ ਦੇ ਕੀ ਲੱਗਦੇ ਹਨ?

ਇਨ੍ਹਾਂ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਨੇ ਸਾਹਿਬਾਂ ਦੇ ਦਿਲਾਂ ਨੂੰ ਘੇਰ ਲਿਆ। ਸਰਦਾਰ ਨੇ ਹੰਝੂਆਂ ਨਾਲ ਅਭੇਮਾਹਿਬੁਥ ਤੇ ਮਾਬੂਦ ਦੇ ਚਰਨ ਧੋਤੇ। ਗੁਰੀਬ ਨਿਵਾਜ਼ ਜੀ ਨੇ ਖਾਨ ਦੀ ਪਿੱਠ ਤੇ

ਮਿਹਰ ਭਰਿਆ ਗੱਥ ਧਰਿਆ ਤੇ ਬਚਲ ਕੀਤਾ, "ਸਰਦਾਰ! ਬੱਸ"

ਬੱਸ ਕਹਿਣ ਦੀ ਲੋੜ ਸੀ, ਸਰਦਾਰ ਨੇ ਮੱਥਾ ਚੁੱਕਿਆ ਤੇ ਸਤਿਗੁਰਾਂ ਨੂੰ ਜੱਫੇ ਵਿਚ ਲੈ ਲਿਆ ਅਤੇ ਰੱਜ ਕੇ ਘੁੱਟਿਆ। ਆਲੇ ਦੁਆਲੇ ਦੇ ਦਰਸਕ ਇਸ ਦ੍ਰਿਸ਼ ਨੂੰ ਤਕ

ਵਿਸਮਾਦਤ ਵਿਚ ਚਲੇ ਗਏ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਦਿਲਾਂ ਦੇ ਬੁੱਲ ਹਿਲ ਰਹੇ ਸਨ ਜੋ ਕਹਿ ਰਹੇ ਸਨ, "ਇਸ ਵਿਚ ਕੋਈ ਗਜ਼ਰ ਹੈ" ਸਭ ਨਜ਼ ਨਾਰੀਆਂ ਮੂਰਤੀਆਂ ਬਣੇ ਖਲੋਤੇ

ਸਨ।

ਜਦੋਂ ਖਾਨ ਦੀਆਂ ਬਾਹਵਾਂ ਕੁਝ ਢਿੱਲੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਤਾਂ ਇਕ ਦਮ ਮੂੰਹੋਂ ਨਿਕਲਿਆ "ਹਜ਼ਰਤ ਥਾਥਾ ਨਾਨਕ" ਇਹ ਕਹਿ ਸਿਰ ਤੋਂ ਦੁਸ਼ਾਨਾ ਲਾਹ ਪਰਤੀ

ਤੇ ਪਟਕ ਮਾਰਿਆ ਤੇ ਫੇਜ਼ ਅਦਬ ਨਾਲ ਵਿਛਾ ਦਿੱਤਾ। ਸਤਿਗੁਰਾਂ ਨੂੰ ਚਰਨ

ਰੱਖਣ ਵਾਸਤੇ ਅਰਜ਼ ਕੀਤੀ। ਸਤਿਗੁਰਾਂ ਚਰਨ ਰੱਖੇ ਅਤੇ ਕਦਮ ਪੁੱਟੇ। ਖਾਨ ਨੇ

ਫੇਰ ਦੁਸ਼ਾਨਾ ਚੁੱਕਿਆ ਤੇ ਵਿਛਾ ਦਿੱਤਾ। ਸਰਦਾਰ ਬੇਖੁਦੀ ਦਾ ਜਾਮ ਪੀ ਵਿਛਾਈ

ਗਿਆ ਤੇ ਚੁੱਕੀ ਗਿਆ, ਵਿਛਾਈ ਗਿਆ ਤੇ ਚੁੱਕੀ ਗਿਆ। ਹੌਲੀ ਹੌਲੀ ਸਾਰਾ ਨਰਸ

ਟਿਕੱਠ ਹੋ ਗਿਆ, ਖਾਸ ਜਲੂਸ ਬਣ ਗਿਆ। ਧੀਰੇ ਧੀਰੇ ਗੁਰੀਬ ਨਿਵਾਜ਼ ਜੀ

ਸਰਦਾਰ ਬਹਾਦਰ ਖਾਂ ਦੇ ਘਰ ਪੁੱਜ ਗਏ।

ਵਿਹੜੇ ਵਿਚ ਵੱਡਾ ਪਲੰਘ ਵਿਛ ਗਿਆ। ਖਾਨ ਵੀ ਕਦੀ ਟਿੱਧਰ

ਜਾਏ ਕਦੀ ਚਿਧਰ ਜਾਏ। ਬੈਰਾ ਹੋਇਆ ਵਾਜਾ ਮਾਰੀ ਜਾਏ " ਚਲੋ ਭਾਗਾਂ ਵਾਲਿਓ।
ਚਲੋ ਨਵੀਓ। ਹਜ਼ਰਤ ਨਾਨਕ ਆਇਆ ਜੇ, ਦੀਦਾਰੇ ਕਰ ਲਓ। ਗੁਨਾਹ
ਬਖਸ਼ਦਾ ਲਓ। " ਆਂਢੀਆਂ ਗੁਆਂਢੀਆਂ ਨੂੰ ਵਾਜਾ ਮਾਰੀ ਜਾਏ

" ਕਿਸਮਤ ਵਾਲਿਓ ਸਰਦਾਰੇ ਤੇ ਸਰਦਾਰਨੀਓ। ਤੁਸੀਂ ਵੀ ਆਓ, ਰਜ ਰਜ ਦੀਦਾਰੇ
ਕਰ ਲਵੋ ਤਾਂ ਗੁਨਾਹ ਤੋਂ ਛੁਟਕਾਰਾ ਪਵੇ ਲਓ। "

ਫੇਰ ਆਪ-ਮੁਹਾਰੇ ਬੋਲੀ ਗਿਆ, " ਜਦ ਤੋਂ ਪੰਜਾਬੋਂ ਆਇਆ ਸਾਂ,
ਭਟਕਣਾ ਲੱਗੀ ਹੋਈ ਸੀ ਕਿ ਕੀ ਹਜ਼ਰਤ ਨਾਨਕ ਦੇ ਮੜ ਦਰਸਨ ਹੋਣਗੇ।
ਏਡੀ ਕਿਸਮਤ ਕਿੱਥੇ? ਏਡੇ ਭਾਗ ਕਿਵੇਂ? ਕਿੱਥੇ ਪੰਜਾਬ, ਕਿੱਥੇ ਲੁਧਿਆਣਾ,
ਕਿੱਥੇ ਸ੍ਰੀ ਭੋਲੀ ਸਾਹਿਬ, ਕੋਹਾਂ ਕਾਫਾਂ ਦਾ ਪੈਂਡਾ। ਜਿਓਇਆਂ ਦੇ ਮੇਲੇ ਕਿੱਥੇ।
ਰੁਹਾਂ ਦੇ ਮੇਲੇ ਭਾਵੇਂ ਹੋ ਜਾਣ। ਮਗਰ ਇਹ ਤਾਂ ਅੰਦਰ ਦੀਆਂ ਜਾਣਨ ਵਾਲਾ ਹੈ।
ਮੰਨ ਦੀਆਂ ਮੁਰਦਾਂ ਪੁਰੀਆਂ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਹੈ। ਭੁਲੀਏ ਲੁਕਾਈਏ, ਕਿਤੇ ਭੁਲੇਖੇ
ਵਿਚ ਨ ਰਹਿਓ, ਇਹ ਵੇਲੇ ਦਾ ਰਸੂਲ ਹੈ, ਅੱਲਾ ਪਾਕ ਦਾ ਰਹਿਬਰ ਹੈ,
ਪੈਗੰਬਰ ਹੈ, ਹਜ਼ਰਤ ਨਾਨਕ, ਨਾਨਕ। ਚੁੰਮ ਲਓ ਚਰਨਾਂ ਨੂੰ, ਰਗੜ ਲਓ
ਮੱਥੇ, ਬਟਲਵਾ ਲਓ ਕਿਸਮਤ ਨੂੰ। ਜਦ ਅਸਮਾਨ ਵਲ ਤੱਕੋ, ਕਿਵੇਂ ਫਰਿਸ਼ਤੇ
ਸਿਜਦੇ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਜੰਨਤ ਦੀਆਂ ਰੁਹਾਂ ਕਿਵੇਂ ਰਸੂਕ ਕਰ ਰਹੀਆਂ ਹਨ।
ਅਜ਼ਰਾਈਲ ਤੇ ਜਬਰਾਈਲ ਹੱਥ ਬੰਨੀ ਖੜੇ ਹਨ। ਤੁਸੀਂ ਵੀ ਘਰ ਆਏ
ਖੁਦਾ ਤੋਂ ਰਹਿਮਤਾਂ ਦੀਆਂ ਬੋਲੀਆਂ ਭਰਵਾ ਲਓ। "

ਸਤਿਗੁਰਾਂ ਨੇ ਗੱਲ ਕੇ ਬਚਨ ਕੀਤਾ, " ਸਰਦਾਰ, ਅਸੀਂ ਤਾਂ ਘੋੜੇ
ਵੇਖਣ ਆਏ ਹਾਂ। "

ਸਰਦਾਰ ਫਿਰ ਚਿੰਤਿਆ, " ਤੈਨੂੰ ਘੋੜਿਆਂ ਦਾ ਘਾਟਾ ਹੈ? ਤੇਰੇ ਤਬੇਲੇ
ਵਿਚ ਅਰਬੀ ਘੋੜੇ, ਵਲੈਤੀ ਘੋੜੀਆਂ। ਤੈਨੂੰ ਘੋੜਿਆਂ ਦੀ ਤਾਂ ਕੀ ਪਰਵਾਹ?
ਤੂੰ ਤਾਂ ਮੈਂ ਅਜਿਜ਼, ਮੈਂ ਮਸਕੀਨ, ਮੈਂ ਗੁਲਾਮ ਦੀਆਂ ਅਰਜ਼ਾਂ ਕਬੂਲ ਕਰ ਏਥੇ
ਆਇਆ ਹਾਂ। ਮੈਂ ਸਿਰ ਤੋਂ ਸੁਧਰ ਸ਼ਾਮ ਤੇਰੇ ਦੀਦਾਰ ਖਾਤਰ ਦੁਆ ਕਰਿਆ ਕਰਦਾ
ਸਾਂ, ਮੈਂ ਕਦ ਤੋਂ ਰਾਹ ਤੱਕ ਰਿਹਾ ਸਾਂ ਕਿ ਮੇਰੇ ਵੀ ਭਾਗ ਜਾਗਣਗੇ। ਅੱਜ ਮੈਂ ਠੀਕ
ਖੁਸ਼ਕਿਸਮਤ ਹਾਂ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਰਸੂਮਾਂ ਨਾਲ ਹਜ਼ਰ ਦੇ ਦਰਸਨ ਕਰ ਸਿਰਾਂ ਹਾਂ। "

ਖੈਰ ਸਰਦਾਰ ਬਚਨ ਮੰਨ ਘੋੜੇ ਵਿਖਾਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹੋਇਆ। ਇਕ
ਸੰਦਰ ਉਠ ਸੁਨਹਿਰੀ ਕਾਠੀ ਨਾਲ ਸਿੰਗਾਇਆ ਗਿਆ। ਅਰਜ਼ ਕਰ ਸਤਿਗੁਰਾਂ
ਨੂੰ ਉਤੇ ਬੈਠਾਇਆ। ਆਪ ਘੋੜੀ ਤੇ ਕਾਠੀ ਪਾ ਕੇ ਉਪਰ ਬੈਠ ਗਿਆ ਅਤੇ ਹੱਥ
ਵਿਚ ਛਤਰ ਫੜ ਲਿਆ। ਅੱਗੇ ਅੱਗੇ ਸਤਿਗੁਰ ਜੀ, ਨਾਲ ਨਾਲ ਸਰਦਾਰ ਛਤਰ
ਫਿੜੀ, ਪਿੱਛੇ ਭਾਈ ਵਜ਼ੀਰ ਸਿੰਘ, ਸੰਤ ਰਤਨ ਸਿੰਘ ਜੀ, ਫਰਿਸ਼ਤਾ ਜੀ, ਸੰਤ ਰਾਜਿੰਦਰ
ਸਿੰਘ ਜੀ ਅਤੇ ਮਲੰਗ ਹੋਰੀ ਬਾਹਰ ਗਏ, ਸਤਿਗੁਰਾਂ ਘੋੜੇ ਵੇਖੇ ਬੜੇ ਪ੍ਰਸੰਨ ਹੋਏ।
ਵਾਪਸੀ ਟਰਨ ਲੱਗਿਆਂ ਸਰਦਾਰ ਨੇ ਪ੍ਰਵਾਰ ਸਮੇਤ ਇਕ ਕੀਮਤੀ ਦੁਸ਼ਨਾ ਚਰਨਾਂ ਤੇ ਰੱਖ
ਮੱਥਾ ਟੇਕਿਆ ਤੇ ਬੋਲਤੀ ਕੀਤੀ, " ਹਜ਼ਰਤ!! ਬਖਸ਼ੋ, ਭੁਲਾਇਚਿਨ, ਫੇਰ ਵੀ ਕਦਮ ਰੰਜਾ
ਫਰਮਾਇਓ। "

ਏਧਰ ਸਰਦਾਰ ਆਪਣੇ ਲੋਚ ਵਿਚ ਜੋਦੜੀਆਂ ਕਰੀ ਜਾ ਰਿਹਾ
 ਸੀ। ਦੂਜੇ ਬੰਨੇ ਭਾਈ ਵਜ਼ਹਿ ਸਿੰਘ ਜੀ ਅਤੇ ਸੰਤ ਮੰਗਲ ਸਿੰਘ ਜੀ ਅਚਸੀ ਫਰਿਸ਼ਤਾ
 ਆਪਣੀ ਆਪਣੀ ਥਾਂ ਗੀਟੀਆਂ ਗਿਣ ਰਹੇ ਸਨ। ਭਾਈ ਜੀ ਕਹਿ ਰਹੇ ਸਨ,
 "ਸੰਤ ਜੀ, ਮੈਂ ਤਾਂ ਸਮਝਦਾ ਸਾਂ, ਇਹ ਕੇਵਲ ਸਾਡਾ ਹੀ ਏ। ਇਹਦਾ ਕੋਈ ਪਤਾ
 ਨਹੀਂ ਲੱਗਦਾ। ਏਥੇ ਅੱਜ ਇਹ ਜਾਣਿਆ ਏ ਕਿ ਇਹ ਕੇਵਲ ਸਾਡਾ ਹੀ ਨਹੀਂ,
 ਇਹ ਤਾਂ ਖਾਨਾ ਖਾਨੀਆਂ ਦਾ ਵੀ ਪੀਰ ਏ।" ਅਗੋਂ ਸੰਤ ਮੰਗਲ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੇ
 ਸਹਿਜੇ ਹੀ ਕਹਿ ਦਿੱਤਾ, "ਭਾਈ! ਜੇ ਤੂੰ ਕਹਿੰਦਾ ਹੁੰਦਾ ਏਂ, ਬਿਲਕੁਲ ਹੀ ਠੀਕ ਏ,
 ਜੇ ਮੈਂ ਨਾਲ ਨਾ ਹੁੰਦਾ ਤਾਂ ਮੈਂ ਮੰਨਣਾ ਹੀ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਮੈਨੂੰ ਭੁਲੇਖਾ ਹੀ ਰਹਿਣਾ ਸੀ ਕਿ
 ਇਹ ਸਤਿਗੁਰ ਸਿਰਫ ਸਾਡਾ ਹੀ ਏ ਪਰ ਇਹ ਤਾਂ ਖਾਨਾ ਖਾਨਾਂ ਦਾ ਵੀ ਪੀਰ ਏ,
 ਸਗੋਂ ਹੁਣ ਤਾਂ ਮੈਂ ਇਹ ਆਖਾਂਗਾ ਕਿ ਇਹ ਕੁਲ ਆਲਮ ਦਾ ਹਰਤਾ ਕਰਤਾ ਏ।"

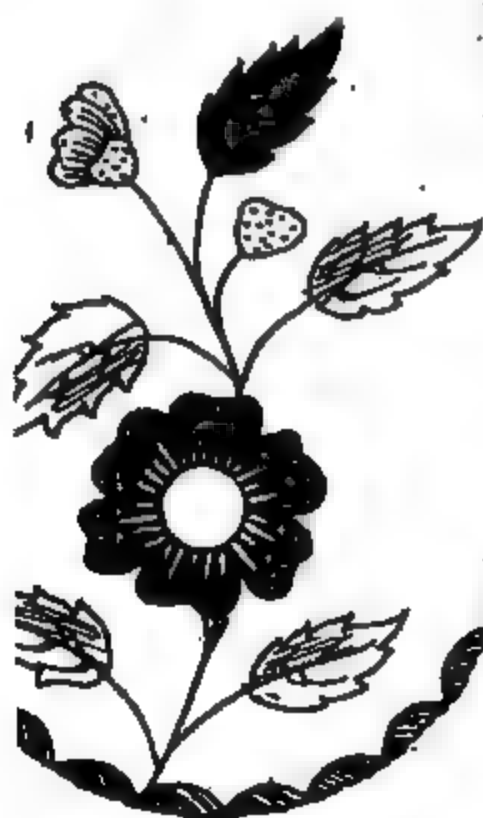
ਗੁਰੁ ਸਮਰਥੁ ਗੁਰੁ ਨਿਰੰਕਾਰੁ

ਗੁਰੁ ਉਚਾ ਅਰਾਮ ਅਪਾਰੁ

ਗੁਰ ਕੀ ਮਹਿਮਾ ਅਰਾਮ ਹੈ ਕਿਮਾ ਕਥੈ ਕਥਨਹਾਰੁ

ਰਾਜਮਹਿਰਾਜ

ਜੋਗਮਹਿ ਜੋਗੀ

ਤੇਰੇ ਕਵਨ ਕਵਨ ਗੁਣ ਕਹਿ ਕਹਿ ਗਾਵਾ ਤੇ ਸਾਹਿਬ ਗੁਣੀ ਨਿਪਾਣ ਤੁਮਰੀ ਮਹਿਮਾ ਬਰਨਿ ਨ ਸਾਕਉ ਤੂੰ ਠਾਕੁਰ ਉਚ ਭਗਵਾਨ

(ਪੰਨਾ 234)

ਪ੍ਰਭੂ ਜੀ ਦੇ ਬੇਅੰਤ ਗੁਣਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇਕ ਗੁਣ ਚਿੰਤਾ ਦਾ ਤਿਨ ਮਾਤ ਵਰਨਣ ਕਰਦਾ ਹਾਂ।
ਈ ਕਈ ਧਨੀਆਂ ਅਥਵਾ ਦਾਨੀ ਪੁਰਖਾਂ ਨੇ ਨੰਗਰ ਨਾਏ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਬੋਰਤ
। ਲਿਖਿਆ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਸਦਾ ਵਰਤ ਨੰਗਰ ਫਲਾਨੇ ਵਕਤ ਤੋਂ ਨੌਕੇ ਫਲਾਨੇ
ਕਿ ਖੁਲੇਗਾ। ਜਿੱਥੇ ਵਕਤ ਦੀ ਪਾਬੰਦੀ ਹੋਵੇ ਉਹ ਸਦਾ ਵਰਤ ਕਹਿਲਾਉਣ ਦਾ
ਕਦਾਰ ਨਹੀਂ। ਸਦਾ ਵਰਤ ਉਹ ਹੀ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਹਰ ਪ੍ਰਾਣੀ ਨੂੰ ਹਰ ਵਕਤ
ਜੋਜਨ ਮਿਲ ਸਕੇ। ਇਹ ਮਹਾਨਤਾ ਤਾਂ ਸਿਰਫ ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰ ਰਾਮ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੇ
ਹੀ ਭੁੱਲੀ ਸਾਹਿਬ ਵਿਚ ਚਲਾਏ ਹੋਏ ਨੰਗਰ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੈ। ਇਸ ਨੰਗਰ ਦਾ ਮੁੱਢ
ਵੇ ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰ ਰਾਮ ਸਿੰਘ ਜੀ ਬੱਧਾ, ਅਤੇ ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰ ਹਰੀ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੇ ਵੀ
ਤਿ ਕਠਨਾਈਆਂ ਵਿਚ ਵੀ ਜਾਰੀ ਰੱਖਿਆ ਪਰ ਜਿਹੜੀ ਮਹਾਨਤਾ ਇਸ ਨੰਗਰ ਨੂੰ
ਸਤਿਗੁਰ ਪਰਤਾਪ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੇ ਸਮੇਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਈ ਹੈ ਉਹ ਬੇਮਸਾਲ ਹੈ
ਇਥੇ ਹਰ ਪ੍ਰਾਣੀ ਨੂੰ ਭਾਵੇਂ ਉਹ ਕਿਸੇ ਜਾਤ ਦਾ ਹੋਵੇ ਭਾਵੇਂ ਉਹ ਕਿਸੇ ਪਾਹਟੀ ਦਾ ਹੋਵੇ,
ਹਰ ਵਕਤ ਭਾਵੇਂ ਦੁੱਖਿਰ ਭਾਵੇਂ ਅਧੀ ਰਾਤ ਹੋਵੇ ਪਰਸਾਦਾ ਰਜਵਾਂ ਮਿਲਦਾ ਹੈ।
ਸ਼ਾਨ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਅੰਨ ਦੀ ਮਹਿੰਗਾਈ ਹੋਵੇ, ਫਸਲਾਂ ਬਰਸਾਤ ਨਾਲ ਜਾਂ ਹੜ ਨਾਲ
ਤਬਾਹ ਹੋ ਗਈਆਂ ਹੋਣ, ਜਾਂ ਸਰਨਾਰਥੀਆਂ ਦੀ ਅਣਗਿਣਤੀ ਹੋਵੇ, ਦਾੜ
ਪਰਸਾਦਾ ਸਭ ਨੂੰ ਰਜਵਾਂ ਮੁਫਤ ਮਿਲਦਾ ਹੈ। ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਬਣਨ ਸਮੇਂ ਤਾਂ
ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਹੀ ਸਰਨਾਰਥੀਆਂ ਨੇ ਏਸ ਨੰਗਰ ਸਰਣ ਲਈ ਸੀ। ਸਤਿਗੁਰ ਜੀ ਨੇ
ਏਸ ਨੰਗਰ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਇਕ ਹੋਰ ਸਦਾ ਵਰਤ ਸ੍ਰੀ ਜੀਵਨ ਨਗਰ ਵੀ ਖੋਲਿਆ ਸੀ

ਨੰਗਰ ਚਲੈ ਗੁਰ ਸਬਦਿ ਹਰਿ ਤੇਟਿ ਨਆਵੀਖਟੀਮੈ

ਨਸਿਕ ਸ਼ਾਂਤੀ ਵਾਸਤੇ ਅਤੇ ਜੀਵਾਂ ਨੂੰ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਨਾਲ ਮੇਲਣ ਵਾਸਤੇ ਸ੍ਰੀ
ਸਤਿਗੁਰ ਨੇ ਨਾਮ ਬਾਣੀ ਦਾ ਵੀ ਨੰਗਰ ਲਾਇਆ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਭਜਨ ਦੀਆਂ
। ਵਰਨੀਆਂ (ਨਿਰੰਤਰ ਨਾਮ ਸਿਮਰਨ) ਇਕ ਸ੍ਰੀ ਭੁੱਲੀ ਸਾਹਿਬ ਬਿਕਰਮੀ ਸੰਮਤ 1੯੯੦
ਨਿ 1933) ਵਿਚ ਅਤੇ ਇਕ ਸ੍ਰੀ ਜੀਵਨ ਨਗਰ ਬਿਕਰਮੀ ਸੰਮਤ ੨੦੦੪ (ਸੰਨ 1947)
ਵਚ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀਆਂ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਰਨੀਆਂ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਕਈ ਜਪ ਪ੍ਰਯੋਗ ਕਰਦੇ ਰਹਿੰਦੇ
ਸੇ ਸਾਲ ਨਾਮ ਸਿਮਰਨ ਦਾ ਪ੍ਰਯੋਗ ਕਰਦੇ, ਕਿਸੇ ਸਾਲ ਭਗਉਤੀ ਦੀ ਮਾਲਾਂ ਦਾ

ਕਿਸੇ ਸਾਲ ਚੌਪਈ ਦੇ ਪਾਠਾਂ ਦਾ, ਕਿਸੇ ਸਾਲ ਚੰਡੀ ਦੀ ਵਾਰ

ਦੇ ਪਾਠਾਂ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਸਾਲ ਸ੍ਰੀ ਗੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੇ ਪਾਠਾਂ ਦਾ ।

ਪ੍ਰਯੋਗ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਵੀ ਕੋਈ ਨਖ ਸ੍ਰੀ ਆਦਿ ਗੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੇ ਸਾਧਾਰਨ ਪਾਠ ਕਰਵਾਏ । ਆਪ ਜੀ ਨੇ ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ੧ ਜੇਠ ਸੰਮਤ ੧੯੯੭ (ਸੰਨ 1940) ਨੂੰ ਹਰ ਨਚ-ਨਾਰੀ ਨੂੰ ਘਟ ਤੋਂ ਘਟ ਇਕ ਘੰਟਾ ਰੋਜ਼ ਨਾਮ ਸਿਮਰਨ ਦਾ ਹੁਕਮ ਕੀਤਾ । ਆਪ ਜੀ ਕਹਿੰਦੇ ਕਰਦੇ ਸਨ ਕਿ ਇਹ ਇਕ ਘੰਟੇ ਦਾ ਸਿਮਰਨ ਕਰਨਾ ਮੇਰੇ ਵਲੋਂ ਸਦਾ ਸੰਗ ਰਖਣ ਵਾਲੀ ਚੀਜ਼ ਹੈ ਜੋ ਇਸ ਨੂੰ ਨਿਬਾਹੇਗਾ, ਮੈਂ ਉਸ ਦਾ ਸਦਾ ਜਾਮਨ ਹਾਂ ।

ਇਹ ਜੋ ਘਰ ਘਰ ਨਾਮ ਜਪਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਬਾਣੀ ਪੜ੍ਹੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਇਹ ਸਭ ਆਪ ਜੀ ਦੀ ਹੀ ਕਿਰਪਾ ਹੈ । ਇਸੇ ਲਈ ਕਹਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ :-

ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰੁ ਪਰਤਾਪਸਿੰਘ ਜੀ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਕਲਿਜੁਗਵਿਚ

ਸੁਚ ਸੋਧ ਅਤੇ ਨਾਮ ਬਾਣੀ ਦਾ ਪਰਵਾਹ ਦਿਤਾ ਚਲਾਇ

ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰੁ ਪਰਤਾਪਸਿੰਘ ਜੀ ਨੇ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸਰਕਾਰ ਨਾਲ ਸਾਰੀ ਉਮਰ ਨ ਮਿਲ ਵਰਤਣ ਜਾਰੀ ਰੱਖਿਆ ਅਤੇ ਆਜ਼ਾਦੀ ਵਾਸਤੇ ਲੜੀ ਜਾ ਰਹੀ ਲੜਾਈ ਵਿਚ ਕਾਂਗਰਸ ਦਾ ਪਰ ਸਾਥ ਦਿੱਤਾ । ਦੇਸ਼ ਸੁਤੰਤਰ ਹੋਣ ਉਪਰੰਤ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਖੁਸ਼ਹਾਲੀ ਲਈ ਸਭ ਤੋਂ ਸੇਸਟ ਕੰਮ ਆਪ ਜੀ ਨੇ ਹੀ ਕੀਤਾ । ਜ਼ਿਲਾ ਬਿਰਸਾ ਦੀ ਕੋਈ ਸੋ ਮੁੱਢਲੀ ਬੰਜਰ ਥਾਂ ਬੇਆਬਾਦ ਧਰਤੀ ਨੂੰ ਅਪਣੇ ਸਿੱਖਾਂ ਰਾਹੀਂ, ਸਵਰਗਨੁਮਾ ਧਰਤੀ ਬਣ ਦਿੱਤਾ ।

ਮਿਲਾਪ ਦੇ ਆਪ ਜੀ ਇੰਨੇ ਚਾਹ ਵਾਨ ਸਨ ਕਿ ਗੁਰੂ ਦੇ ਖਜ਼ਾਨੇ ਵਿਚੋਂ ਖਰਚ ਕਰਕੇ ਵਡੀਆਂ ਵਡੀਆਂ ਕਾਨਫਰੰਸਾਂ ਕੀਤੀਆਂ ਜਿਵੇਂ ਕਿ 'ਹਿੰਦ-ਸਿੱਖ ਮਿਲਾਪ ਕਾਨਫਰੰਸ' ਅਤੇ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਸਰਬ ਸੰਪਰਦਾਇ ਕਾਨਫਰੰਸ ।

ਗੁਰੂ-ਗੱਤਿਆਂ ਵਿਚੁਧ ਜਾਂ ਗੁਰੂ ਗੰਥਿਆਂ ਹਿਤ ਜੋ ਵੀ ਅੰਦੋਲਨ ਉਠਿਆ ਉਸਦਾ ਸਾਥ ਦਿੱਤਾ ।

ਆਪ ਜੀ ਨੇ ਅਪਣੇ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਪਾਖੰਡ ਅਤੇ ਫਜ਼ਲ ਰਸਮਾਂ ਕਰਨ ਤੋਂ ਰੋਕਿਆ ਜੰਤਾਂ ਦੇ ਖਰਚ ਅਤੇ ਹੋਰ ਕਈ ਫਜ਼ਲ ਖਰਚਾਂ ਤੋਂ ਬਚਣ ਲਈ ਆਪ ਜੀ ਨੇ ਅਨੰਦ ਕਾਰਜ ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਦੇ ਮੇਲਿਆਂ ਵਿਚ ਕਰਨੇ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤੇ ।

ਸਿੱਖਾਂ ਵਿਚ ਸੰਗੀਤਕ ਰਚੀ ਵਧਾਉਣ ਲਈ ਆਪ ਜੀ ਨੇ ਸ੍ਰੀ ਭੈਣੀ ਸਾਹਿਬ ਵਿਖੇ ਇਕ ਸੰਗੀਤ ਵਿਦਿਆਲਾ ਖੋਲਿਆ ਅਤੇ ਕਈ ਸੰਗੀਤ ਸਮੇਲਨ ਕਰਵਾਏ ।

ਆਪ ਜੀ ਫਰਾਖਦਿਲ ਇੰਨੇ ਸਨ ਕਿ ਕੋਈ ਵੀ ਸਵਾਲੀ ਚਾਹੇ ਉਹ ਕਿਸੇ ਧਰਮ ਵਾਲਾ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਪਾਰਟੀ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧ ਰਖਣ ਵਾਲਾ ਹੋਵੇ, ਉਸਦੀ ਮੁਨਾਸਬ ਸਹਾਇਤਾ ਜ਼ਰੂਰ

ਮਹਾਂ ਨੂਰ ਸਰਬ ਸਕਤੀ ਮਾਨ ਮਕਾਲ ਪੁਰਖ ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰ ਪਰਤਾਪ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੇ ਜਦੋਂ

ਸਰਬੰਤ ਜਾਣਾ ਚਾਹਿਆ ਤਾਂ ਕੁਝ ਚਿਹ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਅਪਣੇ ਚਿਤਾਧਿਕਾਰੀ ਬਾਰੇ
ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਨੂੰ ਦੱਸਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸੰਤ ਪ੍ਰੀਤਮ ਸਿੰਘ ਜੀ ਕਵੀ
ਲਿਖਦੇ ਹਨ ਕਿ ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰ ਪਰਤਾਪ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੇ 20 ਵੈਸਾਖ ਸੰਮਤ 201੬
(8 ਮਈ ਸੰਨ 1959) ਨੂੰ ਸ੍ਰੀ ਜੀਵਨ ਨਗਰ ਸਕੇਟਰੀ ਨਾਲੋਂ ਨੂੰ ਸਾਫ਼ ਕਰਦੇ
14-20 ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਸਤਿਗੁਰ ਜੀ ਨੇ ਦਰਸਨ ਦਿੱਤੇ ਅਤੇ ਫ਼ਰਮਾਇਆ :-

“ਮੇਰਾ ਕੋਈ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਕਦੋਂ ਆਵਾਂ ਜਾਂ ਕਦੋਂ ਨ ਆਵਾਂ,
ਹੁਣ ਤੋਂ ਏਥੇ ਵੱਡੇ ਕਾਕੇ ਨੇ ਰਹਿਣਾ ਹੈ ਜਿਸ ਦੀ ਉਸ
ਨਾਲ ਬਣਦੀ ਹੈ ਉਹ ਚੰਗੇ, ਜਾਂ ਜਿਸ ਨੇ ਬਣਾ ਕੇ ਰਖਣੀ ਹੈ
ਜਿਸ ਉਹਦੇ ਆਖੇ ਨਹੀਂ ਲਗ ਸਕਣ ਉਹ ਬੇਸ਼ਕ ਬਿਸਤਰ
ਗੋਲ ਕਰ ਲਵੇ, ਸਾਡੀ ਉਸਤੇ ਖੁਸ਼ੀ ਹੀ ਹੋਵੇਗੀ।

ਹੁਣ ਸਾਰੇ ਅਖਤਿਆਰ ਵੱਡੇ ਕਾਕੇ ਹੀ ਪਾਸ ਹੋਣੇ ਹਨ

ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰ ਪਰਤਾਪ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੀ ਕਰ ਵਿਚ ਬੈਠਿਆਂ, ਸ੍ਰ. ਕੇਹਰ ਸਿੰਘ
ਜੀ ਮਾਨ ਨੇ ਅਰਜ਼ ਕੀਤੀ ਕਿ, “ਹੇ ਸੱਚੇ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਜੀ, ਆਪ ਜੀ ਦੀ ਦੇਹ ਵਲੋਂ ਚਿੱਤਾ ਹੁੰਦੀ
ਹੈ। ਪੰਥ ਨੂੰ ਅਜੇ ਆਪ ਜੀ ਦੀ ਬਹੁਤ ਲੋੜ ਹੈ, ਤਾਂ ਸਤਿਗੁਰ ਜੀ ਨੇ ਉੱਤਰ ਦਿੱਤਾ :-

“ਮੈਂ ਕੋਈ ਚਿੰਤਾ ਨਹੀਂ

ਕਿਉਂਕਿ

ਵੱਡਾ ਕਾਕਾ ਪੰਥ ਦੀ ਸੰਭਾਲ ਜੋਗ ਸਮਰੱਥ ਹੈ।”

ਸ੍ਰੀ ਭੈਣੀ ਸਾਹਿਬ, ਜਦੋਂ ਆਪ ਜੀ ਦਾ ਸਰੀਰ ਬਹੁਤ ਫਿਲਾ ਸੀ ਅਤੇ ਮੰਜੇ ਉੱਤੇ ਮਹਾਰਾਜ
ਬੀਰ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨਾਲ ਫ਼ਾਸਨ ਲਈ ਬੈਠੇ ਸਨ, ਆਪ ਜੀ ਨੇ ਵੱਡੇ ਸਾਹਿਬਜ਼ਾਦੇ ਬਾਬਾ
ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੂੰ ਕਹਿ ਦਿੱਤਾ ਕਿ, “ਮੇਰੇ ਸਿਨਾਂ ਨੂੰ ਕੋਲ ਪਈ ਹੋਈ ਚੌਂਕੀ ਉੱਤੇ ਥਾ ਕੇ

ਮਹਾਂ ਨੂਰ ਸਰਬ ਸਕਤੀ ਮਾਨ ਮਕਾਲ ਪ੍ਰ ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰ ਪਰਤਾਪ ਸਿੰਘ ਜੀ

ਸਰਬੰਤ ਜਾਣਾ ਚਾਹਿਆ ਤਾਂ ਕੁਝ ਚਿਹ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਅਪਣੇ ਉਤਾਧਿਕਾਰੀ
ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਨੂੰ ਦੱਸਣਾ ਸਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸੰਤ ਪ੍ਰੀਤਮ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੇ
ਲਿਖਦੇ ਹਨ ਕਿ ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰ ਪਰਤਾਪ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੇ ੨੭ ਵੈਸਾਖ ਸੰਮਤ :
(੮ ਮਈ ਸੰਨ 1959) ਨੂੰ ਸ੍ਰੀ ਜੀਵਨ ਨਗਰ ਸਕੇਂਦਰੀ ਨਾਲੇ ਨੂੰ ਸਾਫ ਕਰ
੧੫-੨੦ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਸਤਿਗੁਰ ਜੀ ਨੇ ਦਰਸਨ ਦਿੱਤੇ ਅਤੇ ਫਰਮਾਇਆ :-

“ਮੇਰਾ ਕੋਈ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਕਦੋਂ ਆਵਾਂ ਜਾਂ ਕਦੋਂ ਨਾ ਆਵਾਂ
ਹੁਣ ਤੋਂ ਏਥੇ ਵੱਡੇ ਕਾਕੇ ਨੇ ਰਹਿਣਾ ਹੈ ਜਿਸ ਦੀ ਉਮਰ
ਨਾਲ ਬਣਦੀ ਹੈ ਉਹ ਰਹੇ, ਜਾਂ ਜਿਸ ਨੇ ਬਣਾ ਕੇ ਰਖ
ਜਿਸ ਉਹਦੇ ਆਖੇ ਨਹੀਂ ਲਗ ਸਕਣ ਉਹ ਬੇਸਕਬਿ
ਗੋਲ ਕਰ ਲਏ, ਸਾਡੀ ਉਸਤੇ ਖੁਸ਼ੀ ਹੀ ਹੋਵੇਗੀ
ਹੁਣ ਸਾਰੇ ਅਖਤਿਆਰ ਵੱਡੇ ਕਾਕੇ ਹੀ ਪਾਸ ਹੋਣੇ

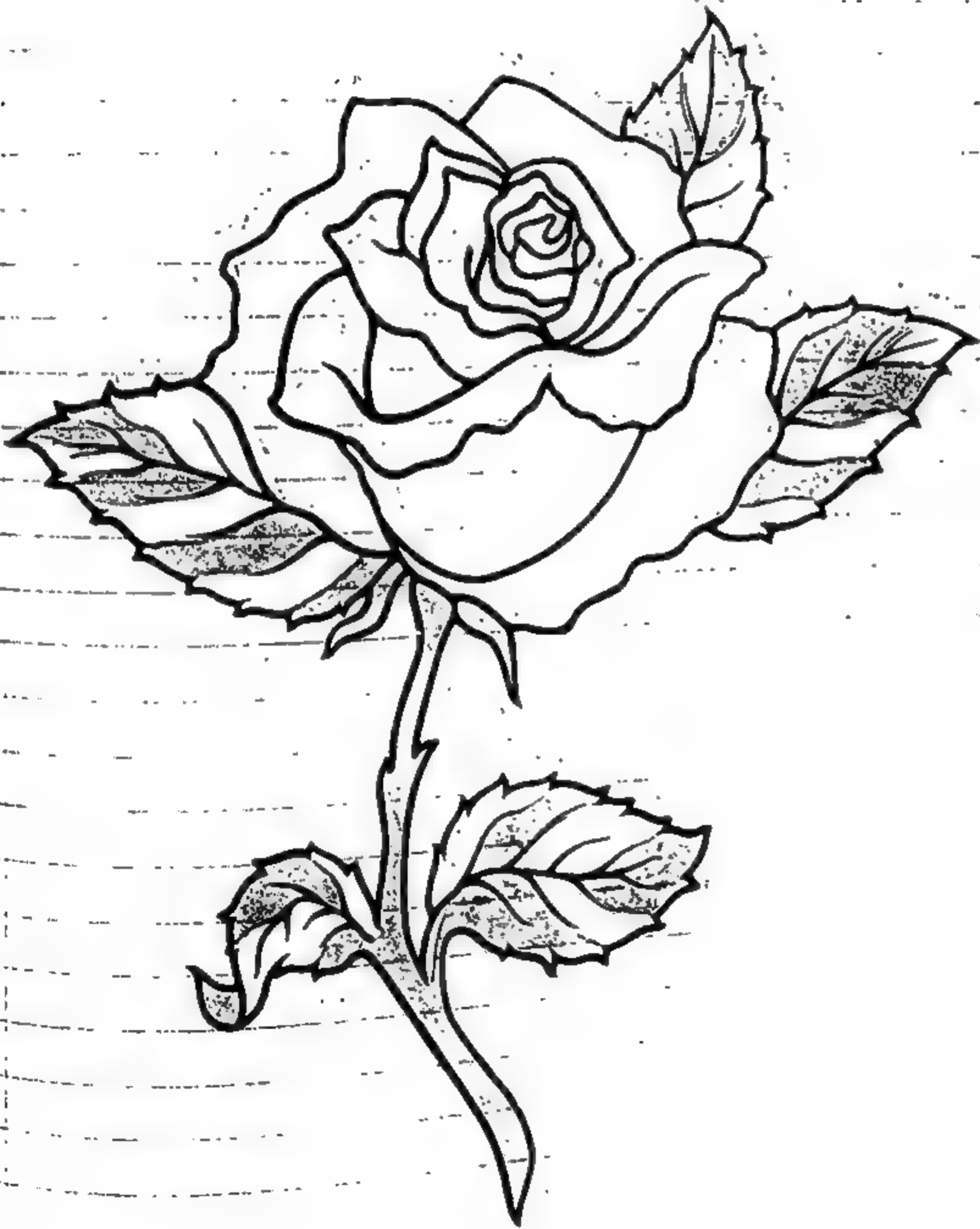
ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰ ਪਰਤਾਪ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੀ ਕਾਚ ਵਿਚ ਬੈਠਿਆ, ਸ੍ਰ. ਕੇ
ਜੀ ਮਾਨ ਨੇ ਅਰਜ਼ ਕੀਤੀ ਕਿ, “ਹੇ ਸੱਚੇ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਜੀ, ਆਪ ਜੀ ਦੀ ਦੇਹ ਵੰਨੈ ਚਿ
ਹੈ। ਪੰਥ ਨੂੰ ਅਜੇ ਆਪ ਜੀ ਦੀ ਬਹੁਤ ਲੋੜ ਹੈ” ਤਾਂ ਸਤਿਗੁਰ ਜੀ ਨੇ ਉੱਤਰ ਦਿ
“

ਮੈਨੂੰ ਕੋਈ ਚਿੰਤਾ ਨਹੀਂ
ਕਿਉਂਕਿ

ਵੱਡਾ ਕਾਕਾ ਪੰਥ ਦੀ ਸੰਭਾਲ ਜੋਗ ਸਮਰੱਥ ਹੈ।
ਸ੍ਰੀ ਭੈਣੀ ਸਾਹਿਬ, ਜਦੋਂ ਆਪ ਜੀ ਦਾ ਸਰੀਰ ਬਹੁਤ ਢਿਲਾ ਸੀ ਅਤੇ ਮੰਜੇ ਉਤੇ ਮਗਾ

ਬੀਰ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨਾਲ ਦਰਸਨ ਲਈ ਬੈਠੇ ਸਨ ਅਤੇ ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰ ਜੀ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦਰਸਨ ਦਿੱਤੇ

ਕਾਕ, ਤੁਸਾਂ ਪਾਠ, ਸਤਿਗੁਰੂ ਰਾਮ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੇ ਦਰਸਨ
 ਨਮਿੱਤ ਮਰੰਭੇ, ਜਰੂਰ ਮਿਰੇ ਚਾੜ੍ਹਨੇ, ਭਾਵੇਂ ਕੋਠੀਆਂ ਦੀਆਂ
 ਕੜੀਆਂ ਵੀ ਵਿਕ ਜਾਣ, ਗਊ ਮੱਝ, ਘੋੜੇ ਪੁੱਜਦੇ ਰੱਖਣੇ ਤੇ
 ਵੱਡਾ ਭਾਹਾ ਹੋਸਲਾ ਕਰਕੇ ਰਹਿਣਾ ਤੁਹਾਡੇ ਤੇ ਬੜੇ ਭਾਹਰ

ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰ ਪਰਤਾਪ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੇ ਸ੍ਰੀਕ ਵਿਛੋੜੇ ਦਾ ਗਮ

ਕੁਦਰਤੀ ਤੌਰ ਤੇ ਹੋਣਾ ਹੀ ਸ੍ਰੀ ਪਰਫਿਰ ਵੀ ਸੁਕਰ ਹੈ ਕਿ ਸਤਿਗੁਰ ਜੀ ਅਪਣੇ
ਪਰਚਿਪਕਾਰੀ ਸਭਾਚਿ ਅਨੁਸਾਰ ਜਾਂਦਿਆਂ ਜਾਂਦਿਆਂ ਵੀ ਸਾਂਝੇ ਤੇ ਚਿਪਕਾਰ
ਕਰਕੇ ਮਾਸਟਰ ਅਜੀਤ ਸਿੰਘ ਜੀ ਚੀਮਾ ਦੀ ਕਲਮ ਰਾਹੀਂ ਇਹ ਸੰਦੇਸ ਦੇ ਗਏ ਸਨ :-

ਏਸ ਦੇਹ ਨੇ ਤੁਸਾਂ ਨੂੰ ਲਭਣਾ ਨਹੀਂ,

ਤਤਪ ਤਤਪ ਨਾ ਜਾਨ ਗੁਆ ਲੈਣਾ ।

ਜਿਨੂੰ ਮੇਰੇ ਦੀਦਾਰ ਦੀ ਲੋੜ ਹੋਵੇ,

“ਚੀਮੇ” ਦਰਸ ਜਗਜੀਤ ਦਾ ਪਾ ਲੈਣਾ ।

ਏਧਰ ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰ ਪਰਤਾਪ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੇ ਸ੍ਰੀਕ ਛਡਣ ਦੀ ਦੇਰ ਸੀ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ
ਜਗਮਗਾਉਣ ਵਾਲੀ ਨੂਰੀ ਜੋਤ ਤਤਫਿਨ ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰ ਜਗਜੀਤ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੇ
ਸ੍ਰੀਕ ਵਿਚ ਪ੍ਰਵੇਸ਼ ਕਰ ਗਈ

ਨੂਰੀ ਜੋਤ

ਜਿਵੇਂ ਬਲਿ ਬਾਵਨ ਅੰਗ ਰਾਮ ਕਿਸਨ ਵਾਲੀ ਜੋਤ,
ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਨਿਰੰਕਾਰੀ ਚ ਸਮਾਈ ਆਨ ।

ਨਾਨਕ ਤੇ ਅੰਗਦ ਅਮਰ, ਰਾਮ ਦਾਸ ਆਦਿ,
ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬਾਂ ਵਿਚ ਉਹੋ ਜੋਤ ਰੁਸਨਾਈ ਆਨ ।

ਫਿਰ ਦਸਮੇਸ਼, ਗੁਰੂ ਬਾਨਕ ਚੋਂ ਪ੍ਰਵੇਸ਼ ਕਰਿ,
ਜੋਤ ਗੁਰੂ ਰਾਮ ਸਿੰਘ ਵਿਚ ਦਰਸਾਈ ਆਨ ।

ਤਿਵੇਂ ਹਰੀ ਗੁਰੂ ਪਰਤਾਪ ਵਾਲੀ ਜੋਤ ਨੂਰੀ,
ਗੁਰੂ ਜਗਜੀਤ ਵਿਚ ਉਹੋ ਪ੍ਰਗਟਾਈ ਆਨ ।

ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰ ਪਰਤਾਪ ਸਿੰਘ ਜੀ
ਸਨਮਤ

ਅਸੀਂ ਨਾਮਧਾਰੀ ਤਾਂ ਸਮਝਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ
ਸਿਰਫ ਨਾਮਧਾਰੀਆਂ ਦੇ ਹਨ ਪਰ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਦੇ ਭੋਗ ਤੇ ਪਰਚਣ ਵਾਲੀ ਅਣਗਿਣਤ
ਸੰਗਤ ਤੇ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿ ਇਹ ਤਾਂ ਇਕ ਭੁਲੇਖਾ ਹੈ, ਕਿਉਂ ਜੋ

ਸਜਣ ਮੈਂਡਾ ਚਾਈਆ ਹਰ ਕਹੀਦਾ ਮਿਤੁ ਹਭੇ ਜਾਣਨਿ ਆਪਣਾ ਕਹੀ ਨਠਹੇ ਚਿਤੁ

ਭੋਗ ਤੇ ਕਈ ਧਰਮਾਂ ਦੇ ਲੋਕ ਪੁੱਜੇ ਹੋਏ ਸਨ। ਧਾਰਮਕ ਆਗਮਾਂ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ
ਰਾਜਸੀ ਨੀਤਰ, ਸਮਾਜਕ ਨੀਤਰ, ਅਖਬਾਰਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਤਿਨਿਧ, ਰਾਜੇ, ਪੰਜਾਬ
ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਵਜ਼ੀਰ, ਕੇਂਦਰੀ ਵਜ਼ੀਰ, ਵਡੇ ਵਡੇ ਸਰਕਾਰੀ ਅਫਸਰ ਅਤੇ ਹੋਰ
ਅਣਗਿਣਤ ਚਿਰ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਆਈਆਂ ਸਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਆਈਆਂ ਹੋਈਆਂ
ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਵਿਚੋਂ ਕੁਝ ਕੁ ਨਾਮ ਇਹ ਹਨ :-

ਪਟਿਆਲੇ ਦੇ ਮਹਾਰਾਜਾ ਯਾਦਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਜੀ

ਅਕਾਲੀ ਨੇਤਾ ਮਾਸਟਰ ਤਾਰਾ ਸਿੰਘ ਜੀ

ਗਿਆਨੀ ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘ ਜੀ (ਪੰਜਾਬ ਮੰਤ੍ਰੀ ਮੰਡਲ ਦੇ ਵਜ਼ੀਰ)

ਸ੍ਰ: ਅਮਰ ਸਿੰਘ ਦਸਾਂਝ ਜੀ (ਪ੍ਰਤਿਨਿਧ ਸਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ)

ਸ੍ਰ: ਸਵਰਨ ਸਿੰਘ ਜੀ (ਕੇਂਦਰੀ ਮੰਤ੍ਰੀ)

ਗਿਆਨੀ ਜੈਲ ਸਿੰਘ ਜੀ

ਗਿਆਨੀ ਗੁਰਮੁਖ ਸਿੰਘ ਮੁਸਾਫਰ ਜੀ (ਪੰਜਾਬ ਕਾਂਗਰਸ ਦੇ ਮੁਖੀ)

ਸ੍ਰ: ਗਿਆਨ ਸਿੰਘ ਰਾੜੇ ਵਾਲੇ ਜੀ (ਤੁਕੀਯਾਤ ਮੰਤ੍ਰੀ ਪੰਜਾਬ)

ਸਤਿਕਾਰ ਯੋਗ ਮਹਾਰਾਜ ਚਰਨ ਸਿੰਘ ਜੀ

ਰਾਧਾ ਸੁਆਮੀ ਮਹਾਰਾਜ ਕ੍ਰਿਪਾਲ ਸਿੰਘ ਜੀ

ਮਹੰਤ ਹਾਕਮ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨਿਰਮਲੇ

ਪੀਡਿਤ ਯਗ ਦੱਤ ਸਰਮਾ ਜੀ

ਕਾਮਰੇਡ ਹਰਿ ਕਿਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਜੀ

ਲਾਲਾ ਹਰਦੇਵ ਸਰਾਇ ਜੀ

ਹਿੰਦ ਸਮਾਚਾਰ ਦੇ ਮੈਨੇਜਿੰਗ ਲਾਲਾ ਜਗਤ ਨਰੈਣ ਜੀ

ਸੇਠ ਦਿਆਲ ਸਿੰਘ ਜੀ (ਸੂਬਾ ਬੈਂਕੋਕ)

ਸ੍ਰ: ਦਰਬਾਰ ਸਿੰਘ ਜੀ

ਲੋਕ ਸਭਾ ਦਿਲੀ ਵਲੋਂ ਸੇਠ ਗੋਬਿੰਦ ਦਾਸ ਜੀ

ਸਭ ਬੁਲਾਰਿਆਂ ਨੇ ਅਪਣੇ ਅਪਣੇ ਢੰਗ ਨਾਲ ਜਿੱਥੇ ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਪਰਤਾਪ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੇ
ਅਣਗਿਣਤ ਉਪਕਾਰਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਾ ਕੀਤੀ ਉੱਥੇ ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜਗਜੀਤ ਸਿੰਘ ਜੀ ਪ੍ਰਤੀ
ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਕਿ ਆਪ ਜੀ ਵੀ ਅਪਣੇ ਪਿਤਾ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਵਾਂਗ ਅਜੇ
ਲਗਾਕੇ ਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਕੌਮ ਦੀ ਸੇਵਾ ਕਰਦੇ ਰਹਿਣ।

ਪਹਿਲਾਂ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸਰਕਾਰ ਅਤੇ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਹੋਣ

ਪਿਛੋਂ ਭਾਰਤੀ ਸਰਕਾਰ ਆਪ ਜੀ ਦਾ ਜੱਸ ਨ ਸਹਾਰਦਿਆਂ ਹੋਇਆਂ ਆਪ ਜੀ ਨੂੰ ਨਾਜਾਇਜ਼ ਕਰਦੀਆਂ ਰਹੀਆਂ । ਜਦੋਂ ਸਰਸਾ ਦੇ ਕੋਲ ਖਰੀਦੀ ਹੋਈ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਵੰਡ ਹੋਈ ਤਾਂ ਕਈ ਸੁਆਰਥੀ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਨ ਹੋਏ । ਉਨ੍ਹਾਂ ਰਾਜ ਨੀਤਕ ਆਗੂਆਂ ਉਸਮਾਇਤੇ ਮਕਦਮੇ ਕਰ ਦਿੱਤੇ । ਇਕ ਮਕਦਮੇ ਦੀ ਸਨਵਾਈ ਵਾਸਤੇ 24 ਅਗਸਤ ਸੰਨ 1੯੫੯ (14-8-1959) ਨੂੰ ਕਚਹਿਰੀ ਜਾਣ ਵਾਸਤੇ ਆਪ ਜੀ ਨੂੰ ਸੰਮਨ ਆ ਚੁਕੇ ਸਨ । ਆਪ ਜੀ ਇਨ੍ਹਾਂ ਕਚਹਿਰੀਆਂ ਵਿਚ ਜਿੱਥੇ ਤੁਠ ਅਤੇ ਰਿਸ਼ਵਤ ਖੋਰੀ ਚਲਦੀ ਹੋਵੇ, ਜਿੱਥੇ ਧੜੇ ਬਾਜ਼ੀ ਜਾਂ ਪਾਰਟੀ ਬਾਜ਼ੀ ਚਲਦੀ ਹੋਵੇ, ਜਾਣ ਪਸੰਦ ਨਹੀਂ ਸਨ ਕਰਦੇ । ਆਪ ਜੀ ਅਪਣੇ ਪੁਣ ਖਾਤਰ, ਅਪਣੀ ਇੱਛਾ ਅਨੁਸਾਰ ਕਚਹਿਰੀ ਦੀ ਤਰੀਕ ਦੇ ਆਉਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ 2੧-22 ਅਗਸਤ ਸੰਨ 1੯੫੯ (੫-੬ ਭਾਦਰੋ ਸੰਮਤ ੨੦੧੬) ਦੀ ਵਿਚਲੀ ਰਾਤ ਦੇ ਤਕਰੀਬਨ ੧2 ਵਜੇ ਜੋਤੀ ਜੋਤ ਸਮਾ ਗਏ

22 ਅਗਸਤ ਨੂੰ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਦੇ ਸੱਚ ਖੰਡ ਪਧਾਰ ਜਾਣ ਦੀ ਖਬਰ ਨੇ ਆਪ ਜੀ ਦੇ ਸਿੱਖਾਂ ਅਥਵਾ ਆਪ ਜੀ ਦੇ ਪ੍ਰੇਮੀਆਂ ਦੇ ਘਰ ਸੋਗ ਸਫਾਂ ਵਿਛਾ ਦਿੱਤੀਆਂ

ਦਿਲ ਰੋਂਦਾ ਤੇ ਮਾਥਾ ਰੇਵਨ, ਹੰਝੂ ਰੇ ਰੇ ਵਗਦੇ ।

ਪਿਆਰ ਰੇਵੇ ਤੇ ਯਾਦਾਂ ਚਿਨਕਣ, ਜਿਉਂ ਮੰਗਿਆ ਚੇ ਅੱਗ ਦੇ ।

ਚਗਨ ਪਤਾਲ, ਪਸ਼ੂ ਕੀ ਪਛੀ, ਭੁਲੁ ਭੁਲੁ ਪੈਂਦੇ ਸਾਰੇ ।

ਕਿਧਰ ਗਿਓਂ ਪੀਆ ਰੋਂਦਿਆਂ ਛੱਡੈ ਕੇ ਨੈਣ ਫਿਰਨ ਪਏ ਨਰਦੇ,
(ਸੰਤ ਬਨ ਬੀਰ ਸਿੰਘ ਜੀ ਖਿਲੋਂ)

ਪਿਆਰ ਪਿਆਰ ਮੁਖੜ, ਭੁਲਾਂਦਾ ਸੀ ਜੋ ਦੁਖੜ,
ਕਿੱਥੇ ਗਿਆ, ਕਿਵੇਂ ਫੋਲਾਂ, ਕਿੰਨ ਕਹਾਂ ਦੱਸੇ ਕੋਈ ।
ਨੈਣੀ ਨੈਣ ਪਾ ਕੇ, ਸਦਾ ਰੋਮ ਰੋਮ ਰੁਸ ਦਿੰਦਾ,
ਜ਼ਰਾ ਮੁਸਕਾਂਦਾ ਤਾਂ ਜਹਾਨ ਜੇਹਾ ਵੱਸੇ ਕੋਈ ।

ਕੀਤਾ ਨ ਦੀਦਾਰ ਕੁੱਜ, ਲਿਆ ਨ ਪਿਆਰ ਕੁੱਜ,
ਚਿਸ ਦੀਆਂ ਯਾਦਾਂ ਵਾਲੀ ਸਾਂਗ ਮਾਂਜ ਪੱਸੇ ਕੋਈ ।
ਪਾ ਲਿਆ ਤੁਰੇਵਾਂ ਗਲ, ਮੰਨੀ ਮੇਰੇ ਪ੍ਰੀਤਮ ਨਾ,
ਜਾ ਲਿਆ ਮਨੁੱਖ ਤੇ ਕਿਵੇਂ ਅਜ ਰੱਸੇ ਕੋਈ ।

(ਸੰਤ ਪ੍ਰੀਤਮ ਸਿੰਘ ਜੀ ਕਵੀ)

ਜੇਤ ਬਦਲਦੀ ਏ ਜੇਤ ਬੁਝਦੀ ਨਹੀਂ

ਜੀਵਨ ਨਗਰ ਤੋਂ ਮੰਡੀ ਨੂੰ ਤੁਰਨ ਲੱਗਿਆਂ, ਕੀਤਾ ਇਹ ਫ਼ਰਮਾਨ ਪ੍ਰਤਾਪ ਸਤਿਗੁਰ ।
 ਡੇਰੇ ਰਹੇ ਹਕਮ ਏਹਦਾ ਮੰਨਣਾ ਜਿਸ, ਕਿਹਾ ਤਾਨ ਪਮਾਨ ਮੇਲਾਪ ਸਤਿਗੁਰ ।
 ਨੂੰ ਨਿੱਧੀਆਂ ਤੇ ਮਾਲਕ ਸਿੱਧੀਆਂ ਦਾ, ਦਿੱਤਾ ਆਪ ਭਗਵਾਨ ਸੀ ਥਾਪ ਸਤਿਗੁਰ ।
 ਵਾਲੀ ਪੰਥ ਦਾ ਤੇ ਜਿਮੇਵਾਰ ਘਰ ਦਾ, ਸਭਨ ਮਾਨ ਸਨਮਾਨ ਸੁਖ ਜਾਪ ਸਤਿਗੁਰ ।
 ਮੋਦੀ ਭਾਵੀ ਨੂੰ ਕੋਈ ਨ ਲਖ ਸਕਿਆ, ਸਮਝੀ ਰਮਜ਼ ਅਸਾਂ ਧਰਮ ਧੁਜ ਦੀ ਨਹੀਂ ।
 ਰੱਖੀ ਜੇਤ ਪਰਵਾਨ ਜਗਜੀਤ ਗੁਰਵਿਚ, ਜੇਤ ਬਦਲਦੀ ਏ ਜੇਤ ਬੁਝਦੀ ਨਹੀਂ ।
 (ਸੰਤ ਹਰਭਜਨ ਸਿੰਘ ਜੀ ਪਰਵਾਨ)

ਜਿਹੜੀ ਗੀਤ ਗੁਰਿਆਈ ਦੀ ਤਰੀ ਆਈ, ਸੰਕਟ ਸਮੇਂ ਸੰਭਾਲੀ ਪ੍ਰਤਾਪ ਸਤਿਗੁਰ ।
 ਹੋਮ-ਜੱਗ, ਪਜਾ ਪਾਠ ਵਰਨੀਆ ਤੇ, ਜਪਿਆ ਨਾਮ ਜਪਾਇਆ ਜਾਪ ਸਤਿਗੁਰ ।
 ਸਮਾਂ ਠੀਕ, ਡਿੱਠਾ ਨਜ਼ਦੀਕ ਸਮਾਂ, ਰਿਸੇ ਵਕਤ ਸਾਰੀ ਲੋੜ ਭਾਪ ਸਤਿਗੁਰ ।
 ਜੰਮੇਵਾਰੀਆਂ ਭਾਰੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਲਈ, ਵੱਡੇ ਪੱਤ ਨੂੰ ਥਾਪਿਆ ਆਪ ਸਤਿਗੁਰ ।
 ਨਰ ਬਖਸ਼ ਦਿੱਤਾ, ਆਪ ਜਿਹਾ ਕੀਤਾ, ਗੰਥ ਕਰ ਸਕੇ ਕੋਈ ਤੁਝਦੀ ਨਹੀਂ ।
 ਸਾਖਸਾਤ ਪਰਤੱਖ ਸਬੂਤ ਦਿੱਤਾ, ਜੇਤ ਬਦਲਦੀ ਹੈ, ਜੇਤ ਬੁਝਦੀ ਨਹੀਂ ।
 (ਸੰਤ ਸੰਤੋਖ ਸਿੰਘ ਜੀ ਸਾਜਨ)

ਨਾਨਕ ਅੰਗਦ ਅਮਰਦਾਸ, ਰਾਮਦਾਸ, ਅਰਜਨ ਹੋਇ ਆਇਓ
 ਹਰਿ ਗੋਬਿੰਦ, ਹਰਿ ਰਾਇ ਹੈ, ਹਰਿ ਕਿਸਨ ਵਿਚ ਜੇਤ ਜਗਾਇਓ
 ਤੇਗ ਬਹਾਦਰ ਸੂਰਮਾ, ਸੀਸ ਦੇਹੋ ਜਿਨ ਧਰਮ ਬਚਾਇਓ
 ਧੰਨ ਧੰਨ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਹੈ, ਖਾਲਸਾ ਸਾਜ ਜਿਨਗਹ ਦਿਖਾਇਓ

ਬਾਲਕ ਰਿਹਾ ਗੁਪਤ ਹੈ, ਰਾਮ ਸਿੰਘ ਪ੍ਰਗਟ ਹੋ ਆਇਓ
 ਹਰੀ ਸਿੰਘ ਵਿਚ ਜੇਤ ਧਰ, ਵਡ ਪ੍ਰਤਾਪੀ ਰੂਪ ਬਣਾਇਓ
 ਧੰਨ ਧੰਨ ਗੁਰ ਜਗਜੀਤ ਹੈ, ਭਵ ਸਾਗਰ ਤੋਂ ਪਾਰ ਤਰਾਇਓ
 ਸੀਤਲ ਦਾਤਾ ਮਿਹਰਬਾਨ, ਚਰਨ ਪਰਸ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਫਲ ਪਾਇਓ
 (ਪ੍ਰੋ: ਕਿਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਕਮੇਲ ਜੀ)

ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰ ਪਰਤਾਪ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੇ ਸੱਚ ਖੰਡ ਪਧਾਰ
 ਜਾਣ ਦੀ ਖਬਰ ਸੁਣਕੇ ਜਿੱਥੇ ਨਾਮਧਾਰੀ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਦੁਖ ਹੋਇਆ, ਉੱਥੇ ਦੇਸ਼
 ਬਦੇਸ਼ ਦੇ ਹੋਰ ਪ੍ਰੇਮੀਆਂ ਨੇ ਵੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਦੇ ਮਹਾਨ ਗੁਣਾਂ ਨੂੰ ਯਾਦ ਕਰਕੇ
 ਦੁਖ ਮਨਾਇਆ। ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਦੀ ਦੇਹ ਦਾ ਸਸਕਾਰ, ਚੰਦਨ ਅਤੇ ਬੇਰੀ ਦੀ
 ਲੱਕੜਾਂ ਦੀ ਚਿਖਾ ਬਣਾ ਕੇ ਅਤੇ ਉਪਰ ਹਵਨ ਦੀ ਸਮੱਗੀ, ਘਿਰੀ, ਬਦ
 ਮੇਵੇ ਛੁਹਾਰੇ ਆਦਿ ਪਾ ਕੇ 22 ਅਗਸਤ (੬ ਭਾਦਰੋ) ਸ਼ਾਮ ਦੇ ਛੇ ਵਜੇ ਕੀਤਾ
 ਗਿਆ। ਇੱਥੇ ਸਸਕਾਰ ਹੁੰਦੇ ਪਾਸ ਹੀ ਮਹਾਰਾਜ ਬੀਰ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੇ ਅਪਣੀ
 ਰੁਮਾਲੀ ਆਸਣ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵਿਛਾ ਦਿੱਤੀ ਅਤੇ ਮਹਾਰਾਜ ਜਗਜੀਤ ਸਿੰਘ
 (ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜਗਜੀਤ ਸਿੰਘ ਜੀ) ਨੂੰ ਅਰਜ਼ ਕਰ ਉਪਰ ਬੈਠਾਇਆ
 ਅਤੇ ਦੋਵੇਂ "ਹੱਥ ਜੋੜ ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਆਪ ਮੱਥਾ" ਟੇਕਿਆ।
 ਇੱਥੇ ਹੀ ਸੰਤ ਇੰਦ੍ਰ ਸਿੰਘ ਜੀ ਚਕਰਵਰਤੀ ਨੇ ਖੜੇ ਹੋ ਕੇ ਮੰਨਾਨ ਕੀਤਾ
 ਕਿ ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਪਰਤਾਪ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੀ ਆਗਿਆ ਅਨੁਸਾਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ
 ਉੱਤਾ ਪਿਕਾਰੀ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵਡੇ ਸਾਹਿਬਜ਼ਾਦੇ, ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜਗਜੀਤ
 ਜੀ ਹੋਣਗੇ।

ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਪਰਤਾਪ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨਮਿਤ ਪਾਠਾਂ ਦੇ ਭੋਗ 24 ਭਾਦਰ
 ਸੰਮਤ 201੬ (10 ਸਤੰਬਰ ਸੰਨ 1959) ਨੂੰ ਪਾਏ ਗਏ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਪਿੱਛੇ
 ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜਗਜੀਤ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦਾ ਦਸਤਾਰ ਬੰਦੀ ਸਮਾਗਮ ਹੋਇਆ।
 ਦਸਤਾਰ ਤਾਂ ਅਨੇਕ ਹੀ, ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੇ ਮੁਖੀਆਂ ਵਲੋਂ, ਪੰਚਾਇਤਾਂ ਦੇ
 ਮੁਖੀਆਂ ਵਲੋਂ, ਪ੍ਰਤਿਸ਼ਟ ਅਤੇ ਚਿੰਨ੍ਹਾਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਵਲੋਂ ਆਈਆਂ
 ਪਰ ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜਗਜੀਤ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੇ ਸਮੁੱਚੇ ਪੰਥ ਵਲੋਂ ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰੂ
 ਪਰਤਾਪ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੇ ਗੁਰਵਾਣੀ, ਅਨਿਨ ਸੇਵਕ ਭਾਈ ਵਜ਼ੀਰ ਸਿੰਘ
 ਹੱਥੀ ਅਰਪਣ ਕੀਤੀ ਹੋਈ ਦਸਤਾਰ, ਸੀਸ ਤੇ ਸਜਾਈ।

ਇਸ ਸਮੇਂ ਦੀ ਸ਼ੋਭਾ ਲਿਖੀ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦੀ। ਸੰਤ
 ਇੰਦ੍ਰ ਸਿੰਘ ਜੀ, ਸਟੇਜ ਸੈਕਟਰੀ ਦੀ ਅਰਜ਼ ਕਰਨ ਤੇ ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰੂ
 ਨੇ ਅਪਣੇ ਆਸਣ ਤੇ ਹੀ ਖੜੇ ਕੇ ਸਾਰੀ ਸੰਗਤ ਨੂੰ ਦਰਸ਼ਨ ਦਿੱਤੇ।
 ਇਸ ਸਮੇਂ ਜੈਕਾਰਿਆਂ ਨਾਲ ਅਸਮਾਨ ਗੀਤ ਉੱਠਿਆ।
 ਸੰਤ ਇੰਦ੍ਰ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੇ ਸਾਰੀ ਸੰਗਤ ਨੂੰ ਸੁਣ ਕੇ ਕਿਹਾ ਕਿ

ਇਹ ਵਡ ਪਤਾਪੀ ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਪਰਤਾਪ ਸਿੰਘ ਜੀ ਪ੍ਰਤਾਪ ਹੋਣ
 ਆਪ ਜੀ ਦੇ ਮਿਥੇ ਹੋਏ ਮੇਰੇ ਤੇ ਅਤੇ ਆਪ ਜੀ ਦੇ ਜੋਤੀ ਜੋਤ ਸਮਾਣ
 ਭੋਗ ਸਮੇਂ, ਇਤਨੇ ਭੇਖਾਂ, ਪੰਥਾਂ ਪ੍ਰਾਰਥੀਆਂ ਦੇ ਸਿੱਖ ਇਹ ਸਤਿਗੁਰੂ
 ਦੇ ਪਰਮ ਸੇਵਕ ਰਾਜਾ

੧੦ ਸਿਤੰਬਰ ੧੯੫੯ ਈ: ਸ੍ਰੀ ਚੈਟੀ ਸਾਹਿਬ-ਦਸਤਾਰ ਬੰਦੀ ਸਮਾਗਮ-ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜਗਜੀਤ ਸਿੰਘ ਜੀ ਪ੍ਰਬੰਧ-ਦਰਸ਼ਨ।

ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜਗਜੀਤ ਸਿੰਘ ਜੀ ਮਹਾਰਾਜ
ਦਸਤਾਰ ਬੰਦੀ ਪਿਛੇ ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਨੂੰ ਦਰਸ਼ਨ ਦੇ ਚੇਹਨ

ਹਜ਼ਰਾ ਹਜ਼ਰ ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰ ਜਗਜੀਤ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੇ ਗੁਰ ਗੱਦੀ ਨਸੀਨ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ ਇਕ ਸਮੇਂ ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰ ਪਰਤਾਪ ਸਿੰਘ ਜੀ ਆਪਣੇ ਸੇਵਕਾਂ ਸਮੇਤ ਘੋੜਿਆਂ ਤੇ ਦੌਰਾ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ। ਆਪ ਜੀ ਦੇ ਨਾਲ ਆਪ ਜੀ ਦੇ ਵਡੇ ਸਾਹਿਬਜ਼ਾਦੇ ਵੀ ਸਨ। ਨਾਲ ਜਾ ਰਹੇ ਸੇਵਕਾਂ ਨੂੰ ਗੁਰ ਗੱਦੀ ਦੇ ਭਵਿਖ ਦੇ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਜਾਨਸੀਨ ਦੇ ਬਾਰੇ ਕੁਝ ਕੁ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੇਣ ਵਾਸਤੇ, ਅੰਤਰਜਾਮੀ ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰ ਪਰਤਾਪ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੇ ਇਕ ਅਨੋਖਾ ਹੀ ਕਚਿਤਕ ਕੀਤਾ।

ਦੌਰਾ ਕਰਦੇ ਕਰਦੇ ਜਦੋਂ ਸਤਿਗੁਰ ਜੀ ਜ਼ਿਲਾ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਦੇ ਇਕ ਨਗਰ ਕੱਕੜਾਂ ਕੋਲੋਂ ਲੰਘਣ ਲਗੇ ਤਾਂ ਅਚਾਨਕ ਹੀ ਵਡੇ ਸਾਹਿਬਜ਼ਾਦੇ ਜੀ ਨੂੰ ਇਕ ਛੋਟੇ ਵੱਲ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ, "ਕਾਕਾ, ਤੂੰ ਉਸ ਛੋਟੇ ਦੇ ਸੰਤ ਕੋਲੋਂ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਬੂਟੀ ਲੈ ਆ, ਅਸਾਂ ਇਕ ਸਿੱਖ ਵਾਸਤੇ ਦਵਾਈ ਬਣਾਉਣੀ।"

ਭਾਵੇਂ ਇਕ ਹੋਰ ਸਿੱਖ ਨੇ ਸਾਹਿਬਜ਼ਾਦੇ ਜੀ ਦਾ ਸਤਿਕਾਰ ਕਰਦਿਆਂ ਆਪ ਜਾਣਾ ਚਾਹਿਆ, ਪਰ ਕਚਿਤਕ ਦੇ ਰਚਨਹਾਰ ਸਤਿਗੁਰ ਜੀ ਨੇ ਕਿਹਾ, "ਨਾ ਭਾਈ, ਤੂੰ ਨਾ ਜਾਹ, ਇਹ ਕੰਮ ਕਾਕੇ ਗੋਚਰ ਹੀ ਹੈ।"

ਇਹ ਸੁਣਦਿਆਂ ਸਾਰ ਸਾਹਿਬਜ਼ਾਦਾ ਜੀ

ਸਾ ਸੇਵਾ ਕੀਤੀ ਸਫਲ ਹੈ ਜਿਤ ਸਤਿਗੁਰ ਕਾ ਮਨ ਮੰਨੇ,

ਨੂੰ ਮੁੱਖ ਰਖਦਿਆਂ ਬੜੇ ਚਾਮ ਨਾਲ ਉਸ ਛੋਟੇ ਵੱਲ ਤੁਰ ਪਏ। ਛੋਟੇ ਪਹੁੰਚ ਕੇ ਛੋਟੇ ਦੇ ਸੰਤ ਜੀ ਨੂੰ ਖੋਚਣ ਨ ਦੇਣ ਦੇ ਆਮਾਨ ਨਾਲ, ਸਾਹਿਬਜ਼ਾਦਾ ਜੀ ਨੇ ਉਹ ਬੂਟੀ ਆਪ ਹੀ ਭਾਲ ਲਈ। ਲੋੜ ਅਨੁਸਾਰ ਉਹ ਬੂਟੀ ਲੈ ਕੇ ਜਦੋਂ ਸਾਹਿਬਜ਼ਾਦਾ ਜੀ ਵਾਪਸ ਆਉਣ ਲੱਗੇ ਤਾਂ ਅਚਾਨਕ ਹੀ ਇਕ ਬਿਰਧ ਸਾਧੂ ਕੂਟੀਆ ਵਿਚੋਂ ਬਾਹਰ ਆਇਆ, ਸਾਮ੍ਹਣੇ ਸਾਹਿਬਜ਼ਾਦੇ ਜੀ ਦੇ ਦਰਸਨ "ਕਰਦਿਆਂ ਸਾਰ ਚਿੰਚੀ ਚਿੰਚੀ, ਧੰਨ ਭਾਗ, ਧੰਨ ਭਾਗ, ਬਲਿਹਾਰ ਜਾਵਾਂ, ਬਲਿਹਾਰ ਜਾਵਾਂ" ਕਹਿੰਦਾ ਹੋਇਆ ਸਾਹਿਬਜ਼ਾਦੇ ਜੀ ਦੇ ਚਰਨਾਂ ਤੇ ਢਲ ਪਇਆ। ਸਾਹਿਬਜ਼ਾਦਾ ਜੀ ਨੇ ਬੜੀ ਨਿਮਰਤਾ ਸਹਿਤ ਖਚਨ ਕੀਤਾ, "ਸੰਤ ਜੀ ਮੈਂ ਤਾਂ ਤੁਹਾਡੇ ਬੱਚਿਆਂ ਤੋਂ ਵੀ ਛੋਟਾ ਹਾਂ, ਤੁਸੀਂ ਬਜ਼ੁਰਗ ਹੋ, ਕਿਰਪਾ ਕਰੋ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨ ਕਰੋ।"

ਸਾਹਿਬਜ਼ਾਦਾ ਜੀ ਦੇ ਕਹਿਣ ਤੇ ਉਹ ਸੰਤ ਜੀ ਖੜੇ ਹੋ ਕੇ, ਦੋਵੇਂ ਹੱਥ ਜੋੜ ਕੇ ਕਹਿਣ ਲੱਗੇ, "ਮਹਾਰਾਜ, ਮੈਂ ਤਾਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚੋਂ ਧਾਰਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ ਕਿ ਜੇ ਗੁਰੂ ਜੀ ਦੇ ਸਾਹਿਬਜ਼ਾਦੇ ਵੀ ਕਣ ਵਾਲੇ ਹਨ, ਤਾਂ ਆਪੇ ਹੀ ਇੱਥੇ ਆ ਕੇ ਦਰਸਨ ਦੇਣ। ਅੱਜ ਮੇਰੇ ਵਡੇ ਭਾਗ ਹਨ ਜੋ ਆਪ ਜੀ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਬੁੱਢੇ ਨੂੰ ਇੱਥੇ ਆ ਕੇ ਦਰਸਨ ਦਿੱਤੇ ਹਨ।"

ਬਾਰਨੈ ਬਲਿਹਾਰਨੈ ਲਖ ਬਰੀਆ

ਮੈਂ ਅੱਜ ਵਡਾ ਭਾਗ ਹਾਂ ਜੋ ਕਣ ਵਾਲੇ ਸਾਹਿਬਜ਼ਾਦੇ ਜੀ ਦੇ ਦਰਸਨ ਹੋਏ ਹਨ। ਇਹ ਸੁਣ ਕੇ ਸਾਹਿਬਜ਼ਾਦੇ ਜੀ ਨੇ ਆਪਣੀ ਸਦਾ ਦੀ ਨਿਮਰਤਾ

ਦਰਸਾਇਆ ਕਿਹਾ, "ਸੰਤ ਜੀ ਇਹ ਕਲਾ ਤਾਂ ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰੂ
ਪਰਤਾਪ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੀ ਹੈ, ਜੋ ਸਰਬ ਕਲਾ ਸਮਰਥ ਹਨ ਅਤੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਬਾਰੇ
ਲਿਖਿਆ ਹੈ

ਸਰਬ ਕਲਾ ਉਤਪਰਪਰਬਿਰਥਾ ਜਾਨਨਹਾਰ

ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਹੀ ਤੁਹਾਡੀ ਭਾਵਨਾ ਪੂਰੀ ਕਰਨ ਵਾਸਤੇ, ਇੰਨੇ ਸੇਵਕਾਂ ਵਿਚੋਂ
ਉਚੇਰਾ ਮੈਨੂੰ ਹੀ ਬੁਟੀ ਨੈਲ ਵਾਸਤੇ ਆਪ ਜੀ ਦੇ ਕੋਲ ਭੇਜਿਆ ਹੈ,
ਇਹ ਵੀ ਚੰਗਾ ਹੋਇਆ ਜੋ ਇਸ ਬਹਾਨੇ ਮੈਨੂੰ ਆਪ ਜੀ ਦੇ ਦਰਸ਼ਨ
ਹੋ ਗਏ ਹਨ।"

(ਨਵੀਂ ਸਾਖੀ)

(ਜੱਸ ਜੀਵਨ ਗ੍ਰੰਥ ਵਿਚੋਂ)

ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਪਰਤਾਪ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੇ ਹੁਕਮ ਅਨੁਸਾਰ

ਸ੍ਰੀ ਭੈਣੀ ਸਾਹਿਬ ਵਿਚ, ਇਕ ਸਮੇਂ ਗੱਲਾ ਵਰਤਾਉਣ ਅਤੇ ਦਾਇਆ ਦਾ
ਹਿਸਾਬ ਕਿਤਾਬ ਰੱਖਣ ਦੀ ਸੇਵਾ, ਪਿੰਡ ਗੀਗੋਵਾਲੀ, ਜਿਲੇ ਸਿਆਲਕੋਟ ਦਾ ਫੌਜਾ
ਸਿੰਘ ਕਰਦਾ ਹੁੰਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਕਪੜੇ ਦੇਣ ਦੀ ਸੇਵਾ ਮਾਸਟਰ ਬਲਵੰਤ ਸਿੰਘ
ਕਰਦਾ ਹੁੰਦਾ ਸੀ।

ਸਿੱਖਾਂ ਕੋਲੋਂ ਸੁਣ ਸੁਣ ਕੇ ਇਕ ਦਿਨ ਫੌਜਾ ਸਿੰਘ ਨੇ ਸੱਚੇ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਜੀ
ਅੱਗੇ ਅਰਜ਼ ਕੀਤੀ, "ਮਹਾਰਾਜ ਮੈਂ ਕਈਆਂ ਸਿੱਖਾਂ ਕੋਲੋਂ ਸੁਣਿਆ ਹੈ ਕਿ
ਮਾਸਟਰ ਆਪ ਜੀ ਵਲੋਂ ਹੁਕਮ ਹੋਏ ਤੋਂ ਵੀ ਹੱਥ ਘੱਟ ਕਪੜਾ ਦੇਂਦਾ ਹੈ।
ਕਿਰਪਾ ਕਰੋ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦਾਰ ਦਿਲ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਇਸ ਕੰਮ ਤੇ ਨਾਓ।"

ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਉਸੇ ਫੌਜਾ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਪੁੱਛਿਆ, "ਤੂੰ ਹੀ ਦੱਸ ਕਿਸਨੂੰ ਨਾਵਾਂ?"
ਅਗੋਂ ਫੌਜਾ ਸਿੰਘ ਨੇ ਕਿਹਾ, "ਮੇਰੇ ਪਿਆਰ ਵਿਚ ਤਾਂ ਵਡੇ ਬਾਬਾ ਜੀ ਇਸ ਕੰਮ ਜੋਗ ਹੋਣਗੇ।"

ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਉਸੇ ਵਕਤ ਇਹ ਕੰਮ ਵਡੇ ਬਾਬਾ ਜੀ ਨੂੰ ਸੌਂਪ ਦਿੱਤਾ

ਵਡੇ ਬਾਬਾ ਜੀ ਅਪਣੇ ਉਦਾਰ ਸੁਭਾ ਅਨੁਸਾਰ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਖੁਲ੍ਹਾ
ਕਪੜਾ ਦੇਣ ਲੱਗ ਪਏ। ਇਹ ਵੇਖਕੇ ਜਿੱਥੇ ਕਪੜਾ ਨੈਲ ਵਾਲੇ ਬੜੇ ਸੰਤੁਸ਼ਟ
ਹੋ ਕੇ ਜਾਂਦੇ, ਉੱਥੇ ਮਾਸਟਰ ਬਲਵੰਤ ਸਿੰਘ ਅਪਣੇ ਮਨ ਵਿਚ ਬੜਾ ਕੁੜਾ
ਅਤੇ ਇਕ ਦਿਨ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਪਾਸ ਅਰਜ਼ ਵੀ ਕਰ ਦਿੱਤੀ, "ਸੱਚੇ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਜੀ!
ਬਾਬਾ ਜੀ ਤਾਂ ਕਪੜਾ ਬੜਾ ਖੁਲ੍ਹਾ ਵਰਤਾਉਂਦੇ ਹਨ, ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਤਾਂ ਬੋੜਾ ਆ
ਜਾਵੇਗੀ, ਹੁਣ ਤਾਂ ਅੰਦਰ ਕਪੜਾ ਵੀ ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਹੈ।"

ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਸੱਚੇ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਜੀ ਨੇ ਬਾਬਾ ਜੀ ਨੂੰ ਕਿਹਾ, "ਮਾਸਟਰ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ
ਅੰਦਰ ਕਪੜਾ ਘੱਟ ਹੀ ਹੈ, ਜਰਾ ਸੰਕੋਚ ਕੇ ਵਰਤੋ।"

ਬਾਬਾ ਜੀ ਨੇ ਦੋਵੇਂ ਹੱਥ ਜੋੜ ਕੇ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ, "ਸੱਚੇ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਜੀ,

ਆਪ ਜੀ ਦੀ ਕਿਰਪਾ ਨਾਲ ਤੇਰੇ ਕਿਸਤਰਾਂ ਆ ਸਕਦੀ ਹੈ।

ਅਜੇ ਤਾਂ ਬਿਨੇ ਹੀ ਸੰਦੂਕ ਤਰੇ ਪਏ ਹੋਏ ਹਨ। ਸਿਆਮ ਤੋਂ

ਆਏ ਸੱਚੇ ਕਪੜੇ ਹਾਲਾਂ ਸਾਰੇ ਦੇ ਸਾਰੇ ਹੀ ਪਏ ਹੋਏ ਹਨ।"

ਇਹ ਸੁਣ ਕੇ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਕੁਝ ਮੁਸਕਾਏ ਅਤੇ ਹੰਸੀ

ਦੇ ਲਹਿਜ਼ੇ ਵਿਚ ਕਿਹਾ, "ਜਾਪਦਾ ਦੇ ਕਿ ਇਹ ਸਾਡੇ ਗਲਾਂ ਦੇ ਕਪੜੇ
ਵੀ ਵੰਡ ਦੇਵੇਗਾ।"

ਫਿਰ ਮਾਸਟਰ ਨੂੰ ਕਿਹਾ, "ਮਾਸਟਰ ਜੀ, ਟੇਸ ਪਥੇਂ ਤੁਹਾਡੇ ਚੇਲੇ

ਨਿੱਕੇ (ਛੋਟੇ ਬਾਬਾ ਜੀ) ਹੀ ਹਨ।

ਇਹ (ਵਡੇ ਬਾਬਾ ਜੀ) ਤਾਂ ਮੇਰਾ ਸੁਭਾ
ਹੀ ਵਰਤਦਾ ਹੈ।"

ਇਹ ਸੁਣ ਕੇ ਸਾਰੀ ਸੰਗਤ ਖੁਸ਼ ਹੋ ਕੇ ਖਿੜ ਖਿੜ ਕੇ ਹੱਸਣ ਲਗ ਪਈ
ਫਿਰ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਕਿਹਾ, "ਕੀ, ਮੈਂ ਠੀਕ ਹੀ ਕਿਹਾ ਹੈ ਨਾ?"

ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਜੀ, ਇਹ ਸਾਖੀ ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜਗਜੀਤ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੇ
ਗੁਰੂ ਗੱਦੀ ਨਸੀਨ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦੀ ਹੈ

ਪਰ ਹੁਣ ਤਾਂ ਪ੍ਰਤੱਖ ਦਿੱਸਦਾ ਹੈ

ਜੋਤਿ ਓਹ, ਜੁਗਤਿ ਸਾਇ,

ਸਹਿ ਕਾਇਆ ਫੇਰਿ ਪਲਟੀਮੈ ।

(ਨਵੀਂ ਸਾਖੀ)

(ਜੱਸ ਜੀਵਨ ਗ੍ਰੰਥ ਵਿਚੋਂ)

ਸਤਿਗੁਰੂ ਸਰਜ ਦੀਆਂ ਕਿਰਨਾਂ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਕਿਥੋਂ ਕਿਥੋਂ ਤਕ ਚੋਸ਼ਣੀ ਦੋਟੀਆਂ ਹਨ।

ਗੁਰੂ ਜੀ ਦੇ ਸਿੱਖ ਅਪਣੇ ਵਿਹਾਰਾਂ ਵਾਸਤੇ ਜਿੱਥੇ ਕਿੱਥੇ ਵੀ ਗਏ ਹਨ, ਗੁਰੂ ਰੂਪ ਸੂਰਜ

ਦੀ ਕਿਰਨ ਉੱਥੇ ਹੀ ਪਜ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਭਾਵੇਂ ਸਰੀਰ ਵੀ ਬਦਲ

ਲੈਣ ਤਾਂ ਵੀ ਅਪਣੇ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਭੁਲਦੇ ਨਹੀਂ। ਅਪਣੇ ਬਦਲੇ ਹੋਏ ਸਰੀਰ ਵਿਚ

ਵੀ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਭਾਲ ਭਾਲ ਕੇ ਦਰਸਨ ਦੇਣ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਜਾਂ ਪ੍ਰੇਰ ਕੇ ਅਪਣੇ ਵੱਲ

ਖਿੱਚ ਲੈਂਦੇ ਹਨ।

ਸੰਮਤ ਬਿਕਰਮੀ 2029 (ਸੰਨ 1964) ਦੇ ਸ਼ਰਮੇ ਵਿਚ ਹੋਏ ਹੋਲੇ ਦੇ ਮੇਲੇ

ਪਿਛੋਂ ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜਗਜੀਤ ਸਿੰਘ ਜੀ ਅਪਣੇ ਸੇਵਕਾਂ ਸਮੇਤ ਕਾਰ ਤੇ ਹਿਮਾਚ ਵਲੋਂ

ਆ ਰਹੇ ਸਨ। ਕਾਰ ਜਦੋਂ ਮੋਰੀ ਵਾਲੇ ਪੁਜੀ ਤਾਂ ਡਰਾਈਵਰ ਨੂੰ ਦਿਸਾਰ ਕਰਕੇ

ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਕਾਰ ਰੁਕਵਾਈ ਅਤੇ ਬਚਨ ਕੀਤਾ, "ਭਾਈ ਸਿਖੋ, ਇਥੇ ਮੈਂ

ਸ੍ਰੀ: ਹਵੇਲ ਸਿੰਘ ਦੇ ਘਰੋਂ ਮਾਤਾ ਜੀ ਨੂੰ ਮਿਲਣ ਹੈ।"

ਟਿੱਠ ਬਚਨ ਕਰਕੇ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਸਿੱਖਾਂ ਸਮੇਤ ਕਾਰ ਤੋਂ ਉਤਰ ਕੇ ਸਰਦਾਰ

ਜੀ ਦੇ ਘਰ ਵੱਲ ਤੁਰ ਪਏ। ਜਦੋਂ ਘਰ ਪਹੁੰਚੇ ਤਾਂ ਵੇਖਿਆ ਕਿ ਘਰ ਦਾ ਦਰਵਾਜ਼ਾ

ਬੰਦ ਹੈ ਅਤੇ ਤਾਲੇ ਲੱਗੇ ਹੋਏ ਹਨ ਪਰ ਹਵੇਲੀ ਦਾ ਦਰਵਾਜ਼ਾ ਖੁਲ੍ਹਾ ਸੀ ਅਤੇ

ਉਥੇ ਮੱਝਾਂ ਦੇ ਬੱਚੇ ਸਨ। ਹੁਕਮ ਅਨੁਸਾਰ ਹਵੇਲੀ ਵਿਚ ਹੀ ਮੰਜੇ ਫੁਰੇ

ਗਏ

ਸਤਿਗੁਰ ਜੀ ਇਕ ਮੰਜੇ ਤੇ ਬਹਿ ਗਏ ਅਤੇ ਸਿੱਖ ਦੁਜਿਆਂ
ਮੰਜਿਆਂ ਤੇ ਬਹਿ ਗਏ। ਉਸੇ ਹਵੇਲੀ ਵਿਚ ਹੀ ਇਕ ਆਲੇ ਵਿਚ ਦੁੱਧ ਦੀਆਂ
ਕਾੜਨੀਆਂ ਵਿਚ ਦੁੱਧ ਪਾਇਆ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਸਤਿਗੁਰ ਜੀ ਦੇ ਹੁਕਮ ਅਨੁਸਾਰ
ਸਿੱਖ ਕਾਰ ਵਿਚੋਂ ਗੜਵੇ, ਗਲਾਸ, ਥਾਲੀਆਂ ਅਤੇ ਖੰਡ ਲੈ ਆਏ।
ਕਾੜਨੀਆਂ ਵਿਚੋਂ ਦੁੱਧ ਪਾ ਕੇ, ਖੰਡ ਰਲ ਕੇ, ਸਤਿਗੁਰ ਜੀ ਅਤੇ ਸਿੱਖਾਂ ਨੇ
ਛਕਿਆ। ਇੰਨੇ ਚਿਰ ਨੂੰ ਸਰਦਾਰ ਘਰ ਪਹੁੰਚ ਗਿਆ ਪਰ ਘਰ ਦੀਆਂ ਚਾਬੀਆਂ
ਉਸ ਕੋਲ ਵੀ ਨਹੀਂ ਸਨ। ਸਰਦਾਰ ਨੇ ਹੱਸਦੇ ਹੱਸਦੇ ਦਸ ਰੁਪੈ ਦਾ ਨੋਟ ਰਖ ਕੇ
ਚਰਨਾਂ ਤੇ ਮੱਥਾ ਟੇਕਿਆ ਅਤੇ ਦੋਵੇਂ ਹੱਥ ਜੋੜ ਕੇ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ, "ਸੱਚੇ ਪਾਤਸ਼ਾਹ
ਜੀ, ਅੱਜ ਤਾਂ ਤੁਸਾਂ ਨੇ ਬੜੀ ਕਿਰਪਾ ਕੀਤੀ ਹੈ ਜੋ ਬਿਦਰ ਨੂੰ ਚਪਕੇ ਹੀ ਆ
ਨਿਵਾਜਿਆ ਹੈ। ਜੇ ਆਪ ਜੀ ਦਾ ਹੁਕਮ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਤਾਲ ਤੋੜਾਂ ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਮੈਂ
ਭੱਜ ਕੇ ਖੇਤ ਵਿਚੋਂ ਸੁਖਵੰਤ ਕੋਰ ਨੂੰ ਸੱਦ ਲਿਆਵਾਂ, ਉਸ ਨੇ ਸੋਧ ਵੀ ਰਖੀ ਹੋਈ
ਹੈ, ਜਲ ਪਾਣੀ ਛਕਣ ਛਕਣ ਵਿਚ ਸੋਧ ਹੋਵੇਗਾ।"

ਸਤਿਗੁਰ ਜੀ ਨੇ ਮੁਸਕਾਇਆ ਕਿਹਾ, "ਭਾਈ, ਜਲ ਪਾਣੀ ਤਾਂ ਅਸਾਂ ਛਕ
ਲਿਆ ਹੈ, ਅਸਾਂ ਤੁਹਾਡੇ ਤੋਂ ਚੋਰੀ ਹੀ, ਤੁਹਾਡੀਆਂ ਕਾੜਨੀਆਂ ਵਿਚੋਂ ਦੁੱਧ
ਕੱਢ ਕੇ ਮਿਠਾ ਪਾ ਕੇ ਛਕ ਲਿਆ ਹੈ, ਹੁਣ ਜਲ ਪਾਣੀ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਰਹੀ।
ਹੁਣ ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ ਮਾਤਾ ਖੁਸਵੰਤ ਕੋਰ ਜੀ ਦਾ ਖੇਤ ਦੱਸੋ ਤਾਂ ਮੈਂ ਉਥੇ ਜਾ ਕੇ
ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮਿਲ ਆਵਾਂ। ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਜ਼ਰੂਰ ਮਿਲਣਾ ਹੈ ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਉਹ ਸਾਰੀ
ਉਮਰ ਮੇਰੇ ਤੇ ਗਿਲਾ ਹੀ ਕਰਦੇ ਰਹਿਣਗੇ, ਕਹਿਣਗੇ ਆਇਆ ਸੀ
ਮਿਲ ਕੇ ਵੀ ਨਹੀਂ ਗਿਆ, ਮੈਨੂੰ ਇਹੋ ਜਿਹੇ ਪੁੱਸੀਆਂ ਕੋਲੋਂ ਡਰ ਲਗਦਾ ਹੈ
ਕਿ ਕੋਈ ਬੋਲਾ ਹੀ ਨ ਬੋਲ ਦੇਣ।"

ਸਤਿਗੁਰ ਜੀ ਦੇ ਹੁਕਮ ਅਨੁਸਾਰ ਸਰਦਾਰ ਜੀ ਵੀ ਕਾਰ ਵਿਚ ਬਹਿ ਗਏ
ਅਤੇ ਥੋੜੀ ਦੇਰ ਵਿਚ ਹੀ ਕਾਰ ਸਰਦਾਰ ਜੀ ਦੇ ਬਾਗ ਵਿਚ ਜਾ ਖੜੀ ਹੋਈ।
ਚਿੱਟੀ ਤੰਡੀ ਵਾਲੀ ਸਤਿਗੁਰ ਜੀ ਕਾਰ ਪਛਾਣ ਕੇ ਮਾਤਾ ਖੁਸਵੰਤ ਕੋਰ ਜੀ ਅਤੇ
ਉਸ ਦੀਆਂ ਨਹਾਂ ਧੀਆਂ ਦੋਹਾਂ ਹੀ ਉੱਚੀ ਉੱਚੀ "ਸਤਿਗੁਰ ਜੀ ਆ ਗਏ, ਸਤਿਗੁਰ
ਜੀ ਆ ਗਏ" ਕਹਿਦੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਭੁਜੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਆਈਆਂ ਅਤੇ ਸਭ
ਨੇ ਪੁੱਸ ਨਾਲ ਮੱਥਾ ਟੇਕਿਆ। ਮਾਤਾ ਖੁਸਵੰਤ ਕੋਰ ਤਾਂ ਵੇਹਾਗਣ ਹੀ ਹੋ ਗਈ
ਅਤੇ ਸਜਲ ਨੇਤਾਂ ਨਾਲ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ, "ਸੱਚੇ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਤੁਸਾਂ ਬੜੀ ਕਿਰਪਾ ਕੀਤੀ
ਹੈ ਜੋ ਸਾਨੂੰ ਪਾਪੀਆਂ ਨੂੰ ਦਰਸਨ ਦਿੱਤੇ ਹਨ। ਸਫ਼ਰ ਕਰਦੇ ਥੱਕ ਗਏ ਹੋਵੇਗੇ
ਅਤੇ ਭੁੱਖ ਅਤੇ ਵੀ ਲੱਗੀ ਹੋਵੇਗੀ, ਕਿਰਪਾ ਘਰ ਚਰਨ ਪਾਓ, ਜਲ ਪਾਣੀ ਛਕੋ।"
ਇਹ ਸੁਣ ਕੇ ਸਾਰੇ ਹੱਸ ਪਏ ਅਤੇ ਸਤਿਗੁਰ ਜੀ ਦੇ ਬਚਨ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ
ਸਰਦਾਰ ਜੀ ਹੱਸਦਿਆਂ ਹੱਸਦਿਆਂ ਕਹਿੰਦੇ, "ਅੱਜ ਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਬੜੀ ਕਿਰਪਾ
ਕੀਤੀ ਹੈ। ਸਿਰਫ ਮੈਂ ਸੁਣਿਆ ਸੀ ਕਿ ਇਕ ਵੇਰ ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰ ਪਰਤਾਪ ਸਿੰਘ ਜੀ
ਨੇ ਮਾਛੀਕੇ ਜਾ ਕੇ ਸੱਤ ਫੁੱਤਰ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੇ ਘਰੋਂ, ਘਰ ਵਾਲਿਆਂ ਦੀ ਗੈਰ ਹਾਜ਼ਰੀ
ਵਿਚ, ਆਪੇ ਹੀ ਭਾਂਡਿਆਂ ਵਿਚੋਂ ਰਸਦ ਲੈ ਲੰਗਰ ਕਰ ਛਕਿਆ ਸੀ, ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ

ਮੱਜ ਟਿਨਾਂ ਸਤਿਗੁਰਾਂ ਨੇ ਵੀ ਸਾਡੇ ਸਾਥੀਆਂ ਦੀ ਗੈਰ:

ਹਾਜ਼ਰੀ ਵਿਚ ਅਤੇ ਘਰ ਦੇ ਦਰਵਾਜ਼ੇ ਤੇ ਤਾਲੇ ਵਜੇ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਹਵੇਲੀ ਦੇ ਆਲੇ ਵਿਚ ਪਈਆਂ ਹੋਈਆਂ ਕਾੜੀਆਂ ਵਿਚੋਂ ਆਪੇ ਹੀ ਦੁੱਧ ਪਾ ਕੇ ਅਪਣੇ ਕੋਲੋਂ ਖੰਡ ਮਿਲਾ ਕੇ ਅਪਣੇ ਸੋਧ ਦੇ ਗਨਾਮ ਵਿਚ ਛੱਕ ਲਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਸਿੱਖਾਂ ਨੇ ਵੀ ਛੱਕ ਲਿਆ ਹੈ । ਅੱਜ ਤਾਂ ਟਿਨਾਂ ਨੇ ਹੱਦ ਹੀ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਹੈ । ਬਿਲਕੁਲ ਹੀ ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕੀਤਾ ਹੈ ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰ ਪਰਤਾਪ ਸਿੰਘ ਜੀ ਕਦੇ ਕਦੇ ਸਿੱਖਾਂ ਦੀ ਗੈਰ ਹਾਜ਼ਰੀ ਵਿਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਘਰਾਂ ਵਿਚ ਚੁੱਲ੍ਹ ਵੀ ਪਾ ਜਾਂਦੇ ਸਨ ਅਤੇ ਜਲ ਪਈ ਵੀ ਛੱਕ ਜਾਂਦੇ ਸਨ ।

ਇਹ ਸਲਾਹਿਯਾਂ ਸਾਰ ਮਾਤਾ ਖਸਵੰਤ ਕੌਰ ਮਸਤਾਨੀ ਹੋ ਗਈ ਅਤੇ ਉੱਚੀ ਉੱਚੀ ਕਹਿਣ ਲੱਗ ਪਈ, " ਬਲਿਹਾਰ, ਬਲਿਹਾਰ, ਬਲਿਹਾਰ

ਸਤਿਗੁਰ ਜੀ ਮੈਂ ਬਲਿਹਾਰੀ ਤੋਰ " ਫਿਰ ਅਪਣੇ ਦੱਬ ਜੀ ਨੂੰ ਕਹਿਣ ਲੱਗੀ, " ਸਰਦਾਰ ਜੀ ਭਲੇਖੇ ਵਿਚ ਨਹਿਰਾ ਜੇ ਇਹ ਹੀ ਸਤਿਗੁਰ ਪਰਤਾਪ ਸਿੰਘ ਜੀ ਹਨ ਇਹ ਹੀ ਸਤਿਗੁਰ ਪਰਤਾਪ ਸਿੰਘ ਜੀ ਹਨ ਤੁਸਾਂ ਸੁਣਿਆ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ

ਮਰਜਨ ਕਾਇਮਾ ਪਲਟ ਕੇ

ਮੂਰਤ ਹਰਿ ਗੋਬਿੰਦ ਸਵਾਰੀ

ਅਤੇ ਤੁਸੀਂ ਆਪ ਹੀ ਵੇਖ ਲਵੋ

ਸੋਟਿਕਾ ਸੋ ਬੈਂਗਣ ਸੋਈ ਦੀਬਾਲੁ ॥

ਪਿਯੂ ਦਾਦੇ ਜੇਵਿਹਾ ਪੋਤਾ ਪਰਵਾਲੁ ॥

(ਨਵੀਂ ਸਾਖੀ)

ਸੰਤ ਤਰਨ ਸਿੰਘ ਜੀ ਵਹਿਮੀ ਨੇ ਜੱਸ ਜੀਵਨ ਗ੍ਰੰਥ ਵਿਚ ਲਿਖਿਆ ਹੈ
ਕਿ ਜਥੇਦਾਰ ਗੁਰਦਿੱਤ ਸਿੰਘ ਜੀ ਪਿੰਡ ਸਮਰਾ ਜਿਨਾ ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ ਵਾਲੇ
ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰ ਪਰਤਾਪ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੇ ਭੋਰ ਦੇ ਮੇਲੇ ਤੇ ਗਏ ਸਨ ਅਤੇ ਉਥੇ ਦੀਵਾਨ
ਵੀ ਨਾਇਆ ਸੀ ਪਰ

ਬਾਝੁ ਪਿਆਰੇ ਕੋਇ ਨ ਸਾਰੇ

ਅਨੁਸਾਰ ਉਥੇ ਨਾ ਤਾਂ ਕਿਸੇ ਨੇ ਜਥੇਦਾਰ ਜੀ ਨੂੰ ਬੁਲਾਇਆ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਕਿਸੇ ਨੇ
ਸਿਵਾਇਆ । ਉਦਾਸ ਚਿੰਤ ਜਦੋਂ ਆਪਣੇ ਪਿੰਡ ਵਾਪਸ ਆਏ ਤਾਂ ਚਿੰਤਾ ਨਗ
ਗਈ ਕਿ ਹੁਣ ਤਾਂ ਸਾਡੀ ਕੋਈ ਕਟਰ ਹੀ ਨਹੀਂ, ਕਿਸੇ ਗਿਣਤੀ ਵਿਚ ਨਹੀਂ ।
ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰ ਪਰਤਾਪ ਸਿੰਘ ਜੀ ਕਦੀ ਕਦੀ ਬਚਨ ਵੀ ਕਰਦੇ ਸਨ ਅਤੇ ਕਦੀ ਕਦੀ
ਆਰਿ ਜਥੇਦਾਰ ਜੀ ਕਹਿ ਕੇ ਬੁਲਾਂਦੇ ਵੀ ਸਨ । ਜਦੋਂ ਆਰਿ ਜਥੇਦਾਰ ਜੀ
ਕਹਿੰਦੇ ਸਨ ਦਿਲ ਬਾਗ ਬਾਗ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਸੀ, ਸੁਰਧ ਵੱਧ ਜਾਂਦੀ ਸੀ ਮਾਨੇ
ਨੇ ਨਿੱਧੀਆਂ ਮਿਲ ਗਈਆਂ ਹੋਣ, ਪਰ ਹੁਣ ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰ ਜਗਜੀਤ ਸਿੰਘ ਜੀ
ਅਪਣੀ ਰਜਾ ਦੇ ਮਾਲਕ ਹਨ । ਨਵੇਂ ਪਾਤਸ਼ਾਹ, ਨਵੇਂ ਸਲਾਹ ਕਾਰ ਅਤੇ
ਨਵੇਂ ਹੀ ਪਰਚਾਰਕ । ਨਾਲੇ ਇਹ ਸਤਿਗੁਰ ਜੀ ਸ਼ਰੀਰ ਕਰਕੇ ਵੀ ਨੌਜਵਾਨ
ਹਨ । ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਤਾਂ ਨੌਜਵਾਨ ਨੂੰ ਮਾਨੇ ਬਖਸ਼ਣਾ ਹੈ । ਹੁਣ ਤਾਂ ਮੈਨੂੰ ਘਟ
ਪੜੇ ਲਿਖੇ ਨੂੰ ਅਤੇ ਜਵਾਨੀ ਫੁਲੀ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਪੁਛਣਾ ਹੀ ਨਹੀਂ ।
ਸੰਗਤ ਵੀ ਨਵੇਂ ਨਵੇਂ ਪਰਚਾਰਕ ਪਸੰਦ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਨਵੇਂ ਨਵੇਂ ਪਸੰਗ ਅਤੇ
ਨਵੀਆਂ ਨਵੀਆਂ ਧਾਰਨਾਂ ਸੁਨਣਾ ਚਾਹੁੰਦੀ ਹੈ । ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਕਈ
ਸੋਚਾਂ ਸੋਚਦੇ ਰਹਿੰਦੇ ਅਤੇ ਕਈ ਵਾਰੀ ਵੇਰਗੀ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਅਤੇ ਪੜ੍ਹਦੇ

ਸਾਨੂੰ ਸਤਿਗੁਰ ਬਾਝੁ ਹਨੇਰਾ,

ਚੰਦ ਭਾਵੇਂ ਨਿਤ ਚੜ੍ਹਦਾ ।

ਨਹੀਂ ਭੁਲਣਾ ਵਿਛੋੜਾ ਤੇਰਾ,

ਸਰ ਦੁਖ ਭੁਲ ਜਾਣਗੇ ।

ਜਥੇਦਾਰ ਜੀ ਆਪਣੇ ਮਨ ਨੂੰ ਸਮਝਾਉਣ ਵਾਸਤੇ ਕਈ ਸਬਦ ਪੜ੍ਹਦੇ ਪਰ ਮਨ
ਵਿਚੋਂ ਇਹ ਚਿੰਤਾ ਨਹੀਂ ਸੀ ਗਈ ਕਿ ਹੁਣ ਤਾਂ ਸਾਨੂੰ ਕਿਸੇ ਪੁਛਣਾ ਹੀ ਨਹੀਂ ।
ਬੜੇ ਝੁਰਦੇ ਰਹਿੰਦੇ । ਇਕ ਦਿਨ ਅਰਦਾਸ ਕਰਦਿਆਂ ਅਰਜ਼ ਕੀਤੀ, "ਹੇ
ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰ ਪਰਤਾਪ ਸਿੰਘ ਜੀ, ਅਸਾਂ ਸਾਰੇ ਗਹਿਣੇ ਭੀਨ ਤੋੜ ਕੇ ਦਿੱਤੇ
ਗਹਿਣਾ ਬਣਾਯਾ ਸੀ

ਅਵਰ ਉਟ ਸੈ ਸਗਲੀ ਦੇਖੀ

ਇਕ ਤੇਰੀ ਉਟ ਰਹਾਈਮੈ

ਸੱਚੇ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਜੀ, ਸਾਗਿਆ ਪਾਸਿਓ ਨਿਰਾਸ ਹੋ ਕੇ ਤੁਹਾਡੀ ਸਰਣ ਵਿਚ
ਆਇਆ ਸਾਂ। ਤੁਸੀਂ ਤਾਂ ਮਨਕੜੇ ਹੀ ਸੱਚ ਖੰਡ ਪਧਾਰ ਗਏ ਹੋ। ਮੈਂ ਗੁੰਥ ਕੀ
ਕਰਾਂ, ਕੋਈ ਪੁੱਛਦਾ ਹੀ ਨਹੀਂ। ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ, ਜੇ ਤੁਸਾਂ ਜ਼ਰੂਰ ਹੀ ਜਾਣਾ ਸੀ ਤਾਂ
ਆਪ ਜੀ ਨੇ ਇਸ ਦਾਸ ਨੂੰ ਪਹਿਲੋਂ ਕਿਉਂ ਨ ਤੋਰ ਦਿੱਤਾ। ਹੁਣ ਤਾਂ

ਹਮ ਰਲਤੇ ਫਿਰਤੇ ਕੋਈ ਥਾਤ ਨ ਪੁਛਤਾ

ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਤੁਰਲੇ ਮਿੰਨਤਾਂ ਕਰਦਿਆਂ 20-25 ਦਿਨ ਲੰਘ ਗਏ।

ਇਕ ਰਾਤ ਸੁੱਤਿਆਂ ਨੂੰ ਸਪਨੇ ਵਿਚ ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਪਰਤਾਪ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੇ
ਦਰਸਨ ਦਿੱਤੇ, ਨਾਲ ਹੀ ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜਗਜੀਤ ਸਿੰਘ ਜੀ ਵੀ ਸਨ।
ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਪਰਤਾਪ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੇ ਬਚਨ ਕੀਤਾ "ਜਥੇਦਾਰ, ਤੇ ਇੰਨਾ ਕਿਉਂ
ਝੁੰਦਾ ਹੈਂ? ਇੰਨਾ ਫਿਕਰ ਕਿਉਂ ਕਰਦਾ ਹੈਂ? ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਜਾਣਦਾ ਸਾਂ,
ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਹ ਵੀ (ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜਗਜੀਤ ਸਿੰਘ ਜੀ ਵਲ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕਰ ਕੇ)
ਤੈਨੂੰ ਜਾਣਦੇ ਹਨ, ਇਹ ਮੇਰਾ ਹੀ ਰੂਪ ਹਨ, ਹੁਣ ਮੇਰੀ ਥਾਂ ਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮੰਨਿਆ
ਕਰ, ਤੈਂ ਤਾਂ ਪਰਚਾਰਕ ਹੈਂ, ਤੈਨੂੰ ਸਗੋਂ ਪਰਚਾਰ ਕਰਕੇ ਸੰਗਤ ਨੂੰ ਦੱਸਣਾ ਚਾਹੀਦਾ
ਹੈ ਕਿ ਹੁਣ ਸਮੇਂ ਦੇ ਹਾਕਮ ਇਹ ਹਨ, ਇਹ ਹਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਮਰੱਥ ਹਨ। ਯਾਦ ਰਖ,
ਆਪਣਾ ਦਵਾਨ ਨਾ ਉਣ ਅਥਵਾ ਪਰਚਾਰ ਕਰਨ ਛੱਡਣ ਨਾ, ਇਸ ਨਾਲ
ਕਈਆਂ ਦਾ ਭਲਾ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।"

ਅਗਲੀ ਸਵੇਰ ਜਦੋਂ ਜਥੇਦਾਰ ਜੀ ਉੱਠੇ ਤਾਂ ਚਿਹਰੇ ਤੇ ਰੌਣਕ ਜਾਪਦੀ ਸੀ,
ਇਕ ਤਾਂ ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਪਰਤਾਪ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੇ ਦਰਸਨ ਹੋ ਗਏ ਸਨ ਅਤੇ ਦੂਜਾ
ਉਹ ਆਪ ਆਪਣੇ ਮੁਖਾਰਬਿੰਦ ਤੇ ਫੁਰਮਾ ਗਏ ਸਨ ਕਿ ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜਗਜੀਤ
ਸਿੰਘ ਮੇਰਾ ਹੀ ਸਰੂਪ ਹਨ।

ਹੁਣ ਜਥੇਦਾਰ ਜੀ ਨੂੰ ਨਿਸਚਾ ਹੋ ਗਿਆ ਕਿ ਠੀਕ

ਅਰਜਨ ਕਾਇਆ ਪਲਟ ਕੇ ਸੁਰਤਿ ਹਰਿਗੋਬਿੰਦ ਸਵਾਰੀ

(ਨਵੀਂ ਸਾਖੀ)

(ਬੀਬੀ ਜਸਬੀਰ ਕੌਰ ਸਿਮਲਾ)

ਮੈਂ ਸਾਖੀ ਵਿਚ ਲਿਖਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ

ਜੇ ਗੁਰੂ ਜੀ ਨਾਲੋਂ ਨਾਨਕ ਧਰ ਅਵਤਾਰ।

ਸਾਰੇ ਕਲਿਜਗ ਵਿਚ ਪਹਿਰਾ ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ

ਦੇਹੇ । ਦਲਿਮਾਦੀ ਮਰਯਾਦਾ ਨੂੰ ਮੁਖ ਰੱਖਦਿਆਂ ਹੋਇਆਂ ਉਹੀ ਸਰੀਰ ਅਤੇ
ਨਾਮ ਬਦਲ ਕੇ ਪਹਿਰਾ ਦੇ ਰਹੇ ਹਨ । ਸ੍ਰੀ ਗੁਰ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਦੇ ਸਰੀਰ
ਬਦਲਦੇ ਹਨ ਉਦੋਂ ਪਹਿਲੇ ਸਰੀਰ ਦੇ ਪ੍ਰੇਮੀਆਂ ਨੂੰ ਬੜਾ ਦੁਖ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ।
ਪਰ ਜਦੋਂ ਨਵੇਂ ਸਰੀਰ ਤੇ ਮਰਯਾਦਾ ਬਣ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਫਿਰ ਸਭ ਨੂੰ ਬਰ ਨੌ ਹੋ
ਜਾਂਦੇ ਹਨ । ਇਥੇ ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰ ਪਰਤਾਪ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੇ ਇਕ ਪ੍ਰੇਮੀ ਸੰਤ ਹਰਨਾਮ
ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੀ ਸਾਖੀ ਹੈ ।

ਸ੍ਰੇਮਣੀ ਤਗਤ ਕਬੀਰ ਜੀ ਲਿਖਦੇ ਹਨ

ਕਬੀਰ ਸੋਈ ਮੁਖੁ ਪੀਨਿ ਹੈ ਜਾ ਮਾਥਿ ਕਹੀਮੈ ਰਾਮੁ

ਦੇਹੀ ਕਿਸਕੀ ਬਾਪਰੀ ਪਵਿਤੁ ਹੋਇਗੋ ਗਾਮੁ ॥

ਗੁਰ ਨਾਮ ਜਪਣ ਵਾਲਾ ਆਪਣੇ ਪਵਿਤੁ ਹੋਣਾ ਹੀ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ

ਉਹ ਗਾਮ (ਗਾਂਢ) ਜਿਥੇ ਉਹ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ ਉਹ ਸਾਰਾ ਹੀ ਪਵਿਤੁ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ

ਇਕ ਪਵਿਤੁ ਗਾਮ ਬ੍ਰਹਮਾ ਵਿਚ ਇਕ ਨਾਮ ਦੇ ਰਸੀਏ ਸੰਤ ਹਰਨਾਮ

ਸਿੰਘ ਜੀ ਰਹਿੰਦੇ ਸਨ । ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਬਿਤੀ ਮੈਸੀ ਅਡੋਲ ਸੀ ਕਿ ਜਦੋਂ ਭਜਨ ਕਰਨ

ਮੇਂ ਕਿਸੇ ਇਕਾਂਤ ਜਗਹ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਪਹਾੜ ਤੇ ਜਾ ਬਹਿੰਦੇ ਤਾਂ ਕਿੰਨਾ ਕਿੰਨਾ ਸ਼ਿਰ ਸਮਾਧੀ ਹੀ

ਲਗੀ ਰਹਿੰਦੀ । ਜਦੋਂ ਸਮਾਧੀ ਖੁਲਦੀ ਜਾਂ ਜਦੋਂ ਕੋਈ ਛਕਣ ਦੀ ਇੱਛਾ ਹੋਣੀ

ਤਾਂ ਮੰਡੀ ਸਹਿਰ ਦੇ ਕਿਸੇ ਪ੍ਰੇਮੀ ਸਿੰਘ ਦੇ ਘਰੋਂ ਪਰਸਾਦਾ ਛਕ ਜਾਂਦੇ ਸਨ ।

ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰ ਪਰਤਾਪ ਸਿੰਘ ਜੀ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬੜਾ ਪਿਆਰ ਕਰਿਆ ਕਰਦੇ

ਸਨ, ਇਹ ਹੀ ਵਜ੍ਹਾ ਸੀ ਕਿ ਜਦੋਂ ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰ ਪਰਤਾਪ ਸਿੰਘ ਜੀ ਸੱਚ ਖੰਡ ਪਦਾਰ ਗਏ

ਸਨ ਤਾਂ ਸੰਤ ਜੀ ਬੜੇ ਉਦਾਸ ਰਹਿੰਦੇ ਸਨ । ਹੁਣ ਉਹ ਅਪਣੇ ਮਨ ਦਾ ਦੁਖ ਕਿਸਨੂੰ

ਸੁਣਾਉਣ, ਉਹ ਕਿਸ ਨਾਲ ਜੀ ਕਰ ਕੇ ਗੱਲ ਕਰਨ

ਜੇ ਮੈ ਬੇਦਨ ਸਾ ਕਿਸ ਆਖਾ ਮਾਈ

ਖੈਰ ਕਿਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕੁਝ ਸਮਾਂ ਨੰਘ ਗਿਆ । ਇਕ ਦਿਨ ਆਪ ਸ੍ਰੀ ਭੈਣੀ ਸਾਹਿਬ ਦੀ

ਯਾਤਰਾ ਨੂੰ ਤੁਰ ਪਏ । ਰਾਹ ਵਿਚ ਕੁਝ ਇਹ ਜੇਹੀਆਂ ਮੋਚਾਂ ਮੋਚਦੇ ਰਹੇ ਕਿ

ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰ ਪਰਤਾਪ ਸਿੰਘ ਜੀ ਤਾਂ ਬੜਾ ਪਿਆਰ ਕਰਿਆ ਕਰਦੇ ਸਨ ਪਤਾ ਨਹੀਂ

ਹੁਣ ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰ ਜਗਜੀਤ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੇੜੇ ਵੀ ਆਉਣ ਦਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਨਹੀਂ

ਚਲਿਆ ਗਿਣਟਾ ਗੱਟੀਆਂ ਕਿਉਂਕਰ ਜਾਈਮੈ ਕੋਣ ਮਿਲਾਏ,

ਜਦੋਂ ਆਪ ਸ੍ਰੀ ਭੈਣੀ ਸਾਹਿਬ ਪਹੁੰਚ ਕੇ ਕੋਠੀ ਵਲ ਜਾ ਰਹੇ ਸਨ ਤਾਂ ਰਾਹ ਵਿਚ

ਇਕ ਬਜ਼ਰਗ ਮਾਤਾ ਮਿਲੀ । ਸੰਤ ਜੀ ਨੇ ਉਸ ਮਾਤਾ ਜੀ ਸਤਿ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ

ਸਾਹਿਬ ਨਾਮ ਕੀ ਏ ?

ਉਸ ਮਾਤਾ ਨੇ ਕਿਹਾ, "ਸੰਤ ਜੀ, ਲੋਕ ਮੈਨੂੰ ਬੇਬੇ ਗਾਇਦਨੀ
 ਕਰ ਕੇ ਸੱਦਦੇ ਹਨ। ਫਿਰ ਸੰਤ ਜੀ ਨੇ ਗਲਾਂ ਬਾਤਾਂ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ, "ਬੇਬੇ ਜੀ
 ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰ ਪਰਤਾਪ ਸਿੰਘ ਜੀ ਤਾਂ ਆਪ ਮੈਨੂੰ ਬੁਲਾ ਕੇ ਕਿੰਨ ਕਿੰਨ ਚਿਰ ਬਚਨ
 ਬਿਲਾਸ ਕਰਦੇ ਰਹਿੰਦੇ ਸਨ, ਬੜਾ ਪਿਆਰ ਕਰਦੇ ਸਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਜਾਨ ਨਾਲ
 ਮੇਰੇ ਵਾਸਤੇ ਤਾਂ ਸਾਰੀ ਦੁਨੀਆਂ ਹੀ ਸੁੰਨੀ ਹੋ ਗਈ ਹੈ। ਹੁਣ ਇਹ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ
 ਪਤਾ ਨਹੀਂ, ਨੇੜੇ ਵੀ ਆਉਣ ਦਿੰਦੇ ਹਨ ਕੇ ਨਹੀਂ?"

ਅਜੇ ਸੰਤ ਜੀ ਨੇ ਅਪਣੀ ਗਲ ਖਤਮ ਵੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਕਿ

"ਘਟ ਘਟ ਕੇ ਮੰਤਰ ਕੀ ਜਾਨਤ" ਵਾਲੇ

ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜਗਜੀਤ ਸਿੰਘ ਜੀ

ਛਤਿ ਸਿੰਘਾਸਣ ਹਰਿਜੀ ਮਾਏ।

ਅਨੁਸਾਰ ਅਪਣੇ ਮਹਲ (ਕੋਠੀ) ਅੰਦਰੋਂ ਨੰਗੇ ਚਰਨੀ ਭੱਜੇ ਭੱਜੇ ਆਏ
 ਅਤੇ ਸੰਤ ਜੀ ਨੂੰ ਗਲਵਕਤੀ ਵਿਚ ਲੈ ਕੇ ਬੜੇ ਪ੍ਰੇਮ ਨਾਲ ਘੁਟਿਆ, ਸੁਖ
 ਸਾਂਦ ਪੁੱਛੀ ਅਤੇ ਬਚਨ ਕੀਤਾ, "ਸੰਤ ਜੀ, ਕਿਸੇ ਚੰਗੇ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਤਾਂ ਦੱਸੋ।
 ਇਹ ਸੁਣਦਿਆਂ ਸਾਰ ਹੀ ਸੰਤ ਜੀ ਕੁਝ ਮਸਤਾਨੇ ਹੋ ਗਏ ਅਤੇ ਉੱਚੀ ਉੱਚੀ
 ਕਹਿਣ ਲਗ ਪਏ ਧੰਨ ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਪਰਤਾਪ ਸਿੰਘ ਜੀ

ਧੰਨ ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜਗਜੀਤ ਸਿੰਘ ਜੀ

ਜਦੋਂ ਕੁਝ ਹੋਸ਼ ਆਈ ਤਾਂ ਕਹਿਣ ਲਗੇ, ਭਾਈ ਇਹ ਤਾਂ ਬਿਲਕੁਲ ਸੱਚ ਹੀ
 ਨਿਕਲਿਆ

ਜੇਤਿ ਓਹ ਜੁਗਤਿ ਸਾਇ,

ਸਿਰਫ

ਧਰਿਕਾਇਆ ਫੇਰਿ ਪਲਟੀਮੈ।

ਸਮੇਂ ਦੇ ਹਾਕਮ

(ਸੂਬਾ ਜੈਮਲ ਸਿੰਘ ਜੀ ਮੰਡੀ)

ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਪਰਤਾਪ ਸਿੰਘ ਜੀ ਅਪਣੀ ਟਿੱਛਾ ਅਨੁਸਾਰ 21-22 ਅਗਸਤ
ਸੰਨ 1944 (4-6 ਭਾਦਰੋ ਸੰਮਤ ਬਿਕਰਮੀ 2014) ਦੀ ਵਿਚਲੀ ਰਾਤ ਨੂੰ ਸੱਚ ਖੰਡ
ਪਧਾਰ ਗਏ ਸਨ ਅਤੇ -

ਖਾਲੀ ਤਖਤ ਨਰਹੈ ਸਹਾਧਰ ਖਕਾ ਜੋਇ

ਅਨੁਸਾਰ ਅਤੇ ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਪਰਤਾਪ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੇ ਹੁਕਮ ਅਨੁਸਾਰ

ਤਖਤਿ ਬਹੈ ਤਖਤੈ ਕੀ ਲਾਇਕ

ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜਗਜੀਤ ਸਿੰਘ ਜੀ ਗੁਰ ਗੱਦੀ ਤੇ ਸਭਾਇਮਾਨ ਹੋਏ ਅਤੇ 10 ਸਤੰਬਰ
ਨੂੰ ਦਸਤਾਰ ਬੰਦੀ ਸਮਾਗਮ ਹੋਇਆ। ਉਸ ਸਮੇਂ ਸੰਗਤ ਦੀ ਹਾਜ਼ਰੀ 1 ਲੱਖ ਤੋਂ
ਉੱਤੇ ਦਸੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਸਮੇਂ ਇਹ ਸਭਾਵਕ ਹੀ ਸੀ ਕਿ ਹਰ ਸਿੱਖ ਅਪਣੇ
ਨਵੇਂ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਦੀਆਂ ਖੁਸ਼ੀਆਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਚੌਰਨ
ਅਪਣੇ ਨਗਰ ਅਤੇ ਘਰ ਪਵਾਏ। ਸਥਿਅਾਂ ਵਲੋਂ, ਜਥੇਦਾਰਾਂ ਵਲੋਂ ਅਤੇ ਹੋਰ
ਕਈ ਸਿੱਖਾਂ ਵਲੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਗਰ ਵਿਚ ਚੌਰਨ ਪਾਉਣ ਵਾਸਤੇ ਅਣਗਿਣਤ ਅਰਜ਼ਾਂ
ਹੋਈਆਂ। ਸਿਆਮ ਦੇ ਸੂਬੇ ਸੇਠ ਦਿਆਲ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੇ ਵੀ ਸਿਆਮ ਦਰਸਨ ਦੇਣ
ਲਈ ਅਰਜ਼ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਮੰਡੀ (Himachal Pradesh) ਦੀ ਸੰਗਤ ਨੇ ਵੀ ਮੰਡੀ

ਦਰਸਨ ਵਾਸਤੇ ਅਰਜ਼ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਉਣ ਵਾਲੀ ਦੀਵਾਨੀ
ਦੇ ਮੇਲੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰੋਂ ਹੋ ਕੇ ਮੰਡੀ ਜਾਣ ਦਾ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਸੀ।

ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਅਨੁਸਾਰ ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਦਰਸਨ ਦਿੱਤੇ।
ਅਪਣੇ ਨਵੇਂ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਦੇ ਦਰਸਨ ਕਰਨ ਵਾਸਤੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਦੇ ਆਲੇ ਦੁਆਲੇ
ਦੀ ਬੜੀ ਸੰਗਤ ਸੀ। ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਵੇਲੇ ਸ੍ਰੀ ਆਸਾ ਦੀ ਵਾਰ ਦਾ ਕੀਰਤਨ ਨਾਮਧਾਰੀ
ਧਰਮਸਾਲਾ ਵਿਖੇ ਹੋਇਆ ਸੀ।

ਇਸ ਮੇਲੇ ਤੇ ਮੰਡੀ ਦੇ ਸੂਬਾ ਜੈਮਲ ਸਿੰਘ ਜੀ ਵੀ ਆਏ ਸਨ ਅਤੇ ਸਤਿਗੁਰੂ
ਜੀ ਦੇ ਆਸਣ ਦੇ ਕੋਲ ਹੀ ਬੈਠੇ ਹੋਏ ਸਨ। ਸੂਬਾ ਜੀ, ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਦੇ ਮੰਡੀ
ਜਾਣ ਦੇ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਅਨੁਸਾਰ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਨੂੰ ਅਗੋਂ ਲੈਣ ਵਾਸਤੇ ਆਏ ਸਨ।

ਇਸ ਮੇਲੇ ਤੇ ਸੰਤ ਹਰਨਾਮ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੂੰ ਸਹਿਰੇ ਵਾਲੇ (ਕਿਲੇ ਵਾਲੇ) ਵੀ
ਆਏ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ 2 ਪਰਪਟੇ ਭੇਟਾ ਰੱਖ ਕੇ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਨੂੰ ਨਮਸਕਾਰ ਕੀਤੀ
ਅਤੇ ਬੈਠ ਗਏ। ਵਾਰ ਦੀ ਸਮਾਪਤੀ ਪਿਛੋਂ ਸੰਤ ਜੀ ਨੇ ਗੱਲ ਵਿਚ ਪੱਲਾ ਪਾ ਕੇ
ਨਮਸਕਾਰ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਅਰਜ਼ ਕੀਤੀ ਕਿ ਅੱਜ ਆਪ ਜੀ ਨੂੰ ਸਹਿਰੇ ਦਰਸਨ ਦੇਣ ਜਾ
ਰਹੇ ਹੋ, ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰੋ, ਲੰਗਰ ਵਾਸਤੇ ਮੇਰੀ ਅਰਜ਼ ਪਵਾਨ ਕਰੋ।

ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਫੁਰਮਾਇਆ, "ਅੱਜ ਦੇ ਲੰਗਰ ਦੀ ਅਰਜ਼ ਨੂੰ ਸਹਿਰੇ ਦੇ ਹੀ ਇਕ
ਸਿੱਖ ਨੇ ਕੀਤੀ ਹੋਈ ਹੈ। ਲੰਗਰ ਉੱਥੇ ਤਿਆਰ ਹੋ ਰਿਹਾ
ਹੈ। ਲੰਗਰ ਅਸਾਂ ਉੱਥੇ ਹੀ ਛਕਣਾ ਹੈ।"

ਫਿਰ ਸੰਤ ਜੀ ਨੇ ਅਰਜ਼ ਕੀਤੀ, "ਅੱਜ ਰਾਤ ਨੌਸਹਿਰੇ ਹੀ

NO. 52

ਦਰਸਾਈ ਤੇ ਡੇਰਾ ਵੀ ਮੇਰੇ ਗ੍ਰਾਂਥ ਵਿਖੇ ਕਰੇ ਜੀ।
ਸਤਿਗੁਰ ਜੀ ਨੇ ਸੰਤ ਜੀ ਦੀ ਡੇਰੇ ਵਾਲੀ ਅਰਜ਼ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕਰ ਲਈ ਅਤੇ ਰਾਤ
ਨੌਸਹਿਰੇ ਹੀ ਠਹਿਰਨ ਦਾ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਬਣਾ ਲਿਆ। ਸੰਤ ਜੀ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਲੈ
ਕੇ ਅਤੇ ਨਮਸਕਾਰ ਕਰਕੇ ਚਲੇ ਗਏ।

ਜਦੋਂ ਸੱਚੇ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਜੀ ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਤੋਂ ਰਵਾਨਾ ਹੋਣ ਲਗੇ ਤਾਂ ਹੁਕਮ
ਕਰਕੇ ਸੂਬਾ ਜੈਮਲ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੂੰ ਵੀ ਅਪਣੀ ਕਾਰ ਵਿਚ ਬੈਠਾ ਲਿਆ।
ਨੌਸਹਿਰਾ, ਜਿੱਥੇ ਸੰਤ ਜੀ ਦਾ ਡੇਰਾ ਹੈ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਤੋਂ ੪੦ ਕੀਲੋਮੀਟਰ ਤੇ ਹੈ
ਅਤੇ ਮੇਨ ਰੋਡ ਤੋਂ ਤਕਰੀਬਨ ੧੦੦ ਕਦਮਾਂ ਤੇ ਹੈ।

ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰ ਜੀ ਦੇ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਦਾ ਪਤਾ ਤਾਂ ਉਸ ਟਿਲਾਕੇ ਦੀ ਸੰਗਤ ਨੂੰ ਲੱਗ ਗੀ
ਚੁਕ ਸੀ ਨਾਲੇ ਥਾਂ ਥਾਂ ਤੇ ਟੈਲੀਫ਼ੋਨ ਖੜਕ ਰਹੇ ਸਨ। ਰਾਹ ਦੇ ਨਗਰਾਂ ਦੀ ਸੰਗਤ
ਮੇਨ ਰੋਡ ਤੇ ਕਈ ਥਾਵਾਂ ਤੇ ਖੜੀ ਸੀ। ਜਦੋਂ ਵੀ ਕਾਰ ਕਿਸੇ ਨਗਰ ਪਹੁੰਚਦੀ
ਤਾਂ ਉਸ ਨਗਰ ਦੀ ਸੰਗਤ ਮੇਨ ਰੋਡ ਉੱਤੇ ਹੀ ਜੈਕਾਰਿਆਂ ਨਾਲ ਸੁਆਗਤ
ਕਰਦੀ ਅਤੇ ਸਤਿਗੁਰ ਜੀ ਅਗੇ ਨਗਰ ਵਿਚ ਚਰਨ ਪਾਉਣ ਵਾਸਤੇ ਅਰਜ਼
ਕਰਦੀ। ਸਤਿਗੁਰ ਜੀ ਅਰਜ਼ ਮੰਨ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਗਰਾਂ ਵਿਚ ਦਰਸਨ ਦੇ ਆਉਂਦੇ,

ਭਾਵੇਂ ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਤੋਂ ਨੌਸਹਿਰਾ ਸਿਰਫ ੪੦ ਕੀਲੋਮੀਟਰ ਤੇ ਹੀ ਹੈ
ਪਰ ਰਾਹ ਵਿਚ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ ਦਰਸਨ ਦੇਂਦਿਆਂ ਅਤੇ ਚਰਨ ਪਾਉਂਦਿਆਂ ਕਾਰ
ਬੜੀ ਦੇਰ ਨਾਲ ਨੌਸਹਿਰੇ ਪਹੁੰਚੀ। ਕਾਰ ਦੇ ਰੁਕਣ ਦੀ ਦੇਰ ਸੀ ਕਿ ਸੰਗਤ
ਨੇ ਅਸਮਾਨ ਗੀਤਾਂ ਉੱਤੇ ਜੈਕਾਰਿਆਂ ਨਾਲ ਸੁਆਗਤ ਕੀਤਾ। ਫਿਰ ਮੇਨ ਰੋਡ ਤੋਂ
ਸੰਤ ਜੀ ਦੇ ਡੇਰੇ ਤਕ ਸਤਿਗੁਰ ਜੀ ਨੂੰ ਇਕ ਜਨਮ ਦੀ ਸ਼ਕਲ ਵਿਚ ਲੈ ਜਾਣਿਆ
ਗਿਆ। ਸੰਗਤ ਅੱਗੇ ਪਿੱਛੇ ਦਿਵਾਨੀ ਮਸਤਾਨੀ ਹੋਈ ਸਬਦ ਪੜ੍ਹਦੀ ਜਾ ਰਹੀ ਸੀ
ਸਬਦ ਦੀ ਧਾਰਨਾ ਸੀ

ਜਿੱਥੇ ਚਰਨ ਗੁਰਜੀ ਪਾਏ ਸੰਦਰ ਨਭਾਗ ਲੱਗਿਆ
ਸੰਗਤ ਇੰਨੀ ਖੁਸ਼ ਅਤੇ ਇੰਨੀ ਦਿਵਾਨੀ ਅਤੇ ਮਸਤਾਨੀ ਸਬਦ ਪੜ੍ਹਦੀ ਜਾ ਰਹੀ
ਸੀ ਕਿ ੧੦੦ ਕਦਮਾਂ ਤੇ ਡੇਰਾ ਤਕ ਪੁੱਜਣ ਵਾਸਤੇ ਤਕਰੀਬਨ ੧ ਘੰਟਾ ਲੱਗ
ਗਿਆ।

ਸੱਚੇ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਜੀ ਨੇ ਲੰਗਰ ਤਾਂ ਉਸ ਸਿੱਖ ਘਰ ਛੱਡਿਆ ਜਿਸ ਨੇ ਅਰਜ਼
ਕੀਤੀ ਹੋਈ ਸੀ ਅਤੇ ਡੇਰਾ ਸੰਤ ਜੀ ਦੇ ਡੇਰੇ ਕੀਤਾ। ਸਾਮ ਦਾ ਕੀਰਤਨ ਬੜੇ ਤੇ
ਜਿੱਥੇ ਦੀਵਾਨ ਲਈ ਥਾਂ ਬਣੀ ਸੀ ਸੰਤ ਦਰਸਨ ਸਿੰਘ ਸੰਤ ਖਜ਼ਾਨ ਸਿੰਘ ਜੀ
ਨੇ ਕੀਤਾ। ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰ ਜੀ ਦਾ ਆਸਣ ਬੜੇ ਸੰਦਰ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਵਿਛਾਇਆ
ਹੋਇਆ ਸੀ। ਨੌਸਹਿਰੇ ਦੇ ਆਲੇ ਦੁਆਲੇ ਦੀ ਬਹੁਤ ਸੰਗਤ, ਸਤਿਗੁਰ
ਜੀ ਦੇ ਦਰਸਨ ਕਰਨ ਵਾਸਤੇ ਆਈ ਸੀ। ਰਾਤ ਨੂੰ ਸੰਤ ਗਿਆਨ ਸਿੰਘ
ਜੀ ਵੀਰੋਕੇ ਵਾਲਿਆਂ ਨੇ ਦੀਵਾਨ ਲਾਇਆ। ਰੰਗ ਮੈਨਾ ਬਣ ਗਿਆ ਸੀ।

ਮਗਲੀ ਸਵੇਰ ਨੂੰ ਸ੍ਰੀ ਮਾਮਾ ਦੀ ਵਰ ਦਾ ਕੀਰਤਨ ਵੀ ਉਥੇ ਹੀ ਹੋਇਆ ।
ਬੜੀ ਸੰਗਤ ਇਸਨਾਨ ਕਰ ਕੇ ਉਥੇ ਪਹੁੰਚੀ ਸੀ । ਸੰਤ ਜੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਨੂੰ ਨਮਸਕਾਰ
ਕਰ ਕੇ, ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਦੇ ਮਾਸੇਣ ਦੇ ਕੋਲ ਹੀ ਬਹਿ ਗਏ ਸਨ । ਜੋ ਵੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ
ਨੂੰ ਨਮਸਕਾਰ ਕਰਨ ਆਉਂਦਾ, ਸੰਤ ਜੀ ਉਸਦੀ ਬਾਂਹ ਫੜ ਕੇ ਕਹਿੰਦੇ :-

ਇਹ ਵਕਤ ਦੇ ਹਾਕਮ ਹਨ

ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਨੂੰ ਸੱਥਾ ਟੇਕੋ

ਮਾਜ ਮਾਰੇ ਧੰਨ ਭਾਗ ਹਨ ਜੋ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਇੱਥੇ ਦਰਸਨ
ਦੇ ਚਰੇ ਹਨ ।

(ਵਡੇ ਭਾਗ ਦੇਵੈ ਪਰਮੇਸਰ ਕੋਟਿ ਫਲਾ ਦਸਨ ਗੁਰ ਡੀਠੇ)

ਕੀਰਤਨ ਦੀ ਸਮਾਪਤੀ ਪਿਛੋਂ ਸੱਚੇ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਜੀ ਨੇ ਮੁਖੜੇ ਮਿੱਥੇ ਹੋਏ
ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਮਨੁਸ਼ਾਹ ਮੰਡੀ ਨਈਂ ਜਾਣੇ ਪਾ ਦਿੱਤੇ

ਨਵੀਂ ਸਾਖੀ

(ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰ ਸਿੰਘ ਜੀ)

ਸੇਠ ਭਜਨੀਕ ਸਿੰਘ ਜੀ ਮੰਡੀ ਵਾਲੇ ਦੀ ਪਤਨੀ ਦਾ ਨਾਂ ਬਲਵੰਤ ਕੌਰ ਹੈ ਜੋ ਸੰਤ
 ਹਰਨਾਮ ਸਿੰਘ ਜੀ ਕਾਮੋਕਿਆਂ ਵਾਲਿਆਂ ਦੀ ਪੁਤਰੀ ਹੈ। ਇਹ ਸਾਖੀ ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰ
 ਪਰਤਾਪ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੇ ਮੰਡੀ ਦੇ ਅਖੀਰਲੇ ਤੋਂ ਪਹਿਲੇ ਦੌਰੇ ਦੀ ਹੈ। ਸੇਠ ਭਜਨੀਕ
 ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੇ ਘਰੋਂ, ਜਦੋਂ ਵੀ ਉਮੀਦਵਾਰੀ ਹੁੰਦੀ, ਦੋ ਵਾਲੀ ਮਹੀਨਿਆਂ ਪਿਛੋਂ ਥੀਮਾਰ
 ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਅਤੇ ਬੱਚਾ ਡਿੱਗ ਪੈਂਦਾ। ਕਈ ਵਾਰੀ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੋਇਆ। ਬੜੇ ਇਲਾਜ
 ਕਰਵਾਏ ਗਏ ਪਰ ਕੋਈ ਨਾਤ ਨ ਹੋਇਆ। ਪਤੀ ਪਤਨੀ ਦੋਵੇਂ ਮਾਯਸ ਰਹਿੰਦੇ ਸਨ।
 ਸੇਠ ਭਜਨੀਕ ਸਿੰਘ ਨੇ ਕਿਸੇ ਦੱਸ ਪਾਈ ਕਿ ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰ ਪਰਤਾਪ ਸਿੰਘ
 ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੇ ਸੇਵਕ, ਸੰਤ ਰਤਨ ਸਿੰਘ ਜੀ ਕੋਲ ਇਸ ਮਰਜ਼ ਦੀ ਦਵਾਈ ਹੈ, ਆਪ
 ਉਸਨੂੰ ਮਿਲੋ। ਜਦੋਂ ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰ ਪਰਤਾਪ ਸਿੰਘ ਜੀ ਅਪਣੇ ਅਖੀਰਲੇ ਤੋਂ
 ਪਹਿਲੇ ਦੌਰੇ ਤੇ ਮੰਡੀ ਆਏ ਤਾਂ ਸੇਠ ਭਜਨੀਕ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੇ ਕੋਠੀ ਜਾ ਕੇ ਸੰਤ
 ਰਤਨ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੂੰ ਸਾਰੀ ਗੱਲ ਦੱਸੀ ਅਤੇ ਦਵਾਈ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ। ਸੰਤ ਰਤਨ
 ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਦਵਾਈ ਤਾਂ ਮੇਰੇ ਕੋਲ ਹੈ ਪਰ

ਮਰਿਖਦ ਆਏ ਗਾਸਿ ਵਿਚਿ ਆਪਿ ਖਲੋਇਆ।

ਸੰਤ ਜੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਦਵਾਈ ਵਿਚ ਉਂਠ ਚਿਰ ਕੂਤ ਨਹੀਂ ਪਾਇਆ
 ਹੋਇਆ ਜਿੰਨਾ ਚਿਰ ਸਤਿਗੁਰ ਜੀ ਦੀ ਮਹਰ ਨ ਲੱਗ ਜਾਵੇ। ਹੁਣ ਸੱਚੇ ਪਾਤਸ਼ਾਹ
 ਜੀ ਬਿਰਾਜੇ ਹੋਏ ਹਨ, ਜਦੋਂ ਉਂਠਣਗੇ ਤਾਂ ਅਰਜ਼ ਕਰਨੀ, ਫਿਰ ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ
 ਹੁਕਮ ਹੋਵੇਗਾ ਉਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਰਨਾ।

ਬੇੜੇ ਚਿਰ ਪਿਛੋਂ, ਸਤਿਗੁਰ ਜੀ ਬਿਰਾਜ ਕੇ ਉਂਠੇ, ਇਸ਼ਨਾਨ ਕਰਕੇ ਜਦੋਂ
 ਲੰਗਰ ਛਕਣ ਲੱਗੇ ਤਾਂ ਸੇਠ ਜੀ ਨੂੰ ਵੇਖਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬੁਲਾ ਕੇ ਅਪਣੇ ਕੋਲ ਹੀ
 ਬਹਾ ਕੇ ਬੜੇ ਪ੍ਰੇਮ ਨਾਲ ਪੁੱਛਿਆ, "ਕਿਉਂ ਭਜਨੀਕ, ਕਿਧਰ ਆਇਆ ਏਂ ?
 ਕੀ ਕੋਈ ਕੰਮ ਏ ?"

ਸੇਠ ਭਜਨੀਕ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੇ ਅਰਜ਼ ਕਰਦਿਆਂ ਸਾਰੀ ਗੱਲ ਦੱਸੀ ਅਤੇ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ
 ਕਿ ਆਪ ਜੀ ਕਿਰਪਾ ਕਰੋ ਅਤੇ ਕੋਈ ਦਵਾਈ ਦਿਓ। ਜਦੋਂ ਇਹ ਅਰਜ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ
 ਸੀ ਉਦੋਂ ਵੀ, ਬਲਵੰਤ ਕੌਰ ਨੂੰ ਦੋ ਕੁ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦਾ ਗਰਬ ਸੀ। ਉਹ ਚਾਹੁੰਦੇ ਸਨ ਕਿ
 ਸਤਿਗੁਰ ਜੀ ਕਿਰਪਾ ਕਰਨ ਤਾਂ ਜੋ ਇਸ ਦਵਾਰ ਸਾਨੂੰ ਨਿਰਾਸ਼ ਨ ਹੋਣ ਪਵੇ।

ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰ ਸੱਚੇ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਜੀ ਨੇ ਬਚਨ ਕੀਤਾ, "ਭਜਨੀਕ, ਉਦਾਸ ਨ
 ਹੋਵੀ, ਬੱਚਾ ਇਹ ਤਾਂ ਨਹੀਂ ਰਹਿਣਾ ਪਰ ਅੱਗੋਂ ਮੈਂ ਜਾਣ ਨਹੀਂ ਦੇਂਦਾ। ਕਿਸੇ ਦਵਾਈ
 ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ, ਸਤਿਗੁਰ ਕਿਰਪਾ ਕਰਨਗੇ, ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਕਿਰਪਾ ਕਰੇਗੀ, ਸਤਿਗੁਰ
 ਜਰੂਰ ਕਿਰਪਾ ਕਰਨਗੇ। ਡੋਲਣ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ।"

ਖੈਰ ਜਿਹ ਬੱਚਾ ਵੀ ਨਹੀਂ। ਕੁਝ ਸਮੇਂ ਪਿਛੋਂ ਜਦੋਂ

NO. 55

DATE

ਸਤਿਗੁਰ ਜੀ ਮੰਡੀ ਦੇ ਆਪਣੇ ਅਖੀਰਲੇ ਦੌਰ ਤੇ ਮੰਡੀ ਆਏ ਤਾਂ ਸੇਠ ਜੀ ਨੇ
ਅਰਜ਼ ਕਰਕੇ ਸਤਿਗੁਰ ਜੀ ਦੇ ਚਰਨ ਆਪਣੇ ਘਰ ਪਵਾਏ। ਉਥੇ ਅਰਵਿਚ ਹੀ
ਸਤਿਗੁਰ ਜੀ ਨੇ ਸੇਠ ਜੀ ਨੂੰ ਪੁੱਛਿਆ, "ਸੁਣਾ ਤਜਨੀਕ ਕੋਈ ਹੈ, ਤਾਵ ਕੋਈ
ਚਿਮੀਦਵਾਰੀ ਹੈ?" ਉਸ ਸਮੇਂ ਚਿਮੀਦਵਾਰੀ ਵਾਲੀ ਗਲ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਸੀ ਪਰ ਸੇਠ
ਜੀ ਨੇ ਨਾਹ ਤਾਂ ਨ ਕੀਤੀ ਸਗੋਂ ਹੱਥ ਜੋੜ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ, "ਸੱਚੇ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਜੀ, ਤੁਹਾਡੀ
ਕਿਰਪਾ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ, ਤੁਸੀਂ ਹੀ ਬਖਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਨੀ ਹੈ।" ਅੰਤਰਜਾਮੀ ਸਤਿਗੁਰ ਜੀ ਨੇ
ਜਾਣ ਲਿਆ ਕਿ ਅਜੇ ਕੋਈ ਚਿਮੀਦਵਾਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਸੇਠ ਜੀ ਨੂੰ ਕਿਹਾ, "ਤੁਸੀਂ
ਫਿਕਰ ਨ ਕਰੋ, ਤਜਨ ਬਾਣੀ ਕਰਦੇ ਰਹੋ ਅਤੇ ਅਰਦਾਸ ਕਰਦੇ ਰਹੋ।
ਸਤਿਗੁਰ ਜਗੁਰ ਕਿਰਪਾ ਕਰਨਗੇ, ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਜਗੁਰ ਕਿਰਪਾ ਕਰੇਗੀ, ਸੱਚੇ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਜੀ
ਜਗੁਰ ਕਿਰਪਾ ਕਰਨਗੇ, ਮੇਰੀ ਇਕ ਗਲ ਯਾਦ ਰਖਣੀ ਕਿ ਜਦੋਂ ਕਾਕਾ ਹੋਵੇਗਾ
ਮੇਲਾ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ। ਮੇਲੇ ਦੀ ਤਾਰੀਕ ਮੈਂ ਆਪ ਦਿਆਂਗਾ ਅਤੇ
ਮੇਲੇ ਤੇ ਸਣੇ ਪਰਵਾਰ ਆਉਣਗੇ।"

ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰ ਪਰਤਾਪ ਸਿੰਘ ਜੀ ਮੰਡੀ ਤੋਂ ਸ੍ਰੀ ਭੈਣੀ ਸਾਹਿਬ ਆ ਗਏ
ਅਤੇ ਇਥੇ ਹੀ 21 ਅਤੇ 22 ਅਗਸਤ ਸੰਨ 1੯੫੯ ਦੀ ਵਿਚਲੀ ਗਤ ਨੂੰ
ਸੱਚ ਖੰਡ ਪਧਾਰ ਗਏ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪਿਛੋਂ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹੁਕਮ ਅਨੁਸਾਰ, ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰ
ਜਗਜੀਤ ਸਿੰਘ ਜੀ ਗੁਰ ਗੱਦੀ ਤੇ ਸਭਾਇਮਾਨ ਹੋਏ।

ਹੁਣ ਦੋਵੇਂ ਜੀਅ ਭਰੇ ਚਿੰਤਾਸ ਰਹਿੰਦੇ ਸਨ, ਇਕ ਤਾਂ ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰ
ਪਰਤਾਪ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦਾ ਵਿਛੋੜਾ ਅਤੇ ਦੂਜਾ ਬੱਚੇ ਦੀ ਚਿੰਤਾ, ਅਤੇ ਕਦੇ ਕਦੇ
ਇਹ ਵੀ ਖਿਆਲ ਕਰਦੇ ਕਿ ਸਤਿਗੁਰ ਜੀ ਨੇ ਫੁਰਮਾਇਆ ਸੀ ਕਿ ਹੋਣ ਵਾਲੇ
ਕਾਕੇ ਦੇ ਮੇਲੇ ਦੀ ਤਾਰੀਕ ਮੈਂ ਆਪ ਦਿਆਂਗਾ ਅਤੇ ਸਣੇ ਪਰਵਾਰ ਆਉਣਗੇ।
ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਇਹ ਬਚਨ ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੂਰੇ ਹੋਣਗੇ?

ਤਾਕੇ ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰ ਪਰਤਾਪ ਸਿੰਘ ਜੀ ਸੱਚ ਖੰਡ ਪਧਾਰ ਗਏ ਸਨ ਪਰ
ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਬਚਨ ਸਦਕਾ ਠੀਕ ਦਸ ਮਹੀਨਿਆਂ ਪਿਛੋਂ ਕਾਕੇ ਦਾ ਜਨਮ ਹੋਇਆ,
ਗੁਰ ਪਾਸਿਓਂ ਵਧਾਈ ਵਧਾਈ ਦੀ ਆਵਾਜ਼ ਆਉਣ ਲਗੀ।

ਕੁਝ ਦਿਨਾਂ ਪਿਛੋਂ ਸੇਠ ਜੀ ਸ੍ਰੀ ਭੈਣੀ ਸਾਹਿਬ ਗਏ ਅਤੇ ਹਜ਼ੂਰ ਹਜ਼ੂਰ
ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰ ਜਗਜੀਤ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੇ ਚਰਨ ਕਵਲਾਂ ਤੇ ਨਮਸਕਾਰ ਕਰਕੇ
ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ, "ਗੁਰੀ ਨਿਵਾਜ਼ ਜੀ, ਆਪ ਜੀ ਦੀ ਕਿਰਪਾ ਨਾਲ ਕਾਕੇ ਦੀ
ਬਖਸ਼ਿਸ਼ ਹੋਈ ਹੈ, ਮੇਲਾ ਕਰਨ ਦਾ ਖਿਆਲ ਹੈ।"

ਸੇਠ ਜੀ ਨੇ ਹਾਲਾਂ ਇੰਨਾ ਹੀ ਬਚਨ ਕੀਤਾ ਸੀ ਕਿ ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰ ਸੱਚੇ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਜੀ
ਨੇ ਤੁਹਾਡੇ ਫਿਰਮਾਇਆ, "ਮੈਂ ਬਚਨ ਕੀਤਾ ਹੋਇਆ ਹੈ ਕਿ ਮੇਲੇ ਦੀ ਤਾਰੀਕ
ਮੈਂ ਆਪ ਦਿਆਂਗਾ ਅਤੇ ਸਣੇ ਪਰਵਾਰ ਆਉਣਗੇ। ਕੀ ਯਾਦ ਹੈ ਕਿ ਨਹੀਂ।"
ਹੁਣ ਤੁਸੀਂ ਜਾਹੋ। ਪ੍ਰੋਗ੍ਰਾਮ ਬਣਾ ਕੇ, ਤੁਹਾਨੂੰ ਤਾਰੀਕ ਦੱਸੀ ਜਾਏਗੀ।"

ਕੁਝ ਦਿਨਾਂ ਪਿਛੋਂ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਵਲੋਂ ਮੇਲੇ ਦੀ ਤਾਰੀਕ ਦਿੱਤੀ ਗਈ, ਮਿੱਥੀ ਹੋਈ ਤਾਰੀਕ ਤੇ ਸਤਿਗੁਰੂ ਸੱਚੇ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਜੀ ਸਣੇ ਪਰਵਾਰ ਮੰਡੀ ਪਹੁੰਚ ਗਏ। ਹਜ਼ੂਰੀ ਸੇਵਕ, ਰਾਗੀ, ਕਈ ਜਥੇਦਾਰ ਅਤੇ ਕਈ ਸਾਧ ਵੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਮੰਡੀ ਪਹੁੰਚ ਗਏ। ਮੰਡੀ ਅੱਗੇ ਹੀ ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਬੜੀ ਹੈ, ਬੜਾ ਚੰਗਾ ਮੇਲਾ ਹੋਇਆ।

ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਜੀ, ਜਗਵਿਚਾਰ ਕਰੀਏ ਤਾਂ ਪਤਾ ਲਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਾਕਾ ਹੋਲ ਤੋਂ ਦਸ ਮਹੀਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਜਿਹੜੇ ਬਚਨ ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਪਰਤਾਪ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੇ ਕੀਤੇ ਸਨ ਉਹੀ ਬਚਨ ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜਗਜੀਤ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੇ ਕਾਕਾ ਹੋਲ ਤੋਂ ਪਿਛੋਂ ਕੀਤੇ ਸਨ ਜੋ ਇਸਤਰ੍ਹਾਂ ਹਨ :-

**“ਮੇਲੇ ਦੀ ਤਾਰੀਕ ਮੈਂ ਆਪ ਦਿਆਂਗਾ ਅਤੇ
ਸਣੇ ਪਰਵਾਰ ਆਉਣਾ ਹੈ।**

ਹੁਣ ਆਪ ਹੀ ਨਿਰਣਾ ਕਰ ਨਰਿ ਕਿ ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਪਰਤਾਪ ਸਿੰਘ ਜੀ ਅਤੇ ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜਗਜੀਤ ਸਿੰਘ ਜੀ ਵਿਚ

ਜੋਤਿ ਚੰਹਾ, ਜੁਗਤਿ ਸਾਇ,

ਸਿਰਫ਼

ਸਹਿ ਕਾਇਆ ਫੇਰਿ ਪਲਟੀਅੰ

ਵਾਲੀ ਗਲ ਹੈ ਕਿ ਨਹੀਂ।

ਇੰਗਲੈਂਡ ਵਿਚ ਬਾਰਸ

NO. 57

DATE

ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਤੇਗ ਬਹਾਦਰ ਜੀ ਲਿਖਦੇ ਹਨ

ਪਾਂਚਤਤਕੇਤਨ ਚਰਿਤ

ਅਤੇ ਭਗਤ ਕਬੀਰ ਜੀ ਵੀ ਲਿਖਦੇ ਹਨ

ਪੰਚ ਤਤੁ ਮਿਲਿ ਕਾਇਮ ਕੀਨੀ

ਭਾਵ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਸਾਡੇ ਸਰੀਰ ਪੰਜ ਤੱਤਾਂ ਦੇ ਬਣੇ ਹੋਏ ਹਨ

(੧) ਪ੍ਰਿਥਵੀ (੨) ਜਲ (੩) ਪਵਨ (੪) ਅਗਨਿ ਅਤੇ (੫) ਆਕਾਸ਼

ਇਨ੍ਹਾਂ ਪੰਜ ਤੱਤਾਂ ਵਿਚ ਇੱਕ ਤੱਤ ਜਲ ਅਥਵਾ ਪਾਣੀ ਹੈ

ਪਾਣੀ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਵਲੋਂ ਬੁਖਸੀ ਹੋਈ ਇਕ ਅਲਮਲੀ ਦਾਤ ਹੈ। ਇਹ ਸਾਡੇ ਜੀਵਨ ਨਈਂ ਬਹੁਤ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਤਾਂ ਪਾਣੀ ਨੂੰ ਪਿਤਾ ਦਾ ਸਨਮਾਨ ਬਖਸ਼ਦੇ ਹਨ ਅਥਵਾ **ਪਾਣੀ ਪਿਤਾ** ਕਿਉਂਜੋ ਪਾਣੀ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਕੋਈ ਫਲ, ਫੁੱਲ, ਸਬਜ਼ੀ, ਅਨਾਜ, ਬਿਰਛ ਬੂਟੇ ਆਦਿ ਕੁਝ ਵੀ ਪੈਦਾ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਜੇ ਪਾਣੀ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਕੋਈ ਅਨਾਜ ਪੈਦਾ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਤਾਂ ਫਿਰ ਇਹ ਕਹਿਣਾ ਪਵੇਗਾ ਕਿ ਪਾਣੀ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਆਦਮੀ ਜੀਉਂਦਾ ਨਹੀਂ ਰਹਿ ਸਕਦਾ।

ਇਸਨਾਨ ਕਰਨ, ਕਪੜੇ ਧੋਣ, ਬਹੁਤਨ ਸਾਫ਼ ਕਰਨ, ਸਬਜ਼ੀਆਂ ਧੋਣ, ਸਬਜ਼ੀਆਂ ਪਕਾਉਣ ਵਾਸਤੇ ਪਾਣੀ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਪਿਆਸ ਬੁਝਾਉਣ ਵਾਸਤੇ ਪਾਣੀ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਨਾਲੀਆਂ ਸਾਫ਼ ਕਰਨ, ਛਿੜਕਾਅ ਕਰਨ ਅਤੇ ਅੱਗ ਬੁਝਾਉਣ ਵਾਸਤੇ ਵੀ ਪਾਣੀ ਦੀ ਲੋੜ ਪੈਂਦੀ ਹੈ।

ਵਰਗੇ ਪਾਣੀ ਨਾਲ ਬਿਜਲੀ ਪੈਦਾ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਬਿਜਲੀ ਨਾਲ ਵੱਡੇ ਵੱਡੇ ਕਾਰਖਾਨੇ ਚਲ ਰਹੇ ਹਨ, ਬਿਜਲੀ ਨਾਲ ਕਮਰੇ ਠੰਢੇ ਅਤੇ ਗਰਮ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਕਪੜੇ ਧੋਣ ਵਾਲੀਆਂ ਮਸ਼ੀਨਾਂ, ਸਫ਼ਾਈ ਕਰਨ ਵਾਲੀਆਂ ਮਸ਼ੀਨਾਂ ਰੇਡੀਓ, ਟੈਲੀਵੀਜ਼ਨ, ਟੈਲੀਫੋਨ, ਲਿਫਟਾਂ, ਗੀਟਰਾਂ ਨਾਲ ਖਾਲਾ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਸਭ ਬਿਜਲੀ ਦੀਆਂ ਹੀ ਕਰਮਾਤਾਂ ਹਨ। ਬਿਜਲੀ ਨਾਲ ਹੀ ਮੈਕਸਰੇ ਲੈ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਕਈ ਰੋਗਾਂ ਦਾ ਇਲਾਜ ਵੀ ਬਿਜਲੀ ਰਾਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਹੁਣ ਤਾਂ ਕਈ ਥਾਵਾਂ ਤੇ ਖੇਤੀ ਬਾੜੀ ਵੀ ਬਿਜਲੀ ਰਾਹੀਂ ਹੋਣ ਲੱਗ ਪਈ ਹੈ। ਭਾਵ ਇਹ ਕਿ ਸਾਨੂੰ ਅਲਗਲਿਤ ਸਖ਼ ਬਿਜਲੀ ਰਾਹੀਂ ਮਿਲ ਰਹੇ ਹਨ ਪਰ ਸਾਨੂੰ ਇਹ ਨਹੀਂ ਭੁਲਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਕਿ ਬਿਜਲੀ ਪਾਣੀ ਤੋਂ ਹੀ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਪਾਣੀ ਦਾ ਬਦਲਿਆ ਹੋਇਆ ਇਕ ਰੂਪ ਭਾਵ ਹੈ। ਭਾਵ ਨਾਲ ਹੀ

ਰੇਲਾਂ ਦੇ ਟਿੱਕਣ, ਵੱਡੇ ਵੱਡੇ ਜਹਾਜ਼, ਅਗਨ ਬੋਟ ਅਤੇ ਪਾਣੀ ਖਿੱਚਣ ਵਾਲੇ ਪੰਪ ਚਲਦੇ ਹਨ

ਪਾਣੀ ਸਾਡੇ ਜੀਵਨ ਦੀ ਸਭ ਤੋਂ ਜ਼ਰੂਰੀ ਲੋੜ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਹੀ

ਸਾਨੂੰ ਇਸਦੀ ਰੱਖਿਆ ਤੇ ਵੱਡੇ ਵੱਡੇ ਸ਼ਹਿਰ ਵਸਦੇ ਇਸ ਜ਼ਰੂਰੇ

ਪਾਲੀ ਸਾਨੂੰ ਖੁਹ ਦਰਿਆਵਾਂ ਤਲਾਵਾਂ ਨਲਕਿਆਂ

NO.

DATE

58

ਬਠਿਨੀਆਂ, ਸਮੁੰਦ ਅਤੇ ਬਰਸਾਤ ਰਾਹੀਂ ਪਾਪਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਜੇ ਵਿਚਾਰਿਆ ਜਾਏ
ਤਾਂ ਪਤਾ ਲਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਭ ਤੋਂ ਆਧਿਕ ਲੋੜ ਬਰਸਾਤ ਦੇ ਪਾਲੀ ਅਥਵਾ ਬਰਸਾਤ
ਦੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।

ਆਪਣੇ ਹੀ ਅੰਦਾਜ਼ਾ ਨਾਲ ਨਹਿ ਕਿ ਜੇਨ ਹਾੜ ਦੀ ਸਖਤ ਗਰਮੀ ਤੋਂ ਤੰਗ
ਕੇ ਲੋਕ ਕਿੰਨੀ ਬੇਸਬਰੀ ਨਾਲ ਵਰਖਾ ਦੀ ਉਡੀਕ ਕਰਦੇ ਹਨ? ਬਦਲ ਬਦਲਦਿਆਂ
ਸਾਰ ਜਦੋਂ ਠੰਢੀ ਠੰਢੀ ਹਵਾ ਆਉਂਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਗਰਮੀ ਨਾਲ ਤਨਸ਼ ਰਹੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ
ਕਿਵੇਂ ਸੁਖ ਦਾ ਸਾਹ ਆਉਂਦਾ ਹੈ? ਫਿਰ ਜਦੋਂ ਮੀਂਹ ਪੈਣ ਲਗਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਲੋਕ ਕਿੰਨੇ
ਖੁਸ਼ ਹੁੰਦੇ ਹਨ? ਕਈ ਤਾਂ ਖੁਸ਼ੀ ਵਿਚ ਨੱਚਣ ਟਪਣ ਵੀ ਲਗ ਪੈਂਦੇ ਹਨ, ਕਈ
ਮੀਂਹ ਵਿਚ ਨਹਾਉਣ ਵੀ ਲਗ ਪੈਂਦੇ ਹਨ। ਪਸ ਪੰਛੀ ਵੀ ਬਹੁਤ ਖੁਸ਼ ਹੁੰਦੇ ਹਨ

ਬਰਸਾਤ ਨਾਲ ਹੀ ਤਾਂ ਤਲਾ ਛੱਪੜ ਪਾਲੀ ਨਾਲ ਭਰ ਜਾਂਦੇ ਹਨ।

ਬੂਟਿਆਂ, ਫੁਲਾਂ ਆਦਿ ਸਾਰੀ ਬਨਾਸਤੀ ਰਿਤੇ ਹਰਿਆਵਲ ਅਤੇ ਚੌਲਕ ਆ ਜਾਂਦੀ ਹੈ,
ਸਭ ਤੋਂ ਵਧ ਖੁਸ਼ੀ ਤਾਂ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਸਾਰਾ ਦਰੋਮਦਾਰ ਹੀ ਬਰਸਾਤ
ਉੱਤੇ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਬਰਸਾਤ ਨਾਲ ਹੀ ਤਾਂ ਫਸਲਾਂ ਵਧਦੀਆਂ-ਫੁਲਦੀਆਂ ਅਤੇ
ਪੱਕਦੀਆਂ ਹਨ। ਜੇ ਸੱਚ ਪੁੱਛੋ ਤਾਂ ਬਰਸਾਤ ਟਿਕ ਰੱਬੀ ਦਾਤ ਹੈ
ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਰਾਮ ਦਾਸ ਜੀ ਲਿਖਦੇ ਹਨ

ਮੀਂਹ ਵੁਠ ਛਹ ਬਰਨਾਇ ॥

ਸਭ ਧਰਤਿ ਭਈ ਹਰਿਆਵਲੀ

ਅੰਨੁ ਜੰਮਿਆ ਬੋਹਲ ਨਾਇ ॥

ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਦੇਵ ਜੀ ਲਿਖਦੇ ਹਨ

ਪਰਮੇਸਰੁ ਹੋਆ ਦਇਆਲੁ ਮੇਘ ਵਰਸੈ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਧਾਰ

ਸਗਲੇ ਜੀਅ ਜੰਤ ਤ੍ਰਿਪਤਾ ਸੇ ਕਾਰਜ ਆਏ ਪੂਰੇ ਰਾਸੇ

ਹੁਣ ਜੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰੀਏ ਕਿ ਕਿਸੇ ਸਾਲ ਉੱਕਾ ਹੀ ਬਰਸਾਤ ਨ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਕੀ ਹਾਲ ਹੁੰਦਾ ਹੈ,
ਬਰਸਾਤ ਨ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਬਰਸਾਤੀ ਦਰਿਆਵਾਂ ਅਥਵਾ ਨਦੀਆਂ ਵਿਚ ਤਾਂ ਪਾਲੀ ਉੱਥੇ
ਹੀ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦਾ। ਟੋਥੇ, ਤਲਾਬ ਅਥਵਾ ਛੱਪੜ ਸਾਰੇ ਸੁੱਕ ਜਾਂਦੇ ਹਨ।

ਪਾਲੀ ਬੜੀ ਬੜੀ ਦੁਰੋ ਲਿਉਣਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਮਨੁੱਖਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਮਿਲਣਾ ਮੁਸ਼ਕਲ
ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਪਸ ਪੰਛੀਆਂ ਨੂੰ ਕਿਥੋਂ ਮਿਲਣਾ ਹੈ। ਉਹ ਵੇਚਾਰੇ ਤ੍ਰਿਹਾਏ ਹੀ ਮਰ ਜਾਂਦੇ ਹਨ
ਜਰਾਬਤ ਬਣੇ ਸਭ ਸੁੱਕ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਤੁੱਤੀ ਲੋ ਮਨੁੱਖਾਂ ਨੂੰ ਤੜਪਾਉਂਦੀ ਹੈ

ਸਤ੍ਰਕ ਮੱਗ ਵਾਂਗ ਰਾਜਮ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ । ਨੰਗੇ ਪੈਰੀਂ

ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੇ ਚਲਣ ਵੀ ਬੜਾ ਮੁਸ਼ਕਲ ਹੁੰਦਾ ਹੈ । ਸਭ ਤੋਂ ਵਧ ਨੁਕਸਾਨ ਤਾਂ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ । ਫਸਲ ਨ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਕੀਤੀ ਹੋਈ ਸਾਰੀ ਮਿਹਨਤ ਮੈਵੇਂ ਹੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ।

ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਦੀ ਨੀਲਾ ਦਾ ਅੰਤ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦਾ । ਕਦੀ ਤਾਂ ਮੈਨਾ ਮੀਂਹ ਵਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਹੜ੍ਹ ਆ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਕਦੀ ਮੈਸੀ ਮੌੜ੍ਹਾ ਦੇਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਨਤਾ ਬਰਸਾਤ ਵਾਸਤੇ ਅਰਦਾਸ ਕਰਦੀ ਕਰਦੀ ਥੱਕ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਪਰ ਮੀਂਹ ਦੀ ਟਿਕ ਕਣੀ ਵੀ ਨਹੀਂ ਪੈਂਦੀ । ਅਪਣੀ ਖੇਡ ਨੂੰ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਆਪ ਹੀ ਜਾਣਦਾ ਹੈ

ਤੁਮਰੀ ਗਤਿ ਮਿਤਿ ਤੁਮ ਹੀ ਜਾਨੀ ॥

ਸੰਨ ੧੮੭੬ ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿਟਿੰਗਲੈਂਡ (ENGLAND) ਵਿਚ ਟਿਕ ਮੈਸਾ ਭਾਰੀ ਸੌਕ ਪਿਆ ਸੀ ਕਿ ਤਕਰੀਬਨ ਦੋ ਸਾਲ ਤਕ ਬਰਸਾ ਦੀ ਟਿਕ ਕਣੀ ਵੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਪਈ । ਇਸਨਾਨ ਕਰਨਾ ਤਾਂ ਕਿਤੇ ਰਿਹਾ, ਪੀਲੇ ਵਾਸਤੇ ਵੀ ਪਾਲੀ ਮੁਸ਼ਕਲ ਨਾਲ ਮਿਲਦਾ ਸੀ ਸਰਕਾਰ ਵਲੋਂ ਭਾਵੇਂ ਪਹਾੜਾਂ ਤੇ ਗੋਲੇ ਬੰਬ ਚਲਾਏ ਗਏ ਪਰ ਬਰਸਾਤ ਫਿਰ ਵੀ ਨ ਹੋਈ । ਜਾਂਦੇ ਟੁਟੇ ਵੀ ਸਭ ਨਿਸ਼ਫਲ ਗਏ । ਹੁਣ ਰਸਮੇ ਦਰਿਆ ਸਭ ਸੁਕ ਗਏ । ਪਾਲੀ ਦੇ ਭਰੇ ਹੋਏ ਤਾਨਾਬ ਸਭ ਖਾਲੀ ਹੋ ਗਏ । ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਕੋਈ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਸੀ ਜਾ ਰਹੀ । ਸਰਕਾਰ ਜਹਾਜ਼ਾਂ ਰਾਹੀਂ ਪਾਲੀ ਬਾਹਰੇ ਮੰਗਵਾਉਣ ਲੱਗੀ ਅਤੇ ਰਾਸਨ ਕਾਰਡਾਂ ਰਾਹੀਂ ਪਾਲੀ ਬੋਤਲਾਂ ਦੇ ਹਿਸਾਬ ਨਾਲ ਜਨਤਾ ਨੂੰ ਦੇਣ ਲੱਗੀ । ਜਦੋਂ ਮਨੁੱਖਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਪਾਲੀ ਪੀਲੇ ਵਾਸਤੇ ਬੜੀ ਮੁਸ਼ਕਲ ਨਾਲ ਮਿਲਦਾ ਸੀ ਤਾਂ ਪਸ਼ੂ ਪੰਛੀਆਂ ਨੂੰ ਪਾਲੀ ਕਿਥੋਂ ਮਿਲਣਾ ਸੀ ? ਵੇਚਾਰੇ ਤਿਹਾਏ ਹੀ ਮਰਨ ਲੱਗੇ । ਫਲ ਬੂਟੇ ਦਰਖਤ ਸਭ ਸੁਕ ਗਏ । ਸੰਤ ਸੇਵਾ ਸਿੰਘ ਜੀ ਸੇਵਾਦਾਰ ਅਪਣੀ ਕਵਿਤਾ ਵਿਚ ਲਿਖਦੇ ਹਨ :-

ਸੌਕਾ ਪਿਆ ਟਿੰਗਲੈਂਡ ਦੇ ਵਿਚ ਆ ਕੇ, ਦੋ ਸਾਲ ਤੋਂ ਬਾਰਸ਼ ਨ ਹੋਈ ਹੈ ਸੀ ।
ਰਸਮੇ ਸੁਕ ਗਏ, ਸੁਕ ਦਰਖਾ ਗਏ, ਹਰਿਆ ਬੂਟਾ ਨ ਦਿਸਦਾ ਕੋਈ ਹੈ ਸੀ ।

ਮਿਲਦਾ ਮਾਪ ਕੇ ਬੋਤਲਾਂ ਵਿਚ ਪਾਲੀ ਜੰਤਾ ਉਠ ਕੇ ਮੁਲ ਨ ਨਾਂਵਦੀ ਏ
ਗਰਮੀ ਨਾਲ ਕਈ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਾਨ ਦੇ ਰੰਗੇ, ਪੇਸ਼ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮੂਲ ਨ ਜਾਂਵਦੀ ਏ

ਅਖੀਰ ਦੁਖੀ ਹੋ ਕੇ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਸਾਰੀ ਜਨਤਾ ਅਚੇ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਕਿ
ਸਾਰੇ ਅਪਣੇ ਅਪਣੇ ਧਰਮ ਅਨੁਸਾਰ ਅਪਣੇ ਅਪਣੇ ਇਸ਼ਟ ਅੱਗੇ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ
ਅਥਵਾ ਅਰਦਾਸ ਕਰੋ ਕਿ ਪਾਲੀ ਦਾ ਇਹ ਸੰਕਟ ਦੂਰ ਹੋਵੇ ਅਥਵਾ
ਸਿੰਗਲੈਂਡ ਵਿਚ ਬਾਰਸ਼ ਹੋਵੇ ।

ਲੋਕ ਮੰਦਰਾਂ, ਮਸੀਤਾਂ, ਗਿਰਜਿਆਂ ਗੁਰਦਵਾਰਿਆਂ ਅਤੇ
 ਹੋਰ ਦੂਜੇ ਧਰਮ ਸਥਾਨਾਂ ਵਿਚ ਅਪਣੇ ਅਪਣੇ ਢੰਗਾਂ ਨਾਲ ਅਰਦਾਸਾਂ ਕਰਨ ਲੱਗੇ
 ਗੇਰੇ ਗਿਰਜਿਆਂ ਵਿਚ, ਹਿੰਦੂ ਮੰਦਰਾਂ ਵਿਚ, ਮੁਸਲਮਾਨ ਮਸੀਤਾਂ ਵਿਚ ਜਾਂ ਵੱਖ ਵੱਖ
 ਸਿੱਖ ਹੋ ਕੇ ਠੇ ਗੁਰਦਵਾਰਿਆਂ ਵਿਚ, ਹੱਥ ਜੋੜ ਕੇ ਵਾਸਤੇ ਪਾਂ ਵੱਖ ਵੱਖ
 ਟਿਕੇ ਮਾਸ ਲੈ ਸਾਰੇ ਹੀ ਮਨਾਂ ਵਿਚ, ਮਾਧੋ ਮਾਧਣੀ ਬੋਲੀ ਵਿਚ ਗਾਂ ਵੱਖ ਵੱਖ
 ਤੇਰੇ ਮੂੰਹ ਕਰ ਕਈ ਪਹਾੜ ਚੜ੍ਹ ਕੇ, ਗੋਲੇ ਬੰਬ ਬੰਦ ਕਾਂ ਚਲਾਂ ਵੱਖ ਵੱਖ
 ਨੱਚਣ ਕਈ ਬਜ਼ਾਰਾਂ ਵਿਚ ਹੋ ਨੰਗੇ, ਮਾਥਣ ਮਾਸਾਂ ਦੀ ਪੱਤ ਬਰਾ ਰੱਬਾ
 ਗੋਤੇ ਖਾਂ ਵੱਖ ਵੱਖ ਗਾਮਾਂ ਵਿਚ ਦੇਸ ਸਰ, ਹੁਣ ਤੇ ਮਾਧ ਮਾਕੇ ਮੀਰਿਧ ਰੱਬਾ
 (ਸੰਤ ਸੇਵਾ ਸਿੰਘ ਜੀ)

ਹੁਣ ਸਾਰੀ ਜਨਤਾ ਅਪਣੀ ਅਪਣੀ ਚੜ੍ਹਾਈ ਅਤੇ ਅਮੰਡਾਂ ਤਿਆਗ ਕੇ ਪਰਮਾਤਮਾ
 ਅੱਗੇ ਅਰਦਾਸ ਕਰਦੀ ਸੀ ਅਤੇ
 ਪਰਮਾਤਮਾ ਵੀ ਦੇਣ ਦੁਹਾਈ ਲੱਗੀ
 ਮਾਥੇ ਠੰਡ ਪਾ ਦੇ ਮੇਰੀ ਮਾਤਮਾ ਨੂੰ

ਸੁਣੀ ਪੁਕਾਰ ਦਾ ਤਾਰ ਪੂਰ
 ਖਲਕਤ ਦੀ ਦਰਦ ਭਰੀ ਅਰਦਾਸ ਅਕਾਲ
 ਪੁਰਖ ਦੇ ਦਰ ਤੇ ਪਰਵਾਨ ਹੋ ਗਈ। ਉਸੇ ਵਕਤ ਇਸ ਧਰਤੀ ਤੇ ਵਿਚਰ ਰਹੇ
 ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਦੇ ਸਰਗਲ ਸਰੂਪ ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜਗਜੀਤ ਸਿੰਘ ਜੀ ਮਹਾਰਾਜ
 ਨੇ ਇੰਗਲੈਂਡ ਪਹੁੰਚ ਕੇ ਜਨਤਾ ਦੇ ਸੰਕਟ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰਨ ਵਾਸਤੇ ਅਪਣੇ ਦੋਰਾ
 ਮਿੱਥਾਇਆ
 ਏਮਰ ਇੰਡੀਆ ਤੇਰੇ ਅਸਵਾਰ ਸਤਿਗੁਰ ਪਹਿਲਾਂ ਵਿਚ ਅਮਰੀਕਾ ਜਾਂ ਵੱਖ ਵੱਖ
 ਰੱਬੇ ਭੁਲਿਆ ਤੇ ਰਹੇ ਭਟਕਿਆਂ ਨੂੰ, ਸਿੰਧਾ ਰੱਬ ਦਾ ਰਾਹ ਦਿਖਾ ਵੱਖ ਵੱਖ
 ਸਤਿਗੁਰ ਸਰੂਪ ਦਾ ਭਲਾ ਮਨਾਉਣ ਵਾਲੇ, ਉਥੇ ਚਲ ਕੇ ਨੇੜੇ ਵਿਚ ਪਾਂ ਵੱਖ ਵੱਖ
 ਹੀਮ ਦਾਨ ਦੇਂਦੇ ਭਾਗਾਂ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ, ਨਾਮ ਦਾ ਨਾਮ ਦਿਸਨਾ ਦਿੱਤਾ ਵੱਖ ਵੱਖ

ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਪਹਿਲਾਂ ਅਮਰੀਕਾ ਗਏ, ਉਥੋਂ ਦੀ ਸੰਗਤ ਨੂੰ ਦਰਸਾਨ ਦੇ ਕੇ
 ਕਿਤਾਰਥ ਕੀਤਾ, ਫਿਰ ਕੈਨੇਡਾ ਦੀ ਸੰਗਤ ਨੂੰ ਦਰਸਾਨ ਦਿੱਤੇ।
 ਫਿਰ ਟਿੰਗਲੈਂਡ ਜਾਣ ਦੀ ਤਿਆਰੀ ਹੋਈ।

(ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਟਿੰਗਲੈਂਡ ਪਹੁੰਚ ਗਏ)

ਹਵਾਈ ਸਮੁੰਦਰ ਤੇ ਸੰਗਤਾਂ ਪਹੁੰਚ ਗਈਆਂ
 ਅਪਣੇ ਪ੍ਰੀਤਮ ਨੂੰ ਅਗੋਲਿਉਣ ਦੇ ਲਈ।

ਸਮਾਂ ਵਿਚਾਰ ਕੇ ਮਾਰੀ ਸੰਗਤ ਨੇ ਹੱਥ ਜੋੜ ਕੇ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਅਗੇ ਅਰਜ਼
 ਕੀਤੀ, ਹੇ ਸੱਚੇ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਜੀ,

ਅਸੀਂ ਜੀਵਿ ਮਦਾ ਹੀ ਭੁਲਣਹਾਰ ਹਾਂ, ਤੁਸੀਂ

(ਕਥਾਸਿੰਦ)

ਮਦਾ ਹੀ ਬਖਸ਼ਿੰਦ ਸਤਿਗੁਰ ਹੋ। ਸਾਡੇ ਮੋਗਣ ਨ
 ਚਿਤਾਰੋ ਅਤੇ ਕਿਰਪਾ ਕਰੋ, ਮੌੜ ਦਾ ਸੰਕਟ
 ਦੂਰ ਕਰੋ।

ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਦੀ ਅਰਜ਼ ਸੁਣ ਕੇ, ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਫੁਰਮਾਇਆ,
 "ਮੇਰੇ ਵਸ ਤੇ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਖਿਓ ਜੋ

ਜਾ ਹਓ ਕਰੀ ਨਹੋਈ।"

ਫਿਰ ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਨੇ ਅਰਜ਼ ਕੀਤੀ, ਹੇ ਸੱਚੇ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਜੀ,

ਤਿਨੇ ਲੋਕ ਹਨ ਸਾਧ ਦੇ ਵਸ ਦਾ ਤਾ

ਕਰੋ ਮੇਹਰ ਹੋਵੈ ਜੈ ਜੈ ਕਾਰ ਸਤਿਗੁਰ।

ਫਿਰ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਫਰਮਾਇਆ

DATE 62

ਜਿਸ ਜੀਅ ਸਾਜੇ ਹਨ ਉਸਨੂੰ ਸਤਿਫਿਕਰ ਹੈ। ਮਾਨਕ ਦੀ ਜਿਵੇਂ ਰਜਾ ਹੈ
ਤਿਵੇਂ ਠੀਕ ਹੈ।

ਆਉ ਅਸੀਂ ਰਲ ਕੇ ਅਰਦਾਸ ਕਰੀਏ, ਅਗੋਂ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਦੀ ਰਜਾ।

(ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਨੇ ਅਰਦਾਸ ਕੀਤੀ)

ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਕਿ ਬੰਦਨ ਕਿਥੇ ਆ ਗਏ, ਕਾਲੀ ਘਟਾ ਛਾ ਗਈ,
ਬੰਦਨ ਗਰਜਨ ਲੱਗੇ ਅਤੇ ਬਿਜਲੀ ਚਮਕਣ ਲੱਗੀ
ਪਹਿਲਾਂ ਤਾਂ ਕੁਝ ਬੰਦਾਂ-ਬਾਂਦੀ ਹੀ ਹੋਈ ਪਰ ਮਗਰੋਂ ਛੱਜੀ ਖਾਰੀ ਮੀਂਹ
ਵਸਣ ਲੱਗ ਪਿਆ

ਹੁਕਮੀ ਵਰਸਣ ਲਾਗੇ ਮੇਹ।

ਫਿਰ

ਉਂਨਵਿ ਉਂਨਵਿ ਆਇਆ

ਵਰਸੈ ਨੀਰੁ ਨਿਪੰਗੁ।

ਅਖਵਾ

ਪਰਮੇਸਰੁ ਹੋਆ ਦਇਆਲੁ

ਮੇਘ ਵਰਸੈ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਧਾਰ

ਸਗਲੇ ਜੀਅ ਜੰਤ ਤਿਪਤਾਸੇ

ਸ੍ਰੀਤ ਸੇਵਾ ਸਿੰਘ ਜੀ ਸੇਵਾਦਾਰ ਨਿਖਦੇ ਹਨ

ਦੋੜੀ ਖਸੀ ਦੀ ਨਹਿਰ ਸਭ ਮਨਾਂ ਅੰਦਰ,

ਆ ਗਈ ਮਰਦਿਆਂ ਰੁਹ ਵਿਚ ਜਾਨ ਤੁਟ ਪਟ।

ਪਾਲੀ ਪੀਣ ਨੂੰ ਵੀ ਜਿਹੜੇ ਤਰਸਦੇ ਸੀ,

ਸਣੇ ਕਪੜੀ ਲਗ ਪਏ ਨਾਲ ਤੁਟ ਪਟ।

ਇਕ ਦੁਜੇ ਨੂੰ ਦੇਣ ਵਧਾਈ ਸਾਰੇ

ਲਗੇ ਸਤਿਗੁਰਾਂ ਦਾ ਸੁਕਰ ਮਨਾਣ ਤੁਟ ਪਟ।

ਸੇਵਾਦਾਰ ਸਭ ਤੜਫਦੇ ਦਰਸਨ ਨੂੰ

ਸਤਿਗੁਰ ਹੋਏ ਨੇਚੇਬੀ ਰਵਾਨ ਤੁਟ ਪਟ

ਚੋਲਾ ਪਾਇਆ ਮਥਥਾਚਾ ਤੇ ਚੋਰਿਓ ਨੇ,
 ਮਿਰਜਨਹਾਰ ਨਿਚੰਕਾਚ ਕਰਤਾਰ ਹੈ ਏ ।
 ਤਿਨੇ ਲੋਕਹਨ ਏਸੇ ਦੇ ਹੁਕਮ ਮੰਦਰ
 ਹਰ ਕੋਈ ਏਸੇ ਦਾ ਹੀ ਸੇਵਾਦਾਰ ਹੈ ਏ ।

ਫਿਰ ਕੀ ਸੀ

ਹੋ ਚਹੀ ਏ ਜੈ ਜੈ ਕਾਰ
 ਗੁਰੂ ਜਗਜੀਤ ਸਿੰਘ ਦੀ

ਵਾਹ । ਸਮਾਂ ਕੈਸਾ ਬਦਲ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ
 ਨਾਮਧਾਰੀਆਂ (ਕ੍ਰਿਸ਼ਿਆਂ) ਨੂੰ ਮੰਗਚੇਜ਼ ਮਾਪਣੇ
 ਕੱਟਰ ਦੁਸ਼ਮਣ ਸਮਝਦੇ ਸਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਹੀ ਮੰਗਚੇਜ਼
 ਨੇ ਨਾਮਧਾਰੀਆਂ ਦੇ ਗੁਰੂ (ਗੁਰਾਂ ਗੁਰ ਸ੍ਰੀ ਮਤਿਗੁਰੂ ਜਗਜੀਤ ਸਿੰਘ ਜੀ)
 ਮੰਗੇ ਦਿੰਗ ਨੈਂ ਤਵਿਚ ਵਸਦੇ ਨਾਮਧਾਰੀਆਂ ਚਹੀ
 ਬਾਰਸ ਵਾਸਤੇ ਨਿਮ੍ਰਿਤਾ ਸਹਿਤ ਬਾਰ ਬਾਰ
 ਮਰਜ਼ਾ ਕੀਤੀਆਂ ।

ਮਰਾਮਤ ਮਾਇ ਜੇ ਵਡੇ ਤਪਸਵੀ ਵਿਸੀ ਖੀਮੈ ॥
 ਬਿਅੰਤ ਬਿਅੰਤ ਬਿਅੰਤ ਕੋ ਕਰੰਤ ਪਾਠ ਪੇਖੀਮੈ ॥

ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਜੀ, ਵੈਸੇ ਤਾਂ ਹਰ ਸਮੇਂ, ਹਾਜ਼ਰ ਸਤਿਗੁਰੂ
ਜੀ, ਅਪਣੇ ਭਗਤਾਂ ਅਥਵਾ ਸਰਨਾਰਥੀਆਂ ਦੀਆਂ ਮਨੋ ਕਾਮਨਾਵਾਂ ਪੂਰੀਆਂ
ਕਰਦੇ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਕਾਮਨਾਵਾਂ ਸਾਡੀਆਂ ਨਿਜੀ ਕਾਮਨਾਵਾਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ,
ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਪਤਾ ਆਮ ਜੰਤ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਲਗਦਾ। ਪਰ ਕਈ ਵਾਰੀ ਮੈਸਾ ਵੀ ਹੁੰਦਾ
ਹੈ ਕਿ ਸਮੁੱਚੇ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਫਰਿਆਦ ਅਥਵਾ ਅਰਦਾਸ ਸੁਣ ਕੇ ਖਲਕਤ ਦੀ ਮਨੋ
ਕਾਮਨਾ ਪੂਰੀ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਅਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਜਾਣਾਂਦੇ ਨਹੀਂ
ਸਗੋਂ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਅੰਗੇ ਅਰਦਾਸ ਕਰਨ ਦਾ ਬਹਾਨਾ ਬਣਾ ਲੈਂਦੇ ਹਨ
ਅਤੇ ਸੰਗਤ ਵਿਚ ਆਪ ਸਾਮਲ ਹੋ ਕੇ ਅਰਦਾਸ ਕਰਵਾਉਂਦੇ ਹਨ।

ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੀ, ਇੰਗਲੈਂਡ ਦੀ ਦਰਦ ਭਰੀ ਫਰਿਆਦ, ਨਾਮਧਾਰੀ ਸੰਗਤ
ਰਾਹੀਂ ਸੁਣ ਕੇ, ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਵਿਚ ਆਪ ਸਾਮਲ ਹੋ ਕੇ
ਮਾਂਗਟ ਹਾਲ ਨੰਡਨ ਵਿਚ ਅਰਦਾਸ ਕਰਵਾਈ ਸੀ। ਇਸ ਅਰਦਾਸ
ਉਪਰੰਤ ਜਿਹੜੀ ਬਾਰਸ਼ ਹੋਈ ਸੀ ਉਹ ਇੰਗਲੈਂਡ ਦੇ ਵਾਸੀ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ
ਜਾਣਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਮੰਗ ਨਾ ਤਾਂ ਨਿਜੀ ਸੀ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਗੁਪਤ ਸੀ
ਇਹ ਜਾਹਰ ਸੀ ਅਤੇ ਖਲਕਤ ਦੀ ਮੰਗ ਸੀ। ਇਸ ਮੰਗ ਦਾ ਪੂਰਾ ਹੋਣਾ
ਭਾਵੇਂ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਦੀ ਕਿਰਪਾ ਸਮਝ ਲਈਏ ਭਾਵੇਂ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਦੀ
ਜਗਤ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਜਾਹਰੀ ਕਰਮਾਤ ਸਮਝ ਲਈਏ।
ਭਾਈ ਗੁਰਦਾਸ ਜੀ ਦਾ ਲਿਖਿਆ ਹੋਇਆ

ਜਾਹਰ ਕਲ ਨ ਛਪੈ ਛਪਾਈ

ਜਿੱਥੇ ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਦੀ ਮੱਕਾ ਫੇਰਨ ਵਾਲੀ ਸਾਖੀ ਤੇ
ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਉੱਥੇ ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜਗਜੀਤ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੀ ਇੰਗਲੈਂਡ
ਵਿਚ ਬਾਰਸ਼ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਸਾਖੀ ਤੇ ਵੀ ਲਾਗੂ ਸਮਝਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਇਹ ਕੋਈ

ਗੁੱਤੀ ਛੰਨੀ ਨਾਹੀ ਬਾਤ

ਇਹ ਇੰਗਲੈਂਡ ਦੀ ਜੰਤ ਨੇ ਅੱਖੀਂ ਵੇਖਿਆ ਅਤੇ ਬੀ ਬੀ ਸੀ (BBC) ਦੇ
ਤਬੱਸਾਕਾਰ ਨੇ ਕਹਿਆ ਸੀ ਕਿ ਅਜ (ਉਸਦਿਨ) ਇੰਗਲੈਂਡ ਦੇ ਸਾਰੇ
ਅਖਬਾਰਾਂ ਵਿਚ ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜਗਜੀਤ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੀ ਇਸ ਅਧਾਰ ਬਖਸ਼ਿਸ਼
ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਹੈ ਅਤੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਨੂੰ ਮੀਰ ਵਰਮਾਉਣ ਵਾਲੇ ਗੁਰੂ
RAIN MAKER ਦੇ ਨਾਮ ਨਾਲ ਸਤਿਕਾਰਿਆ ਹੈ।

ਜਗੀਤ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦਾ ਅੰਤਿਮ ਜਾਤ ਨਾਨਕ ਕੀਵਰਿਆਈ

ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਜੀ ਵੈਸੇ ਤਾਂ ਹਰ ਸਮੇਂ ਹਾਜ਼ਰ ਸਤਿਗੁਰੂ
ਜੀ ਅਪਣੇ ਭਗਤਾਂ ਅਥਵਾ ਸਰਨਾਰਥੀਆਂ ਦੀਆਂ ਮਨੋ ਕਾਮਨਾਵਾਂ ਪੂਰੀਆਂ
ਕਰਦੇ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਕਾਮਨਾਵਾਂ ਸਾਡੀਆਂ ਨਿਜੀ ਕਾਮਨਾਵਾਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ,
ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਪਤਾ ਆਮ ਜੰਤਾ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਲਗਦਾ। ਪਰ ਕਈ ਵਾਰੀ ਐਸਾ ਵੀ ਹੁੰਦਾ
ਹੈ ਕਿ ਸਮੁੱਚੇ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਫਰਿਆਦ ਅਥਵਾ ਅਰਦਾਸ ਸੁਣ ਕੇ ਖਲਕਤ ਦੀ ਮਨੋ
ਕਾਮਨਾ ਪੂਰੀ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਅਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਜਾਣਾਂਦੇ ਨਹੀਂ
ਸਗੋਂ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਅੰਗੇ ਅਰਦਾਸ ਕਰਨ ਦਾ ਬਹਾਨਾ ਬਣਾ ਲੈਂਦੇ ਹਨ
ਅਤੇ ਸੰਗਤ ਵਿਚ ਆਪ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋ ਕੇ ਅਰਦਾਸ ਕਰਵਾਉਂਦੇ ਹਨ।

ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੀ, ਇੰਗਲੈਂਡ ਦੀ ਦਰਦ ਭਰੀ ਫਰਿਆਦ, ਨਾਮਧਾਰੀ ਸੰਗਤ
ਰਾਹੀਂ ਸੁਣ ਕੇ, ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਵਿਚ ਆਪ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋ ਕੇ
ਮਾਂਗਟ ਹਾਲ ਲੰਡਨ ਵਿਚ ਅਰਦਾਸ ਕਰਵਾਈ ਸੀ। ਇਸ ਅਰਦਾਸ
ਉਪਰੰਤ ਜਿਹੜੀ ਬਾਰਸ਼ ਹੋਈ ਸੀ ਉਹ ਇੰਗਲੈਂਡ ਦੇ ਵਾਸੀ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ
ਜਾਣਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਮੰਗ ਨਾ ਤਾਂ ਨਿਜੀ ਸੀ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਗੁਪਤ ਸੀ
ਇਹ ਜਾਗਰਾ ਸੀ ਅਤੇ ਖਲਕਤ ਦੀ ਮੰਗ ਸੀ। ਇਸ ਮੰਗ ਦਾ ਪੂਰਾ ਹੋਣਾ
ਭਾਵੇਂ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਦੀ ਕਿਰਪਾ ਸਮਝ ਲਈਏ ਭਾਵੇਂ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਦੀ
ਜਗਤ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਜਾਗਰੀ ਕਰਮਾਤ ਸਮਝ ਲਈਏ।
ਭਾਈ ਗੁਰਦਾਸ ਜੀ ਦਾ ਲਿਖਿਆ ਹੋਇਆ

ਜਾਗਰ ਕਲਾ ਨ ਛਪੈ ਛਪਾਈ

ਜਿੱਥੇ ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਦੀ ਮੱਕਾ ਫੇਰਨ ਵਾਲੀ ਸਾਖੀ ਤੇ
ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਉੱਥੇ ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜਗਜੀਤ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੀ ਇੰਗਲੈਂਡ
ਵਿਚ ਬਾਰਸ਼ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਸਾਖੀ ਤੇ ਵੀ ਲਾਗੂ ਸਮਝਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਇਹ ਕੋਈ

ਗੁੱਤੀ ਛੰਨੀ ਨਾਹੀ ਬਾਤ

ਇਹ ਇੰਗਲੈਂਡ ਦੀ ਜੰਤਾ ਨੇ ਅੱਖੀਂ ਵੇਖਿਆ ਅਤੇ ਬੀ ਬੀ ਸੀ (BBC) ਦੇ
ਤਬੱਸਕਾਰ ਨੇ ਕਹਿਆ ਸੀ ਕਿ ਅਜ (ਹਿਮਦਿਨ) ਇੰਗਲੈਂਡ ਦੇ ਸਾਰੇ
ਅਖਬਾਰਾਂ ਵਿਚ ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜਗਜੀਤ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੀ ਇਸ ਅਧਾਰ ਬਖਸ਼ਿਸ਼
ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਹੈ ਅਤੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਨੂੰ ਮੀਂਹ ਵਰਸਾਉਣ ਵਾਲੇ ਗੁਰੂ
RAIN MAKER ਦੇ ਨਾਮ ਨਾਲ ਸਤਿਕਾਰਿਆ ਹੈ।

ਸ੍ਰੀ ਸਤਗੁਰੂ ਜਗਜੀਤ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੀ ਸਤਿਕਾਰੀ ਫਰਿਆਦ

ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ, ਜਿੰਨੀ ਕੁ ਕਿਸੇ ਤੇ ਕਿਰਪਾ ਕਰਦੇ ਹਨ ਉਨ ਹੀ ਉਹ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਨੂੰ
ਜਾਣਦਾ ਹੈ। ਇੰਗਲੈਂਡ ਵਾਲਿਆਂ ਨੇ ਤਾਂ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਨੂੰ ਮੀਂਹ ਵਰਸਾਉਣ ਵਾਲੇ
ਗੁਰੂ ਹੀ ਕਹਿਆ ਹੈ ਪਰ ਭਾਈ ਗੁਰਦਾਸ ਜੀ ਇਸਤਰ੍ਹਾਂ ਲਿਖਦੇ ਹਨ

ਸਤਿਗੁਰੂ ਪੁਰਾ ਸਾਹੁ ਹੈ ਤਿਉ ਵਲ ਜਗਤਿ ਸਦਾ ਵਲ ਜਾਹੁ
ਚਤਨ ਪਦਾਰਥ ਏਸ ਮਾਰ, ਤਾਉ ਤਗਤਿ ਨਖ ਤਰੇ ਭੰਡਾਰ
ਪਾਰਿਜਾਤ ਨਖ ਧਾਰਾ ਵਿਚਿ, ਕਾਮ ਧੋਲ ਦੇ ਵਗਹ ਜਾਰ
ਨਖ ਮੀਆਂ ਨਖ ਗੋਲੀਆਂ, ਪਾਰਸ ਦੇ ਪਰਥ ਤਮ ਪਾਰ
ਨਖ ਮੀਮਤ ਨਖ ਟਿੰਦਨੈ, ਗੁਣਿ ਸਕੇ ਛਤਕ ਨਿਤ ਚਧਾਰ
ਮੂਰਜ ਚੰਦ ਚਰਾਰਾ ਨਖ, ਰਿਧਿ ਮਿਧਿ ਨਿਧਿ ਏਹ ਨਖ ਬਾਰ

ਯੋਗਸਿਧੇ ਉਪ: ਵਿਚ ਲਿਖਿਆ ਹੈ

ਯਸਾਗਰ: ਤਥੈਵ ਟੀਸੇ ਯਥੈਵ ਟੀਸ: ਤਥਾ ਗੁਰੂ: ॥
ਭਾਵ ਜੈਸੇ ਗੁਰੂ ਹੈ ਤੈਸੇ ਟੀਸਵਰ ਹੈ, ਜੈਸੇ ਟੀਸਵਰ ਹੈ ਤੈਸੇ ਗੁਰੂ ਹੈ

ਗੁਰ: ਬ੍ਰਹਮਾ ਗੁਰ ਵਿਸ਼ਨੁ: ਗੁਰ ਦੇਵ: ਸਦਾ ਮਚਯਤ:
ਭਾਵ ਗੁਰੂ ਹੀ ਬ੍ਰਹਮਾ ਹੈ, ਤੈਸਾ ਗੁਰੂ ਵਿਸ਼ਨੁ ਰੂਪ ਹੈ ਤਥਾ ਗੁਰੂ ਸਦਾ ਮਚਯਤ ਰੂਪ ਹੈ

ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਦੇਵ ਜੀ ਲਿਖਦੇ ਹਨ

ਨਾਨਕ ਸੋਧੋ ਸਿੰਮ੍ਰਤਿ ਬੇਦ ॥

ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਗੁਰ ਨਾਹੀ ਭੇਦ ॥

ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੇ ਆਪਣੇ ਸਮੇਂ ਦੀ ਹਕੂਮਤ
ਨਾਲ ਜਿਹੜੇ ਜੰਗ ਕੀਤੇ ਸਨ, ਉਹ ਕਿਸੇ ਜਾਤੀ ਨਾਲੋਂ ਵਾਸਤੇ ਜਾਂ ਰਾਜ ਦੀ
ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਵਾਸਤੇ ਨਹੀਂ ਸਨ ਕੀਤੇ, ਉਹ ਸਿਰਫ਼

ਪਰਮ ਚਲਾਵਨ ਸੰਤ ਉਬਾਰਨ

ਦੁਸਟ ਸਭਨ ਕੇ ਮੂਲ ਉਪਾਰਨ

ਵਾਸਤੇ ਕੀਤੇ ਸਨ।

ਭਾਵ ਉਹ ਜੰਗ ਪਰਮ ਦੀ ਜੋ ਕਰਨ ਖਾਤਰ, ਸੰਤਾਂ ਸਾਧਿਆਂ ਦੇ ਉਬਾਰਨ ਵਾਸਤੇ
ਅਤੇ ਜ਼ਾਲਮਾਂ ਦੁਸਟਾਂ ਦੇ ਜ਼ਨਾਮ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਵਾਸਤੇ ਕੀਤੇ ਸਨ।

ਜ਼ਰਾ ਸੋਚੋ ਕਿ ਨਿਰਦੋਸ਼ ਗ੍ਰੰਥਾਂ ਨੂੰ, ਸਾਧਿਆਂ ਸੰਤਾਂ ਨੂੰ ਇਥੋਂ ਤਕ ਕਿ ਸ਼ਾਂਤਮੂਰਤ
ਗਿੰਦ ਦੀ ਚਾਦਰ, ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰ ਤੇਗ ਬਹਾਦਰ ਜੀ ਨੂੰ ਸਹੀਦ ਕਰਨਾ ਕਿੰਨਾ ਭਾਰੀ
ਜ਼ਨਾਮ ਸੀ। ਇਸੇ ਜ਼ਨਾਮ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਲਈ ਹੀ ਦਸਮ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਜੀ ਨੂੰ ਤਲਵਾਰ
ਉਠਾਉਣੀ ਪਈ ਅਤੇ ਜੰਗ ਕਰਨੇ ਪਏ। ਇਸਦੇ ਪਿਛੋਂ ਜੋ ਨਤੀਜਾ ਨਿਕਲਿਆ
ਉਹ ਆਪ ਜੀ ਨੂੰ ਪਤਾ ਹੀ ਹੈ ਕਿ ਮੁਗਲ ਰਾਜ ਨੇਸਤੇ ਨਬਦ ਹੋ ਗਿਆ ਅਤੇ
ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਮਹਾਰਾਜਾ ਚਲ ਜੀਤ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੀ ਕਮਾਂਡ (Command) ਹੇਠ
ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਦਾ ਅਪਣਾ ਰਾਜ ਕਾਇਮ ਹੋ ਗਿਆ।

ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੇ ਕਿਸਤਰ੍ਹਾਂ ਬਿਦੜਾਂ ਤੋਂ ਸੋਹ ਬਣਾਇਆ ਸੀ,
ਬਾਰੇ ਸੋਚਦਿਆਂ ਇਹ ਸਮਝ ਆਉਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਸੇਵਕਾਂ ਨੂੰ ਇਕ
ਅਦਭੁਤ ਵਸਤੂ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਦੀ ਦਾਤ ਬਖਸ਼ੀ ਸੀ। ਇਸ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਵਿਚ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ
ਜੀ ਨੇ ਜੰਤੂ ਮੰਤ੍ਰ ਅਤੇ ਤੰਤ੍ਰ ਉਨ੍ਹੇ ਚੀਜ਼ ਪਾਈਆਂ ਸਨ। ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਦੀ ਦਾਤ ਨਾਲ
ਸਿੱਖੀ ਰਹਿਤ ਮਰਯਾਦਾ ਵੀ ਬਖਸ਼ੀ ਸੀ। ਆਪ ਜੀ ਨੇ ਆਪਣੇ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਕੁਝ
ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ :-

ਪੰਜ ਕਕਾਰ, ਕੇਸ, ਕੰਘਾ ਕੜਾ, ਕਿਰਪਾਨ ਅਤੇ ਕਛਹਿਰੇ ਦੇ ਧਾਰਨੀ ਬਣੋ।
ਆਪਣੇ ਨਾਮ ਨਾਲ "ਸਿੰਘ" ਪਦ ਜ਼ਰੂਰ ਲਾਓ।
ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਵੇਲੇ ਸਣਕੇਸੀ ਇਸਨਾਨ ਕਰਕੇ ਭਜਨ ਕਰੋ ਅਤੇ ਗੁਰਬਾਣੀ ਪੜ੍ਹੋ।
ਮਾਸ, ਸਰਾਬ ਅਤੇ ਤੰਬਾਕੂ ਦਾ ਤਿਆਗ ਕਰੋ।
ਗੁਰੂ ਗਰੀਬ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਕਰੋ ਅਤੇ ਜ਼ਨਾਮ ਦਾ ਡੰਦ ਕੇ ਮੁਕਾਬਲਾ ਕਰੋ।
"ਏਕਾ ਨਾਰੀ ਜਤੀ ਹੋਇ, ਪਰਨਾਰੀ ਧੀ ਭੈਣ ਵਖਾਣੇ" ਤੇ ਅਮਲ ਕਰੋ।
ਇਕ ਅਕਾਲ ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਰਖੋ ਅਥਵਾ "ਇਕ ਬਿਨੁ ਦੂਸਰੇ ਸੇ ਨ ਚਿਨਾਰ"
ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਲਿਖਦੇ ਹਨ:

ਬਿਨੁ ਹਰਿ ਨਾਮ ਨ ਬਾਚਨ ਪੈਰੈ

ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਦੀ ਦਾਤ ਨਾਲ

ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ, ਜਿੱਥੇ ਲੋਕ ਪਰਲੋਕ ਸਵਾਰਨ ਵਾਸਤੇ ਅਤੇ

ਆਤਮ ਸੰਧੀ ਵਾਸਤੇ ਬਾਣੀ ਪੜ੍ਹਨ ਅਤੇ ਗੁਰੂ ਦਵਾਰਾ ਨਾਮ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਕੇ ਨਾਮ ਜਪਣ ਦੀ ਸਿੱਖਿਆ ਦਿੰਦੇ ਹਨ ਉੱਥੇ ਸਰੀਰ ਸੰਧੀ ਵਾਸਤੇ ਇਸਨਾਨ ਪਾਣੀ ਕਰਨ ਅਤੇ ਨਿਗ੍ਰਾਹੇ ਕੋਲੋਂ ਪ੍ਰਸਾਦ ਆਦਿ ਨ ਲੈ ਕੇ ਖਾਣ ਪੀਣ ਦੀ ਵੀ ਸਿੱਖਿਆ ਦਿੰਦੇ ਹਨ :-

ਜਹਾਂ ਕਹਾਂ ਕਾ ਛਕੈ ਪ੍ਰਸਾਦਿ

ਸਿਖ ਨਹੀਂ ਮੇਰਾ ਆਦਿ ਜੁਗਾਦਿ ।

ਕਿਉਂ ਜੋ

ਜਾ ਕੀ ਰਹਿਤ ਨ ਜਾਣੀਏ ਗੁਰ ਮੰਤਰ ਨਹੀਂ ਚੀਤ ।

ਉਨਕਾ ਭੋਜਨ ਖਾਇਕੈ ਵਿਸਰੈ ਹਰਿ ਸਿਉ ਪ੍ਰੀਤ ।

ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੇ ਰਹਿਤ ਮਰਯਾਦਾ ਰਖਣ ਵਾਸਤੇ ਬੜੀ ਪੱਕੀ ਕੀਤੀ ਸੀ ਅਤੇ ਕੁਝ ਇਸਤਰਾਂ ਕਹਿਆ ਸੀ :-

ਰਹਿਣੀ ਰਹੈ ਸੋਈ ਸਿਖ ਮੇਰਾ ।

ਉਹੁ ਨਾਕੁਰੁ ਮੈਂ ਉਸਕਾ ਚੇਰਾ ।

ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਦੇ ਇਸ

ਹੁਕਮ ਤੋਂ ਸਹਿਜੇ ਹੀ ਪਤਾ ਲੱਗ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਆਪ ਜੀ ਰਹਿਤ ਮਰਯਾਦਾ ਦੀ ਕਿੰਨੀ ਕਦਰ ਕਰਦੇ ਸਨ । ਇਹੀ ਕਾਰਨ ਹੈ ਕਿ ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਰਾਮ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੇ ਜਿੱਥੇ ਮੁਰਤਾ ਚੁਕੀ ਸਿੱਖੀ ਨੂੰ ਸੁਰਜੀਤ ਕੀਤਾ ਉੱਥੇ ਰਹਿਤ ਮਰਯਾਦਾ ਦਾ ਪਰਚਾਰ ਕਰਕੇ ਸਿੱਖੀ ਨੂੰ ਹਰ ਭਰਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ । ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਹਰੀ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੇ ਵੀ ਇਹ ਪਰਚਾਰ ਜਾਰੀ ਰੱਖਿਆ । ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਪਰਤਾਪ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੇ ਤਾਂ ਇੰਨਾ ਪਰਚਾਰ ਕੀਤਾ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਨਾਮ ਹੀ ਇਹ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਹੋ ਗਿਆ

ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਪਰਤਾਪ ਸਿੰਘ ਜੀ ਜਿਨ੍ਹਾਂ

ਕਲਿ ਜੁਗ ਵਿਚ ਸੁਚ ਸੋਧ ਅਤੇ ਨਾਮ ਬਾਣੀ ਦਾ ਪਰਵਾਰ

ਦਿਤਾ ਚਲਾਇ

। ਹਜ਼ਰ ਹਜ਼ੂਰ, ਗੁਰ ਗੱਦੀ ਨਸੀਨ, ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜਗਜੀਤ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੇ ਰਹਿਤ ਮਰਯਾਦਾ ਦੇ ਪਰਚਾਰ ਬਾਰੇ ਕਹਿਣਾ ਹੀ ਕੀ, ਜਿਸ ਤੋਂ ਵੀ ਕੁਝ ਇਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਉਸ ਨੇ ਹੀ ਕੱਚੀ ਜਾਂ ਪੱਕੀ ਸੋਧ ਰਖ ਲਈ ਜਾਂ ਘਟੋ ਘਟ ਬਾਹਰ ਦੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ

ਵਿਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਉਸ ਨੇ ਹੀ ਕੱਚੀ ਜਾਂ ਪੱਕੀ ਸੋਧ ਰਖ ਲਈ ਜਾਂ ਘਟੋ ਘਟ ਬਾਹਰ ਦੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ

ਵਿਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਉਸ ਨੇ ਹੀ ਕੱਚੀ ਜਾਂ ਪੱਕੀ ਸੋਧ ਰਖ ਲਈ ਜਾਂ ਘਟੋ ਘਟ ਬਾਹਰ ਦੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ

ਵਿਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਉਸ ਨੇ ਹੀ ਕੱਚੀ ਜਾਂ ਪੱਕੀ ਸੋਧ ਰਖ ਲਈ ਜਾਂ ਘਟੋ ਘਟ ਬਾਹਰ ਦੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ

ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜਗਜੀਤ ਸਿੰਘ ਜੀ ਮਹਾਰਾਜ
श्री सद्गुरु जगजीत सिंह जी महाराज
His Holiness Satguru Jagjit Singh Ji

NO. _____
DATE _____

ਮੇਰੀ ਇਨ੍ਹਾਂ ਪ੍ਰੀਤ ਏਕ ਹੀ

ਮਰਦਾਸ ਹੈ

ਜੁਗ ਜੁਗ ਜੀਵੇ

ਮਤੇ

ਸਾਨੂੰ ਅਪਣੇ ਬਣਾਈ ਰਖੋ

ਪ੍ਰੀਤ ਤੇ ਪਰਤੀਤ ਬਖਸ਼ੋ

ਗਲਤੀਆਂ ਦੀ ਖਮਾ ਦਾ

ਜਾਚਕ

ਸੰਤੋਖ ਸਿੰਘ ਨਾਮਧਾਰੀ

